Okazii.ro

georges simenon

colectia POLITIST

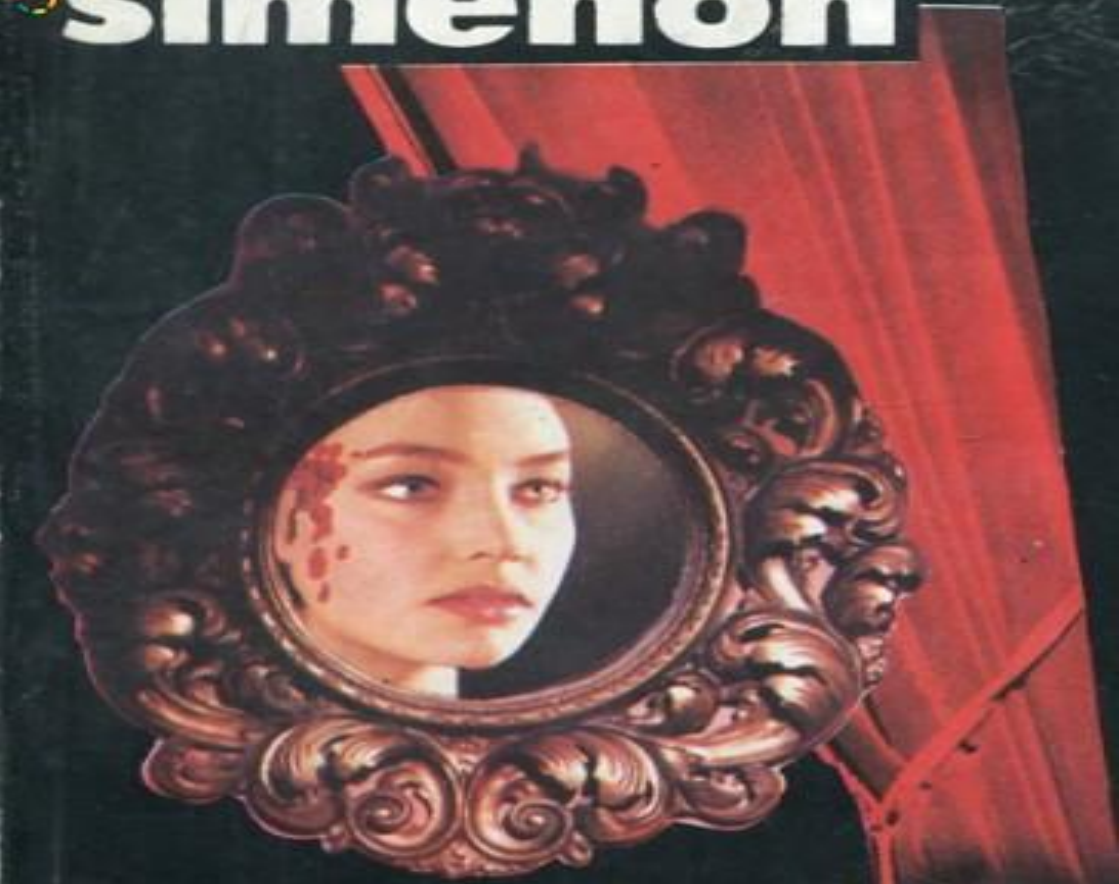

MAIGRET și moartea Louisei

editura VREMEA

Georges Simenon

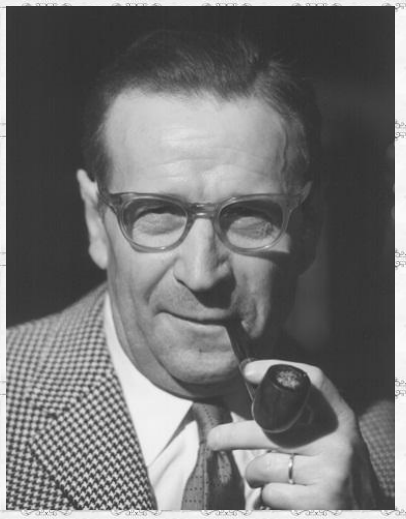

Maigret şi moartea Louisei

Seria MAIGRET

Georges Simenon, Maigret se trompe, 1953

Traducere de Barbu Cioculescu

VREMEA
1993

Capitolul 1

Erau ceasurile opt şi douăzeci şi cinci dimineaţa şi Maigret se ridica de la masă, terminându-şi ultima ceaşcă de cafea. Se aflau doar în noiembrie şi totuşi aprinsese lampa. La fereastră, doamna Maigret se silea să zărească, prin ceaţă, trecătorii care, cu mâinile în buzunare şi aplecaţi din spate, se grăbeau către serviciu.

— Ai face mai bine să-ţi pui pardesiul cel gros, îi zise ea.

Căci îşi dădea seama de vremea de afară după cum arătau oamenii de pe stradă. În dimineaţa aceea, mergând repede, mulţi purtau fular şi-şi loveau într-un fel caracteristic tălpile de trotuar, ca să se încălzească. Pe mai mulţi îi văzuse ştergându-şi nasul cu batista.

— Mă duc să ţi-l caut.

El mai avea încă în mână ceaşca, în momentul când sună telefonul. Ridică receptorul, privind, la rândul lui, afară, iar casele din faţă de-abia se vedeau prin pâcla gălbuie ce pogorâse asupra străzii în timpul nopţii.

— Alo! Comisarul Maigret?... Aici Dupeu, din Quartier des Ternes...

Curios cum îi telefona anume comisarul Dupeu, fiindcă era, probabil, omul cel mai potrivit cu atmosfera acelei dimineţi, Dupeu era comisarul de poliţie din strada Etoile. Se uita cruciş. Soţia lui se uita cruciş. Gurile rele ziceau că şi cele trei fete ale lui, pe care Maigret nu le cunoştea, priveau, de asemenea, cruciş. Era un funcţionar conştiincios, atât de grijuliu să-şi facă bine treaba, încât niţel de nu se-mbolnăvea. Parcă şi obiectele din jurul lui se posomorau şi zadarnic ştiai că este cel mai bun om de pe lume, tot îl ocoleai. Fără să mai pui la socoteală că fie vară, fie iarnă, avea mereu guturai.

— Îmi cer scuze că v-am deranjat acasă. M-am gândit că n-aţi plecat încă şi mi-am zis...

N-aveai decât să aştepţi. Trebuia ca el să se explice. Simţea invariabil nevoia să explice de ce făcea asta sau aia, ca şi cum s-ar fi simţit vinovat de ceva.

— ...Ştiu că vă place să fiţi în persoană la faţa locului.

Poate mă înşel, însă am impresia că e vorba de o afacere destul de specială. Remarcaţi că nu am aflat încă nimic sau aproape. Tocmai am sosit.

Doamna Maigret aştepta, cu pardesiul în mână, pe când soţul ei îi spunea, cu voce joasă, ca să nu-şi piardă răbdarea:

— Dupeu!

Celălalt continua cu o voce monotonă:

— Am sosit la birou la orele opt, ca de obicei şi tocmai parcurgeam prima corespondenţă, când, la orele opt şi şapte minute am primit un telefon de la femeia de serviciu. Ea a găsit corpul, când a intrat în apartament, pe avenue Carnot. Cum e la doi paşi, m-am repezit într-acolo cu secretara mea.

— Crimă?

— Eventual ar putea să treacă drept sinucidere, dar sunt convins că e o crimă.

— Cine?

— O anume Louise Filon, de care n-am auzit vorbindu-se niciodată. O femeie tânără.

— Vin.

Dupeu vorbea mai departe, dar Maigret, prefăcându-se că nu observă, puse jos receptorul. Înainte de a pleca, sună la Quai des Orfevres[1] şi ceru legătura cu serviciul de Identitate Judiciară.

[1] Sediul Poliţiei Judiciare, la Paris, (n.trad.)

— Moers e pe-acolo? Da, chemați-l la aparat... Alo! Tu eşti, Moers? Vrei să vii cu oamenii tăi în avenue Carnot?... O crimă... Am să fiu şi eu...

Îi dădu numărul imobilului, trase pe el pardesiul şi, câteva clipe mai târziu, încă o siluetă întunecată trecea cu paşi repezi prin ceață. Găsi un taxi tocmai la colțul bulevardului Voltaire.

Marile căi din jurul pieței Etoile erau aproape pustii. Cele mai multe dintre transperante nu fuseseră încă ridicate şi doar la câteva ferestre se vedea lumină. Pe avenue Carnot, un polițist cu pelerină stătea pe trotuar, dar nu se adunase lume, nici un curios.

— La ce etaj? îl întrebă Maigret.

— La al treilea.

Trecu de uşa principală, cu ținte de aramă bine lustruite, în odăița ei, luminată, portăreasa îşi lua gustarea de dimineață. Îi privi prin geam, fără să se ridice. Ascensorul funcționa fără zgomot, ca în orice locuință bine întreținută.

Pe treptele ceruite de stejar ale scării, covoarele erau de un roşu aprins. La cel de-al treilea etaj, se află în fața a trei uşi şi şovăi, când se deschise cea din stingă. Dupeu era acolo, cu nasul roşu, precum se şi aştepta Maigret să-l vadă.

— Intrați. Am preferat să nu ating nimic, până nu veniți. Nici măcar pe menajeră n-am interogat-o.

Trecură prin vestibul, unde nu se aflau decât un cuier şi două scaune şi pătrunseră într-un salon cu luminile aprinse.

— Menajera s-a mirat de cum a intrat, văzând lumină.

În colțul unei canapele galbene, o femeie tânără, cu păr negru, zăcea încovoiată într-un chip ciudat, cu o mare pată de un roşu întunecat pe halatul ei de casă.

— A primit un glonte în cap. Focul pare că a fost tras din spate, foarte de-aproape. Cum vedeți, n-a căzut.

Ea lunecase doar pe partea dreaptă, iar capul îi atârna, cu părul aproape atingând podeaua.

— Unde este menajera?

— În bucătărie. Mi-a cerut voie să-şi facă o ceaşcă de cafea. Din câte spune, a venit la orele opt, ca în fiecare dimineață. Are cheia apartamentului. A intrat, a zărit cadavrul şi pretinde că nu s-a atins de nimic şi că a telefonat imediat.

De-abia în acel moment înțelese Maigret ce anume i se păruse ciudat, la sosire. Normal, ar fi trebuit, chiar de pe trotuar, să treacă printr-un zid de curioşi. La fel cum, de obicei, locatarii stau la pândă, pe paliere. Or, aici totul era liniştit, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

— Bucătăria e pe-aici?

O găsi la capătul unui coridor. Uşa era deschisă. .Lângă maşina de gătit, cu gaze, stătea o femeie în veşminte de culoare închisă, cu părul şi cu ochii negri, bând o ceaşcă de cafea, în care sufla ca să o răcească.

Maigret avu impresia că o mai întâlnise undeva. O examină strân-gând din sprâncene, în timp ce ea îi suporta în linişte privirea, sorbind mai departe din cafea. Era foarte scundă. Aşezată, de-abia dacă atingea cu tălpile podeaua şi purta pantofi cu toc prea înalt pentru ea, iar rochia îi era prea largă şi prea lungă.

— Mi se pare că ne cunoaştem, zise el.

Ea răspunse fără să tresară:

— Este foarte posibil.

— Cum vă numiți?

— Desiree Brault.

Prenumele Desirde îl lumină.

— N-ați fost închisă, cândva, pentru furt în marile magazine?

— Şi pentru asta.

— Şi pentru mai ce?

— Am fost arestată în atâtea rânduri! Pe chipul ei nu se citea nici o teamă. În fapt, nu se citea nimic. Îl privea. Îi răspundea. Ce gândea era cu neputință de ghicit.

— Ați făcut închisoare?

— Veți găsi totul în dosarul meu.

— Prostituție?

— De ce nu?

Cu multă vreme în urmă, evident. Acum, trebuie că avea cincizeci sau şaizeci de ani. Se smochinise. Părul nu-i albise, nu devenise cărunt, dar se rărise, lăsând să i se vadă pielea capului.

— Pe timpuri, nu eram mai urâtă ca altele.

— De când lucrați în apartamentul ăsta?

— Luna viitoare s-ar fi făcut un an. Am început în decembrie, nu cu mult înainte de sărbători.

— Programul e pe toată ziua?

— Numai de la opt la prânz.

Cafeaua mirosea atât de bine, încât Maigret îşi turnă o ceaşcă. Comisarul Dupeu rămăsese, timid, în cadrul uşii.

— Vrei şi dumneata, Dupeu?

— Mulțumesc, dar nu e nici un ceas de când am mâncat.

Desiree Brault se ridică, spre a-şi turna şi ea o a doua ceaşcă, iar rochia îi spânzura în jurul trupului. Probabil că nu cântărea mai mult decât o puştoaică de paisprezece ani.

— Mai lucrați şi în alte locuri?

— Trei sau patru. După săptămână.

— Trăiți singură?

— Cu soțul meu.

— A stat şi el la puşcărie?

— Niciodată. Se mulțumeşte să bea.

— Nu lucrează?

— De cincisprezece ani n-a lucrat o singură zi, nici măcar să bată un cui în perete.

Spunea asta fără amărăciune, cu o voce egală în care ar fi fost greu să descoperi ironie.

— Ce s-a întâmplat în dimineața asta?

Ea-i făcu un semn cu capul, către Dupeu.

— Nu v-a spus? Bine. Am sosit la orele opt.

— Unde locuiți?

— Lângă piața Clichy. Am luat metroul. Am deschis uşa cu cheia mea şi am observat că în salon era lumina aprinsă.

— Uşa salonului era deschisă?

— Nu.

— Obişnuit, stăpâna casei nu era trează, când soseați dimineața?

— Nu se scula decât către orele zece, câteodată şi mai târziu.

— Ce făcea?

— Nimic.

— Continuați.

— Am împins uşa salonului şi am văzut-o.

— N-ați atins-o?

— N-am avut nevoie s-o ating ca să înțeleg că murise. Ați mai văzut pe cineva plimbându-se cu jumătate din figură zburată?

— Pe urmă?

— Am sunat la comisariat.

— Fără să chemați vecinii, portăreasa?

Ea dădu din umeri.

— De ce-aş fi chemat lumea?

— Iar după ce ați telefonat?

— Am aşteptat.

— Făcând ce?

— Nefăcând nimic.

Era năucitor de simplu. Rămăsese pe loc, pur şi simplu, aşteptând să sune la uşă, poate mai privind la cadavru.

— Sunteți sigură că n-ați atins nimic?

— Sigură.

— N-ați găsit revolverul?

— N-am găsit nimic.

Interveni comisarul Dupeu.

— Am căutat zadarnic arma peste tot.

— Louise Filon avea un revolver?

— Dacă avea, eu nu l-am văzut niciodată.

— Sunt şi mobile închise cu cheia?

— Nu.

— Presupun că ştiți ce se găseşte prin dulapuri?

— Da.

— Şi n-ați văzut niciodată vreo armă?

— Niciodată.

— Spuneți-mi, stăpâna dumneavoastră ştia că făcuserăți închisoare?

— Îi povestisem tot.

— Şi nu s-a speriat?

— O amuza. Nu ştiu dacă făcuse şi ea, dar s-ar fi putut.

— Ce vreți să spuneți?

— Că înainte de a locui aici, a făcut trotuarul.

— De unde ştiți?

— Fiindcă mi-a povestit. Şi chiar dacă nu mi-ar fi spus...

Se auzeau paşi pe palier şi Dupeu se duse să deschidă uşa. Sosiseră Moers şi oamenii lui, cu aparatele lor. Maigret îi spuse lui Moers:

— Nu începe numaidecât. Până termin eu aici, telefonează-i procuro-rului.

Desiree Brault îl fascina şi, de asemenea, tot ceea ce se ghicea în spatele spuselor ei. Îşi scoase pardesiul, căci i se făcuse cald şi se aşeză, continuând să-şi bea cafeaua cu sorbituri mici.

— Luați loc.

— Cu plăcere. O menajeră nu prea aude deseori invitația asta.

Şi, de această dată, aproape că surâse.

— Aveți idee cine ar fi putut-o omorî pe stăpâna dumneavoastră?

— Sigur că nu.

— Primea multă lume?

— N-am văzut-o niciodată primind pe cineva, afară de un medic din cartier, odată, când a avut o bronşită. E drept că eu plec la amiază.

— Nu-i cunoaşteți relațiile?

— Tot ce ştiu este că în dulap sunt nişte papuci bărbăteşti şi un halat. Şi de asemenea, o cutie de havane. Ea nu fuma trabuc.

— Nu ştiți de care bărbat e vorba?

— Nu l-am văzut niciodată.

— Nu ştiți cum îl cheamă? N-a telefonat niciodată când erați aici?

— S-a întâmplat.

— Cum îi zicea?

— Pierrot.

— Era întreținută?

— Presupun că trebuia să-i plătească cineva chiria, nu? Şi restul.

Maigret se. ridică, puse jos ceaşca, îşi îndesă tutunul în pipă.

— Eu ce fac? întrebă ea.

— Nimic. Aşteptați.

Reveni în salon, unde cei de la serviciul de identificare judiciară îi pândeau semnalul, ca să-şi înceapă treaba. Camera nu era răvăşită. Într-o scrumieră din preajma canapelei era scrum, se aflau mucuri de țigări de

asemenea, trei cu toatele, din care două mânjite cu ruj de buze.

O uşă întredeschisă ducea către dormitor şi Maigret constată cu oarecare surprindere că patul era desfăcut şi perna păstrase o adâncitură, ca şi cum cineva ar fi dormit pe ea.

— Doctorul n-a venit?

— Nu e acasă. Soția lui va telefonă la pacienții pe care trebuie să-i viziteze în cursul dimineții.

Deschise câteva dulapuri, câteva sertare. Veşmintele şi lenjeria aparțineau unei femei tinere care se îmbrăca fără cine ştie ce gust, şi nu dintre cele pe care te aştepți să le găseşti într-un apartament din avenue Carnot.

— Ocupă-te de amprente şi de celelalte, Moers. Eu cobor să vorbesc cu portăreasa.

Comisarul Dupeu îl întrebă:

— Mai aveți nevoie de mine?

— Nu. Mulțumesc. Trimite-mi raportul în cursul zilei. Ai fost foarte drăguț, Dupeu.

— Știți, m-am gândit numaidecât că e un caz care are să vă intereseze. Dacă ar fi existat o armă în preajma corpului, aş fi tras concluzia că e o sinucidere, căci focul de armă a fost tras de aproape. Cu toate că femeile de soiul ăsta se sinucid de obicei cu veronal. N-am mai văzut în cartier o femeie care să se sinucidă cu ajutorul unui revolver cel puțin de cinci ani. Deci, din momentul în care nu era arma...

— Ai fost nemaipomenit, Dupeu.

— Încerc, în măsura mijloacelor mele, să...

De pe scară, continua să vorbească. Maigret îl lăsă pe ştergătoarea de picioare. În fața uşii portăresei, în a cărei odăiță intră.

— Bună ziua, doamnă.

— Bună ziua, domnule comisar.

— Ştiți cine sunt?

Ea făcu semn că da.

— Sunteți la curent?

— L-am întrebat pe polițistul care face de gardă pe trotuar. Mi-a spus că domnişoara Louise a murit.

Loja avea aspectul burghez al camerelor de portar din cartier. Portăreasa, care n-avea decât vreo cincizeci de ani, era corect îmbrăcată şi chiar cu oarecare cochetărie. Era destul de frumoasă, de altminteri, dar cu trăsăturile un pic înecate în grăsime.

— A fost ucisă? întrebă ea, pe când Maigret lua loc, lângă fereastră.

— Ce v-a făcut să vă gândiți la asta?

— Presupun că, dacă ar fi murit de moarte naturală, poliția nu s-ar fi deranjat.

— S-ar fi putut sinucide.

— Nu-i stătea în fire.

— O cunoaşteți bine?

— Nu din cale-afară. Nu întârzia în odaia mea, de-abia dacă deschi-dea uşa în trecere, ca să întrebe dacă a primit corespondență. Nu se simțea la largul ei în casa asta, înțelegeți?

— Vreți să spuneți că nu făcea parte din acelaşi mediu ca ceilalți locatari?

— Da.

— Cărui mediu credeți că-i aparținea?

— Nu ştiu precis. N-am nici un motiv s-o vorbesc de rău. Era linişti-tă, nu era cu nasul pe sus.

— Femeia care-i făcea curățenie nu v-a spus niciodată nimic?

— Doamna Brault şi cu mine nu vorbim.

— O cunoaşteți?

— Nu țin s-o cunosc. O văd când urcă şi când coboară. Mi-ajunge.

— Louise Filon era întreținută?

— Este posibil. În orice caz, îşi plătea chiria la termen.

— Primea vizite?

— Din când în când.

— Nu cu regularitate?

— Nu se poate numi asta cu regularitate.

Maigret avea impresia că simte o reținere. Contrar doamnei Brault, portăreasa era nervoasă şi arunca din timp în timp câte o privire furişă spre uşa cu geam. Ea anunță:

— Urcă doctorul.

— Spuneți-mi, doamnă... În fapt, cum vă numiți?

— Cornet.

— Spuneți-mi, doamnă Cornet, încercați să-mi ascundeți ceva?

Ea se străduia să-l privească în ochi.

— De ce mă întrebați?

— Aşa. Prefer să ştiu. Bărbatul care o vizită pe Louise Filon, era mereu acelaşi?

— Îl vedeam trecând mereu pe acelaşi.

— Ce soi de om?

— Un muzicant.

— De unde ştiți că e muzicant?

— Pentru că, o dată sau de două ori, l-am văzut cu o cutie de saxofon sub braț.

— A venit şi ieri seară?

— Da, către orele zece.

— Dumneavoastră i-ați deschis?

— Nu. Până-n momentul când mă culc, la unsprezece, las uşa descu-iată.

— Însă vedeți cine trece prin față.

— Aproape tot timpul. Locatarii sunt liniştiți. Sunt, cam toți, oameni de seamă.

— Spuneți că muzicantul în chestiune a urcat către orele zece?

— Da. N-a stat decât vreo zece minute, iar la plecare părea grăbit. L-am auzit cum întindea pasul către Etoile.

— Nu i-ați văzut fața? Dacă părea emoționat sau...

— Nu.

— Louise Filon n-a mai primit alte vizite în cursul serii?

— Nu.

— Încât, dacă medicul descoperă că omorul a fost comis între zece şi unsprezece seara, de exemplu, ar fi aproape sigur că...

— N-am spus asta. Am spus că n-a primit decât vizita aceea.

— După dumneavoastră, muzicantul îi era amant?

Ea nu răspunse de îndată, apoi, în fine, murmură:

— Nu ştiu.

— Ce vreți să spuneți?

— Nimic. Mă gândeam la costul apartamentului.

— Înțeleg. Nu era genul de muzicant să poată oferi drăguței lui un asemenea apartament.

— Întocmai.

— Nu păreți surprinsă, doamnă Cornet, că locatara dumneavoastră a fost omorâtă.

— Nu mă aşteptam, dar nici nu mă surprinde. -

— De ce?

— Din nici un motiv anume. Mi se pare că femeile acestea sunt mai expuse decât altele. În orice caz, cu impresia asta te alegi din lectură ziarelor.

— Vreau să vă cer să-mi întocmiți o listă cu toți locatarii care au intrat sau ieşit după orele nouă, ieri seară. Am s-o iau la plecare.

— E uşor.

Când ieşi din loja ei, îi găsi pe procuror şi pe substitutul lui care coborau din maşină, în tovărăşia grefierului. Toți

trei păreau înfrigurați. Ceața nu se risipise încă şi fiecare răsufla aburos.

Strângeri de mână. Ascensor. Cu excepția celui de-al treilea etaj, imobilul rămânea la fel de calm ca şi la venirea lui Maigret. Oamenii de aici nu erau de soiul celor ce pândesc cine vine şi pleacă, din spatele uşilor întredeschise, şi nici din cei ce se îngrămădesc pe paliere, fiindcă a fost ucisă o femeie.

Tehnicienii lui Moers îşi instalaseră aparatele cam pretutindeni prin apartament, iar doctorul terminase examinarea corpului. El îi strânse mâna lui Maigret.

— La ce oră? întrebă comisarul.

— La prima vedere, între nouă seara şi miezul nopții. Aş spune mai degrabă orele unsprezece ca limită, decât miezul nopții.

— Presupun că moartea a fost instantanee?

— Ați văzut. Focul a fost tras de aproape.

— Din spate?

— Din spate, puțin dintr-o parte.

Moers interveni:

— Probabil că în acel moment fumă o țigară, care a căzut pe covor şi a continuat să ardă. A fost un noroc că n-a luat foc covorul.

— Despre ce e vorba, la urma urmei? întrebă substitutul, care nu ştia încă nimic.

— Nu ştiu. Poate o crimă banală. Dar m-ar mira.

— Aveți vreo idee?

— Nici una. Am să mă duc din nou să tăifăsuiesc cu menajera.

Înainte de a trece în bucătărie, telefonă la Quai des Orfevres şi-i ceru lui Lucas, ce era de serviciu, să vină numaidecât. Pe urmă, nu se mai ocupă nici de procuratură, nici de specialiştii care-şi continuau munca obişnuită.

Doamna Brault nu se mişcase de la locul ei. Nici cafea nu mai bea, dar fuma, ceea ce, dat fiind fizicul ei, părea straniu.

— Presupun că e voie? zise ea, urmărind privirea lui Maigret.

Acesta luă loc în faţa ei.

— Povestiţi.

— Să povestesc, ce?

— Tot ce ştiţi.

— Am şi făcut-o.

— Cu ce-şi petrecea Louise Filon timpul?

— Nu pot vorbi decât despre ce făcea dimineaţa. Se scula către orele zece. Sau, mai degrabă, se trezea, căci nu se scula de îndată. Îi aduceam cafeaua, pe care o bea în pat, citind.

— Ce citea?

— Reviste ilustrate, romane. Deseori asculta la radio. Aţi observat, fără îndoială, că există un aparat de radio pe măsuţa de noapte.

— Nu telefonă?

— Către orele unsprezece.

— În fiecare zi?

— Aproape zilnic.

— Lui Pierrot?

— Da. Se întâmpla ca la prânz să se îmbrace ca să se ducă să ia masa în altă parte, însă destul de rar. Cel mai adesea, mă trimitea la mezelărie, ca să cumpăr răcituri sau feluri semi-preparate.

— N-aveţi nici o idee de felul în care-şi petrecea după-amiezile?

— Presupun că ieşea. Sigur că ieşea, din moment ce-i găseam în fiecare dimineaţă pantofii murdăriţi. Fără îndoială, umbla prin magazine, ca toate femeile.

— Nu lua cina acasă?

— Rareori găseam veselă murdară.

— Presupuneți că se ducea să se întâlnească cu Pierrot?

— Cu el sau cu un altul.

— Sunteți sigură că nu l-ați văzut niciodată?

— Sigură.

— Şi nici pe vreun alt bărbat?

— Numai pe încasatorul de la gaze sau pe comisionarii de la magazi-ne.

— De câtă vreme n-ați mai fost închisă?

— De şase ani.

— V-a trecut cheful de a mai fura din marile magazine?

— Nu mai am ținuta care trebuie pentru aşa ceva. Iată-i că sunt pe cale să ducă trupul.

Se auzea zgomot în salon şi, într-adevăr, sosiseră cei de la Institutul medico-legal.

— N-a prea profitat multă vreme.

— Ce vreți să spuneți?

— Că a tras mizerie până la vârsta de douăzeci şi patru de ani şi pe urmă de-abia de-a avut doi ani buni.

— V-ați făcut confidențe?

— Vorbeam împreună ca oamenii.

— V-a spus de unde venea?

— S-a născut în al XVIII-lea arondisment, ca să zic aşa, în stradă. Şi-a petrecut grosul existenței în cartierul La Chapelle. Când s-a instalat aici, a crezut că-i surâde altă viață.

— Nu era fericită?

Femeia ridică din umeri, privindu-l pe Maigret cu un fel de milă, ca şi cum ar fi fost surprinsă să-l vadă arătând atât de puțină înțelegere.

— Credeți că-i făcea plăcere să trăiască într-o casă ca asta, în care oamenii nu catadicseau s-o vadă, când se încrucişau pe scară?

— De ce a venit aici?

— Avea, probabil, motivele ei.

— O întreținea muzicantul ei?

— Cine v-a vorbit de muzicant?

— N-are importanță. Pierrot era saxofonist?

— Aşa cred. Ştiu că se producea într-o bombă.

Nu spunea mai mult decât voia să spună. Acuma, că Maigret îşi făcuse o idee ceva mai precisă despre genul de tânăra care fusese Louise Filon, avea certitudinea că, dimineţile, cele două femei nu se sfiau să vorbească de toate.

— Nu cred, zise el, ca un muzicant de cartier să fie în măsură să plătească chiria unui apartament ca ăsta.

— Nici eu.

— Atunci?

— Atunci, trebuie să fie un altul, o trânti ea, liniştită.

— Pierrot a venit s-o vadă, ieri seară.

Ea nu tresări, ci continuă să-l privească în ochi.

— Presupun că, pe loc, ați şi decis că el a omorât-o? Nu pot să vă spun decât un lucru: că se iubeau.

— V-a mărturisit-o?

— Nu numai că se iubeau, dar visau să se căsătorească.

— De ce n-o făceau?

— Poate pentru că n-aveau bani. Poate, de asemenea, fiindcă celălalt n-o slăbea.

— Celălalt?

— Ştiți la fel de bine ca şi mine că vorbesc de cel care plătea. Trebuie să vă explic de-a fir a păr?

Lui Maigret îi veni o idee, se duse-n dormitor şi deschise uşa dulapului. Scoase de acolo o pereche de papuci bărbăteşti de piele lăcuită, făcuți pe măsură, de un cizmar de pe strada Saint-Honore, unul din cei mai scumpi din Paris. Luând din cui halatul de interior, din mătase groasă maron, găsi pe el eticheta unui croitor de lenjerie de pe strada Rivoli.

Oamenii lui Moers plecaseră deja. Moers însuşi îl aştepta pe Maigret în salon.

— Ce-ai găsit?

— Amprente, evident, vechi şi mai noi.

— De bărbat?

— Cel puțin ale unui bărbat. O să avem fotografiile peste un ceas.

— Trimite-le la Serviciul de fişe. Ia papucii şi halatul ăsta de interior. Când soseşti la Quai, le dai lui Janvier sau lui Torrence. Aş vrea să se ducă să le arate comercianților care le-au furnizat.

— Cât priveşte papucii, presupun că are să fie uşor, căci poartă un număr de ordine.

În apartament domnea din nou calmul şi Maigret se duse în bucătărie, s-o caute pe menajeră.

— Nu mai e nevoie să rămâneți.

— Pot să fac curat?

— Nu astăzi.

— Ce să fac?

— Vă întoarceți acasă. Vă interzic să părăsiți Parisul. Poate că...

— S-a-nțeles.

— Sunteți sigură că n-aveți să-mi spuneți nimic mai mult?

— Dacă-mi amintesc de ceva, vă aduc la cunoştință.

— Încă o întrebare: sunteți sigură că Între momentul în care ați găsit corpul şi momentul când a sosit comisarul de poliție, n-ați părăsit apartamentul?

— O jur.

— Şi n-a venit nimeni?

— Nici măcar o pisică.

Se duse după sacoşa cu provizii, pe care trebuia s-o ia cu ea, şi Maigret se asigură că înăuntru nu era nici un revolver.

— Percheziționați-mă, dacă vă îndeamnă inima.

Nu o percheziționă, dar, ca să fie cu conştiința împăcată şi destul de jenat, îşi trecu mâinile peste rochia ei largă.

— Altădată, asta v-ar fi făcut plăcere.

Ea plecă şi, pe scară, se încrucişă cu Lucas, din pălăria şi pardesiul căruia se scurgea apă.

— Plouă?

— De zece minute. Ce am de făcut, patroane?

— Nu prea ştiu, de fapt. Aş vrea să rămâi aici. Dacă telefonează cineva, încearcă să afli de unde sună. S-ar putea să telefoneze cineva către orele unsprezece. Anunță Biroul să facă legătura pe linie cu masa de ascultare. În rest, continuă scotocitul prin unghere. S-a şi făcut, dar nu se ştie niciodată.

— Precis, despre ce e vorba?

— De o junătate trotuarul pe la Bărbos şi pe care-o căpătuise cineva. Din ce am aflat, avea ca amant de inimă un muzicant de cartier.

— El a omorât-o?

— El a venit s-o vadă ieri seară. Portăreasa afirmă că nimeni altcineva n-a mai urcat.

— Avem semnalmentele lui?

— Am să cobor s-o mai iau pe portăreasă la un rând de întrebări.

Aceasta era ocupată cu trierea celei de-a doua tranşe de corespondență. După ea, Pierrot era un tânăr de vreo treizeci de ani, blond şi bine făcut, care arăta mai degrabă a calfă de măcelar decât a muzician.

— Altceva n-aveți să-mi spuneți?

— Nimic mai mult, domnule Maigret. Dacă-mi amintesc ceva, vă aduc la cunoştință.

Curios! Acelaşi răspuns, sau pe-aproape, ca şi menajeră. Era convins că, fără îndoială din motive diferite, evitau să-i destăinuie tot ce ştiau. Cum, ca să găsească un taxi, avea

fără-ndoială de mers până la Etoile, îşi ridică gulerul pardesiului şi porni la drum, cu mâinile în buzunare, precum oamenii pe care, dimineața, îi văzuse pe geam doamna Maigret. Ceața se transformase într-o ploaie fină şi rece, care te ducea cu gândul la guturai, iar el intră într-un băruleț de la colțul străzii, ca să bea un grog.

Capitolul 2

De numitul Pierrot se ocupa Janvier, care-i reconstitui faptele şi gesturile până la ceasul în care muzicantul luase hotărârea de a dispărea. Puțin înainte de orele unsprezece şi jumătate, Lucas, care cotrobăia în tihnă prin apartamentul din avenue Carnot, auzi, în fine, soneria telefonului. Ridică receptorul, cu grijă să nu scape vreo vorbă, iar la capătul firului o voce bărbătească murmură:

— Tu eşti?

Înainte de a deveni bănuitor, față de tăcerea cu care era întâmpinat, Pierrot adăugă:

— Nu eşti singură?

În sfârşit, o voce neliniştită:

— Alo! Sunteți Carnot 22-35?

— Carnot 22-35, da.

Lucas putea auzi respirația omului în aparat. Telefona dintr-o cabină publică, fără-ndoială dintr-un bar, căci răsună zgomotul caracteristic al unei fise care cade într-o cutie de metal.

În fine, după un timp, muzicantul puse jos receptorul. Nu mai era decât de aşteptat apelul omului care făcea de serviciu la masa de ascultare. Ceea ce nu luă mai mult de două minute.

— Lucas? Tipul dumitale a sunat de la un bistrou de pe bulevardul Rochechouart, la colțul străzii Riquet, care se cheamă La Leon.

În clipa următoare, Lucas telefona comisariatului de cartier din Goutte d'Or, la doi paşi de bulevardul Rochechouart.

— Pot să vorbesc cu inspectorul Janin?

Din fericire, acesta era la birou. Lucas îi furniză, cu aproximație, semnalmentele lui Pierrot, ca şi numele barului.

— Nu întreprinde nimic înainte de sosirea lui Janvier.

Îl căută, în sfârşit, pe Janvier la capătul firului. În vremea asta, ploua mai departe peste un univers de piatră, de cărămizi şi de beton, pe unde se fofilau siluete sumbre şi umbrele. Maigret se afla în biroul lui, cu cravată desfăcută la gât şi cu patru pipe pline cu tutun în față, pe punctul de a încheia un raport administrativ ce trebuia predat înainte de amiază. Janvier nu făcu decât să întredeschidă uşa biroului.

— A telefonat, patroane. Ştiu unde este. Lucas a alertat cartierul Goutte d'Or şi Janin probabil că a şi sosit la fața locului. Alerg într-acolo. Ce fac cu insul?

Comisarul îl privi cu ochii umflați de oboseală.

— Mi-l aduci, frumuşel.

— Şi cu masa?

— Am să cer să mi se aducă sandviciuri.

Janvier folosi una din micile maşini negre ale Poliției Judiciare, punând să fie oprită la o anumită distanță de bar.

Era un bistrou îngust, ce se întindea în lungime, cu geamurile atât de aburite, încât nu se vedea înăuntru. Când împinse uşa, îl găsi pe Janin care-l aştepta cu un vermut-cassis în față. În afara lui, mai erau doar patru clienți. Podeaua era acoperită cu rumeguş de lemn, zidurile

arătau o zugrăveală galbenă soioasă, cabina telefonică se afla lângă toaletă.

— A-ntins-o?

Strângându-i mâna, Janin făcu semn că da. Patronul, care probabil că-l cunoştea pe poliţist din cartier, îl întrebă pe Janvier, cu o voce niţeluş ironică:

— Beţi ceva?

— O halbă.

Şi clienţii îi observau. Pe semne că Janin pusese deja întrebările.

— Putem vorbi, zise el încetişor. A sosit la orele unsprezece fără un sfert, ca de obicei.

— Patronul ştie cum îl cheamă?

— Patronul ştia numai că se numeşte Pierrot, că e muzicant şi că probabil locuieşte prin împrejurimi. Pentru că vine aici în fiecare dimineaţă, la orele unsprezece fără un sfert, să-şi bea cafeaua. Aproape întotdeauna, la orele unsprezece primeşte un telefon. Astăzi, nu l-a sunat. A aşteptat jumătate de oră şi a intrat în cabină. Când a ieşit, părea îngrijorat. A mai rămas un moment la tejghea, apoi a plătit şi a plecat.

— Nu se ştie unde mănâncă la prânz?

— Patronul pretinde că nu ştie. Mai ai nevoie de mine?

— Nu ştiu. Să ieşim.

Ajunşi afară, Janvier aruncă o privire fugară asupra străzii Riquet, foarte scurtă, unde se zăreau firmele a două hoteluri ce serveau probabil şi de case de toleranţă.

Dacă Pierrot obişnuia să-şi bea dimineaţa cafeaua în micul bar, existau şanse ca el să locuiască la doi paşi.

— Mergem să vedem?

Primul stabiliment se numea Hotel du Var. În dreapta coridorului se afla un birou, iar înăuntrul acestuia, o bătrână.

— Pierrot este în camera lui?

Janin, pe care probabil că şi ea-l cunoştea, avu grijă să nu se arate, iar Janvier era fără îndoială cel care, dintre toți cei de la Poliția Judiciară, avea cel mai puțin aerul unui polițist.

— A ieşit de mai bine de un ceas.

— Sunteți sigură că nu s-a întors?

— Sigură. N-am părăsit biroul. De altminteri cheia lui e la tablou.

În fine, îl văzu pe Janin, care înaintase doi paşi.

— Va să zică asta este! Ce-aveți cu el, cu băiatul ăsta?

— Dă-mi registrul. De câtă vreme locuieşte aici?

— De mai bine de un an. A luat o odaie cu luna.

Se duse să caute registrul, pe care-l frunzări.

— Uite, priviți-l. Să ştiți, casa e în regulă!

Pierrot se numea în realitate Pierre Eyraud, avea douăzeci şi nouă de ani şi se născuse la Paris.

— La ce oră se întoarce de obicei?

— Câteodată se-ntoarce la începutul după-amiezii, câteodată nu.

— I se-ntâmplă să primească vreo femeie?

— Ca toată lumea.

— Mereu aceeaşi?

Ea nu şovăi multă vreme. Ştia că dacă nu se supune, Janin are o sută de prilejuri s-o prindă cu ocaua mică.

— Probabil că şi dumneavoastră o cunoaşteți, domnule Janin. S-a-nvârtit destul de mult prin cartier. E Lulu.

— Lulu şi mai cum?

— Nu ştiu. I-am zis întotdeauna Lulu. O fată frumoasă, care a avut noroc. Acum are mantouri de blană şi de toate şi vine aici cu taxiul.

Janvier întrebă:

— Ați văzut-o ieri?

— Nu, ieri nu, dar alaltăieri da. Alaltăieri a fost duminică? Ea a venit puțin după ora prânzului, cu nişte

pachețele şi au mâncat în cameră. Pe urmă au plecat braț la braț şi îmi închipui că s-au dus la cinematograf.

— Dați-mi cheia.

Ea ridică din umeri. La ce bun să opui rezistență?

— Încercați să nu-şi dea seama că i-ați scotocit prin odaie. Pe mine o să dea vina.

Janin rămase la parter, din precauție, ca să evite, de pildă, ca bătrâna să-i telefoneze lui Pierre Eyraud şi să-l pună la curent. La primul etaj, unde se găseau camerele ce se închiriau cu oră sau cu momentul, toate uşile erau deschise. Mai sus, trăiau locatari cu săptămână sau cu luna şi din dosul uşilor se auzeau zgomote. Probabil că mai era un muzicant în hotel, căci cineva cântă la acordeon.

Janvier pătrunse în camera numărul 53, care dădea către curți. Patul era de fier, carpeta uzată, decolorată, ca şi acoperământul mesei. Pe mescioară de toaletă se aflau o periuță de dinți, un tub de pastă, un pieptene, un pămătuf şi un aparat de ras. Într-un colț, o valiză veche, care nu era închisă, servea la păstrarea rufelor murdare.

Janvier nu găsi decât un singur costum în dulap, un pantalon vechi, o pălărie gri de fetru şi o şapcă. Cât despre lenjeria lui Pierrot, ea era alcătuită numai din trei sau patru cămăşi, din câteva perechi de şosete şi de indispensabili. Un alt sertar era plin cu caiete de muzică. Doar pe polița de jos a noptierei sfârşi prin a da peste nişte târlici femeieşti şi, atârnând în spatele uşii, un halat de casă din crepe de chine trandafiriu.

Până să coboare, Janin avusese timp să stea de vorbă cu portăreasa.

— Am adresă a două-trei restaurante unde-şi ia de obicei prânzul, când la unul, când la altul.

Însă, doar când ajunseră în stradă Janvier se dumiri.

— Ai face mai bine să rămâi aici, îi spuse el lui Janin.

Când au să apară ziarele, va afla ce i s-a-ntâmplat prietenei lui, dacă nu o ştie de pe acum. Va trece, poate, pe la hotel.

— Crezi că el este?

— Patronul nu mi-a spus nimic.

Janvier se-ndreptă întâi către un restaurant italienesc de pe bule-vardul Rochechouart, tihnit, confortabil şi care mirosea a mirodenii. Două chelneriţe îmbrăcate în negru şi alb treceau de la o masă la alta, însă nici o persoană n-avea semnalmentele lui Pierrot.

— L-aţi văzut cumva pe Pierre Eyraud?

— Muzicantul? Nu. N-a sosit. În ce zi suntem astăzi? Marţi? M-ar mira să vină, nu e ziua lui.

Al doilea restaurant de pe listă era o braserie, aproape de intersecţia Barbes şi acolo, de asemenea, Pierrot nu fusese văzut. Mai rămânea o singură şansă, un restaurant pentru şoferi, cu vitrină zugrăvită în galben şi cu meniul scris pe o tăbliţă agăţată de uşă. Patronul se afla în dosul tejghelei, unde turna vin. Servea o singură fată, o lungană slabă şi, în bucătărie, se zărea patroana.

Janvier se apropie de tejgheaua de cositor a barului, comandă o bere, dându-şi seama că toţi se cunoşteau între ei, căci îl observau cu curiozitate.

— Nu am bere de la robinet, spuse patronul. N-aţi prefera un păhărel de Beaujolais?

Făcu semn că da, aşteptă câteva clipe şi întrebă:

— Pierrot n-a venit?

— Muzicantul?

— Da. Mi-a dat întâlnire aici la douăsprezece şi un sfert.

Era douăsprezece şi patruzeci şi cinci.

— Dacă veneaţi la douăsprezece şi un sfert, l-aţi fi găsit.

Nu plana nici o bănuială. Patronul avea aerul cel mai firesc.

— Nu m-a aşteptat?

— La drept vorbind, nici măcar nu şi-a terminat masa.

— A venit cineva să-l caute?

— Nu. A plecat deodată, zicând că e grăbit.

— În ce moment?

— Aproximativ acum un sfert de oră.

Janvier, care-şi rotea privirile peste mese, observă că doi clienți citeau, mâncând, ziarul de după-masă. Aproape de fereastră, o masă nu fusese strânsă. Şi, alături de o farfurie în care încă se mai găsea tocăniță de vițel, era un ziar desfăcut.

— A stat acolo?

— Da.

Janvier n-avu de parcurs decât două sute de metri, în ploaie, spre a-l întâlni pe Janin care făcea de gardă pe strada Riquet.

— Nu s-a întors?

— N-am văzut pe nimeni.

— Cu jumătate de oră în urmă, se afla într-un birt. Un vânzător de ziare a trecut pe acolo şi, după ce şi-a aruncat ochii pe prima pagină, Pierrot a şters-o repede. Aş face mai bine să telefonez patronului.

La Quai des Orfevres, pe biroul lui Maigret se afla o tavă cu două sandviciuri enorme şi cu două pahare de bere.

Comisarul ascultă raportul lui Janvier.

— Încearcă să afli numele localului unde cântă. Patroana hotelului îl cunoaşte probabil. Trebuie să fie pe undeva prin cartier. Janin să continue să supravegheze hotelul.

Maigret avea dreptate. Patroana hotelului îl cunoştea. Avea, şi ea, în biroul ei, ziarul, însă nu făcuse nici o apropiere între acea Louise Filon, despre care se vorbea şi Lulu pe care o cunoştea. De altfel, în prima ediție a ziarului scria numai atât:

O anume Louise Filon, fără profesie, a fost găsită moartă în cursul acestei dimineți, de către femeia sa de serviciu, într-un apartament din avenue Carnot. A fost ucisă cu un glonte de revolver tras de aproape, probabil seara trecută.

Motivul crimei nu pare să fi fost furtul. Comisarul Maigret a luat personal conducerea anchetei şi credem a şti că se află de pe acum pe o pistă.

Pierrot lucra la Grelot, un şantan de pe stradă Charbonnidre, aproape de colțul bulevardului La Chapelle. Era în acelaşi cartier, dar în partea cea mai puțin liniştită a acestuia. Chiar începând din bulevardul La Chapelle, Janvier întâlni arabi care rătăceau prin ploaie, de parcă n-ar fi avut nimic de făcut. Mai erau şi alți bărbați decât arabii, de asemenea femei care, în plină zi şi în ciuda regulamentelor, aşteptau clientul, în pragul hotelurilor.

Vitrina barului Grelot era pictată în mov şi, seara, iluminația probabil că era tot violetă. La ora aceea, nu vedeai pe nimeni înăuntru, afară de patron, ce prânzea în compania unei femei de o anumită vârstă, poate nevastă-sa.

Îl privi pe Janvier care închisese uşa după el şi acesta înțelese că omul îi ghicise profesiunea de la prima ochire.

— Ce doriți? Barul nu se deschide decât la ora cinci.

Janvier îi arătă insigna, iar patronul nici nu se clinti. Era scund şi mătăhălos, cu nasul şi urechile de fost boxeur. Deasupra pistei de dans se afla un soi de balcon, parcă suspendat de perete, pe care muzicanții ajungeau urcând pe o scară.

— Ascult.

— Pierrot nu e aici?

Celălalt se uită prin sala goală şi se mulțumi să răspundă:

— Îl vedeți?

— N-a venit astăzi?

— Nu lucrează decât seara, începând cu orele şapte.

Câteodată trece pe la orele patru sau cinci ca să joace o belotă.

— Ieri a lucrat?

Janvier înțelese că se petrecuse ceva, căci bărbatul şi femeia schimbară o privire.

— Ce a făcut? întrebă cu prudență patronul.

— Poate că nimic. Doar una sau două întrebări pe care să i le punem.

— De ce?

Inspectorul jucă totul pe o carte:

— Pentru că Lulu a murit.

— Ai? Ce-mi tot spuneți?

Era într-adevăr surprins. De altminteri, nu se vedea nici un ziar prin preajmă.

— De când?

— De azi-noapte.

— Ce i s-a-ntâmplat?

— O cunoaşteți?

— Într-o vreme, era o obişnuită a casei. Venea aici aproape în fiecare seară. Vorbesc de acum doi ani.

— Iar acum?

— Venea din când în când ca să bea un pahar şi să asculte muzică.

— La ce oră a lipsit, ieri seară, Pierrot?

— Cine v-a spus că a lipsit?

— Portăreasa din avenue Carnot, care-l ştie bine, l-a văzut intrând în imobil şi ieşind un sfert de oră mai târziu.

Patronul tăcu o bună bucată de timp, ca să reflecteze pe ce drum să apuce. Şi el era la mâna poliției.

— Spuneți-mi, mai întâi, ce i s-a-ntâmplat lui Lulu.

— A fost omorâtă.

— Nu de către Pierrot! ripostă el, cu convingere.

— N-am spus c-a ucis-o Pierrot.

— Atunci, ce-aveți cu el?

— Am nevoie de anumite informații. Pretindeți că a lucrat ieri seară?

— Nu pretind nimic. Ăsta-i adevărul. La şapte seara era acolo sus, cântând din saxofon.

Şi arătă din priviri estrada suspendată.

— Dar, către orele nouă, a plecat?

— A fost chemat la telefon. Era nouă şi douăzeci.

— Lulu?

— Habar n-am. Probabil.

— Eu însă ştiu, zise femeia. Eram în preajma telefonului.

Acesta nu se află într-o cabină, ci într-o adâncitură a peretelui, aproape de uşa toaletei.

— I-a spus: "Vin numaidecât". Şi întorcându-se către mine: "Melanie, trebuie s-o-ntind într-acolo". Eu l-am întrebat: "E ceva în neregulă?" Mi-a răspuns: "Aşa s-ar zice". Apoi a urcat, ca să vorbească cu ceilalți muzicanți, înainte de a se repezi afară.

— La ce oră s-a întors?

Veni rândul bărbatului să răspundă:

— Puțin înainte de orele unsprezece.

— Părea surescitat?

— N-am remarcat. S-a scuzat pentru absență şi s-a dus să-şi reia locul. A cântat până la unu dimineața. Apoi, ca de obicei, după închidere, a băut un pahar cu noi. Să fi ştiut că a murit Lulu, n-ar fi avut curajul ăsta. Era nebun după ea. Şi nu de azi, de ieri. De o sută de ori i-am repetat: "Băiete dragă, greşeşti! Pe femei trebuie să le iei drept cine sunt şi..."

Tovarăşa lui îl întrerupse scurt:

— Mersi!

— Nu e acelaşi lucru.

— Lulu nu era îndrăgostită de el?

— Ba da, cu siguranță.

— Mai avea şi pe altul?

— Nu-i plătea un saxofonist un apartament în cartierul Etoile.

— Ştiți cine este?

— Nu mi-a spus niciodată, şi nici Pierrot. Tot ce ştiu este că a intervenit o schimbare în viața ei, după operație.

— Ce operație?

— A fost foarte bolnavă, acum doi ani. Atunci, trăia aici în cartier.

— Făcea trotuarul?

Bărbatul ridică din umeri.

— Ce altceva fac ele pe aici?

— Continuați.

— A fost transportată la spital şi când Pierrot s-a întors, după ce se dusese s-o vadă, a spus că nu mai e nici o speranță. Pe urmă, peste două zile, a fost transportată într-un alt spital, pe țărmul stâng al Senei. I s-a făcut Dumnezeu ştie ce operație şi s-a vindecat în câteva săptămâni. Numai că n-a mai dat pe aici decât în vizită.

— S-a instalat numaidecât în avenue Carnot?

— Tu ți-aduci aminte? o întrebă patronul pe soția sa.

— Mi-amintesc. A locuit, mai întâi, într-un apartament pe strada La Fayette.

Către orele trei, când Janvier reveni la Quai des Orfevres nu ştia mai multe. Maigret se afla tot în biroul lui, cu mânecile suflecate, căci odaia era supraîncălzită, iar aerul se albăstrise de la fumul de pipă.

— Ia loc. Povesteşte.

Janvier povesti ce făcuse şi ceea ce aflase.

— Am cerut să se supravegheze gările, îi spuse comisarul când acesta isprăvi de vorbit. Până acum, Pierrot n-a încercat să ia trenul.

Îi arătă o fişă antropometrică, pe care se afla o fotografie din faţă şi una din profil, a unui bărbat ce nu părea de treizeci de ani, ci mult mai tânăr.

— El este?

— Da. La douăzeci de ani a fost arestat întâia oară pentru lovituri şi răniri, în cursul unei încăierări într-un bar din strada Flandre. În alt rând, cu un an şi jumătate mai târziu, a fost bănuit de complicitate la un furt comis de o damă cu care trăia, dar nu s-au găsit probe. La douăzeci şi patru de ani a fost arestat ultima oară pentru vagabondaj de un tip special. Pe atunci nu muncea şi trăia de pe urma prostituării unei anume Ernestine. De atunci nimic. Am pus să i se trimită semnalmentele la toate secţiile de poliţie. Janin supraveghează mai departe hotelul?

— Da. Am crezut că aşa e mai prudent.

— Bine-ai făcut. Presupun că nu se va întoarce acolo o vreme, dar nu ne putem lua riscul. Însă am nevoie de Janin. Am să-l trimit pe micuţul Lapointe să-i ia locul. Vezi tu, m-aş mira ca Pierrot să încerce să părăsească Parisul. Şi-a petrecut toată viaţa într-un cartier căruia-i cunoaşte toate ungherele şi unde-i este uşor să dispară. Janin e mai în largul lui în acel cartier, decât noi. Cheamă-l pe Lapointe.

Acesta ascultă instrucţiunile şi se repezi afară cu atâta zel, de parcă întreaga anchetă apăsa pe umerii lui.

— Am şi dosarul Louisei Filon.

— Între cincisprezece şi douăzeci şi patru de ani a făcut cunoştinţă de peste o sută de ori cu duba poliţiei, a fost dusă la arest, examinată, pusă sub observaţie şi cel mai adesea, eliberată după câteva zile.

— Asta e tot, suspină Maigret, lovindu-şi pipa de talpă pantofului, ca s-o golească. Sau, mai degrabă, nu este absolut totul, însă restul e mai vag.

Poate că vorbea în sine, spre a-şi pune ideile în ordine, însă Janvier nu era mai puțin măgulit de a fi luat ca martor.

— Există pe undeva un bărbat care a instalat-o pe Lulu în apartamentul din avenue Carnot. Dimineață, m-a cuprins numaidecât mirarea, găsind o fată ca ea, în casa aceea, înțelegi ce vreau să zic?

— Da.

Nu era genul de imobil în care să obişnuiască a locui femei întreținute. Ba chiar nici cartierul. Casa aceea din avenue Carnot putea a burghezie înstărită şi respectabilă şi era surprinzător cum proprie-tarul sau administratorul acceptaseră să închirieze unei prostituate.

— Mi-am zis la început că amantul ei o adusese acolo ca s-o aibă aproape de el. Ori, aşa se face că,în cazul în care portăreasa nu minte, Lulu nu primea alte vizite în afara celei a lui Pierrot. Nici nu ieşea cu regularitate şi i se-ntâmplă să stea în casă câte-o săptămână.

— Încep să înțeleg.

— Să înțelegi, ce?

Janvier mărturisi, înroşindu-se:

— Nu ştiu.

— Nici eu. Fac numai presupuneri. Papucii bărbăteşti şi halatul găsite în dulap, sigur că nu aparțin saxofonistului. La magazinul de lenjerie de pe strada Rivoli, nu sunt în stare să spună cine a cumpărat halatul de casă. Are sute de clienți şi nu înregistrează numele, la vânzările cu bani gheață. În privința cizmarului, este un bătrân original care pretinde că n-are timp astăzi să umble în registre şi făgăduieşte s-o facă într-una din zile. Rămâne că un alt bărbat decât Pierrot o vizita obişnuit pe Louise şi că era destul de intim cu ea, ca să se pună în halat şi papuci. Dacă portăreasa nu l-a văzut niciodată...

— Ar locui în imobil?

— Este explicația cea mai logică.

— Aveți lista locatarilor?

— Lucas mi-a transmis-o telefonic adineauri.

Janvier se întreba din care motive are patronul un aer aşa de ciufut, de parcă ceva i-ar fi displăcut în toată povestea aceasta.

— Ceea ce mi-ai spus în legătură cu boala lui Lulu şi cu operația ei, ar putea fi o indicație şi, în cazul ăsta...

Îşi aprinse pipa în tihnă, aplecându-se asupra unei liste de nume ce se afla pe biroul lui.

— Ştii cine stă chiar deasupra apartamentului ei?

Profesorul Gouin, chirurgul care este, ca din întâmplare, cel mai mare specialist în operații pe creier.

Reacția lui Janvier:

— E căsătorit?

— Bineînțeles că e însurat, iar soția lui trăieşte împreună cu el.

— Ce veți face, atunci?

— Mai întâi, să am o conversație cu portăreasa care, chiar dacă nu m-a mințit azi dimineață, sigur că nu mi-a spus tot adevărul. Poate că, de asemenea, am să mă duc s-o văd pe cumătră Brault, care trebuie să fie în aceeaşi situație.

— Iar eu, ce să fac?

— Tu rămâi aici. Când are să telefoneze Janin, ai să-i ceri să-l caute pe Pierrot prin cartier. Trimite-i o fotografie.

Când Maigret trecu prin oraş într-o maşină a poliției, erau orele cinci şi pe străzi se făcuse întuneric. În timpul dimineții, pe când soția lui se uita pe fereastră ca să vadă cum era lumea îmbrăcată, un gând caraghios îi trecuse prin cap. Îşi spuse că ziua aceea răspundea exact ideii pe care ți-o faci despre o "zi lucrătoare". Aceste două cuvinte îi veniseră în minte fără noimă, aşa cum îți aminteşti de refrenul unui cântec. Era o zi în care nu-ți imaginai că

oamenii ar putea fi pe afară de plăcerea lor, nici chiar că ar putea gusta vreo plăcere ori pe unde, o zi când te grăbeai, când trăgeai tare, bălăcindu-te în ploaie, înfundându-te în gura metroului, în magazine, în birouri, numai şi doar înconjurat de umezeală cenuşie.

Aşa lucrase şi el; biroul îi era peste măsură de încălzit şi, acum, se ducea din nou, fără entuziasm, în avenue Carnot, în marele imobil de piatră, lipsit de atracţie. Bravul Lucas, se afla mai departe acolo, în apartamentul de la cel de-al treilea etaj şi, de jos, Maigret îl văzu, ridicând cu o mână jaluzelele şi aruncând o privire posomorâtă în stradă.

Aşezată în faţa mesei rotunde din încăperea ei de pază, portăreasa cosea nişte cearşafuri şi, cu ochelarii pe nas, părea mai puţin tânăra. Şi aici era, de asemenea, cald, multă linişte, în tic-tacul unei vechi pendule şi în şuieratul unei sobe cu gaz, din bucătărie.

— Nu vă deranjaţi. Am venit să mai stăm de vorbă.

— Este sigur că a fost omorâtă? îl întrebă ea, pe când Maigret îşi scotea pardesiul şi luă loc, familiar, în faţa ei.

— Afară numai dacă cineva, după moartea ei, n-a luat revolverul, ceea ce pare imposibil. Femeia de serviciu n-a rămas acolo decât câteva minute şi m-am asigurat, înainte să plece, că nu luase nimic cu ea. Desigur, nu i-am făcut o percheziţie completă. La ce vă gândiţi, doamnă Cornet?

— Eu? La nimic deosebit. La biata fată aceea.

— Sunteţi sigură că, azi dimineaţă, mi-aţi spus tot ce ştiaţi?

O văzu roşindu-se, aplecându-se şi mai mult peste lucrul ei. Trecură câteva clipe, până să întrebe:

— De ce-mi puneţi întrebarea asta?

— Fiindcă am impresia că-l cunoaşteţi pe bărbatul care a instalat-o pe Louise Filon în casă. Dumneavoastră i-aţi închiriat apartamentul?

— Nu. Administratorul.

— O să mă duc să-l văd şi probabil că el va şti mai mult. Cred, tot aşa, că am să urc şi la etajul al patrulea, unde am de cerut câteva informaţii.

De această dată, ea ridică iute capul.

— La etajul al patrulea?

— Este apartamentul profesorului Gouin, nu-i aşa? Dacă înţeleg bine, ocupă, împreună cu soţia lui, întreg etajul.

— Da.

Ea îşi recăpătase stăpânirea de sine. El continuă:

— În orice caz, pot să-i întreb dacă n-au auzit, ieri seară, nimic. Erau acasă?

— Doamna Gouin a fost.

— Toată ziua?

— Da. A venit s-o vadă sora ei şi a rămas până la orele unsprezece şi jumătate.

— Iar profesorul?

— A plecat la spital către orele opt.

— Când s-a întors?

— Cam pe la unsprezece şi un sfert. Puţin înainte de plecarea cumnatei lui.

— Profesorul se duce deseori seara la spital?

— Destul de rar. Numai când are un caz urgent.

— Acuma, e la el, sus?

— Nu. Nu se înapoiază aproape niciodată înaintea orei de masă. Are într-adevăr un cabinet în apartament, însă nu primeşte bolnavi, decât în cazuri excepţionale.

— Am să mă duc să-i pun întrebări soţiei sale.

Ea îl lăsă să se ridice şi să se îndrepte către scaunul pe care-şi pusese pardesiul. Pe când el deschidea uşa, ea îl chemă:

— Domnule Maigret!

Se aştepta niţel la asta, aşa că se întoarse, cu un uşor surâs. Cum ea îşi căuta cuvintele, cu un aer aproape rugător, el spuse:

— El e?

Ea nu înțelese bine.

— Nu vreți să spuneți că profesorul a...

— Nu, nu asta voiam să spun. Lucrul de care sunt aproape sigur este că pe Louise Filon, profesorul a instalat-o în casa aceasta.

Cu regret, ea făcu semn că da.

— De ce nu mi-ați spus?

— Pentru că nu m-ați întrebat.

— V-am întrebat dacă-l cunoașteți pe omul care...

— Nu. M-ați întrebat dacă vedeam câteodată pe cineva urcând la ea, afară de muzicant.

N-avea rost să mai discute.

— Profesorul v-a rugat să nu spuneți?

— Nu. Îi este perfect egal.

— De unde ştiți?

— Fiindcă nu se ascunde.

— Atunci, de ce nu mi-ați spus...

— Nu ştiu. M-am gândit că ar fi inutil să-l amestec. L-a salvat pe fiul meu. L-a operat gratis şi l-a îngrijit timp de mai bine de doi ani de zile.

— Unde e fiul dumneavoastră?

— În armată. În Indochina.

— Doamna Gouin este la curent?

— Da. Nu e geloasă. S-a obişnuit.

— Prin urmare toată casa ştie că Lulu este amanta profesorului?

— N-au habar cei care nici nu vor s-o ştie. Aici, locatarii se ocupă puțin unii de alții. I s-a-ntâmplat adesea să coboare la etajul trei în pijama şi halat.

— Ce fel de om este?

— Nu-l cunoaşteți?

Îl privi pe Maigret cu un aer dezamăgit. Comisarul văzuse deseori fotografia lui Gouin în ziare, însă n-avusese niciodată prilejul să-l cunoască personal.

— Trebuie să se apropie de şaizeci de ani, nu?

— Şaizeci şi doi. Dar nu-i arată. De altfel, la oameni ca el, vârsta nu contează.

Maigret îşi amintea vag de un cap cu trăsături energice, cu nas puternic, bărbie dură, însă cu obrajii de pe acum căzuți şi cu ochii încercănați. Era nostim s-o vezi pe portăreasă vorbind despre el cu acelaşi entuziasm cu care vorbeşte o puştoaică de la Conservator de profesorul ei.

— Nu ştiți dacă a văzut-o ieri seară, înainte să plece la spital?

— V-am spus că erau doar orele opt, iar tânărul a venit mai târziu.

Tot ce o interesa era să-l scoată pe Gouin din cauză.

— Iar după întoarcerea lui?

Se vedea cât de colo că ea căuta cel mai bun răspuns.

— Cu siguranță că nu.

— De ce?

— Pentru că la câteva minute după ce a urcat el, a coborât cumnata lui.

— Credeți că s-a încrucişat cu ea?

— Presupun că ea îl aştepta, ca să plece.

— Îl apărați cu căldură, doamnă Cornet.

— Spun doar adevărul.

— Odată ce doamna Gouin este la curent, nimic nu stă în cale să mă duc s-o văd.

— Credeți că e delicat din partea dumneavoastră?

— Poate că nu. Aveți dreptate.

Cu toate acestea, se-ndreptă spre uşă.

— Unde vă duceți?

— Sus. O să las uşa întredeschisă, iar când profesorul are să se înapoieze, am să-i cer o întrevedere de o clipă.

— Dacă țineți la asta.

— Mulțumesc.

Îi era simpatică. De cum închise uşa, se întoarse ca s-o privească prin geam. Ea se sculase şi, văzându-l, păru că se căieşte de repezeala gestului. Se îndreptă spre bucătărie, ca şi cum ar fi avut ceva urgent de trebăluit pe acolo, însă el avu convingerea că nu spre bucătărie îi venea ei să se grăbească, ci mai degrabă către măsuța din apropierea ferestrei, pe care se găsea telefonul.

Capitolul 3

— Unde ai găsit-o? îl întrebă Maigret pe Lucas.

— Pe raftul cel mai înalt, din dulapul de la bucătărie.

Era o cutie de pantofi, din carton alb, iar Lucas lăsase pe măsuță funda roşie cu care era legată, când o descoperise. Conținutul acesteia îi reaminti lui Maigret alte "comori" pe care atât de des le văzuse la țară sau la oameni nevoiaşi, certificatul de căsătorie, câteva scrisori îngălbenite, câteodată o chitanță de la casa de amanet, nu întotdeauna într-o cutie, ci în vasul de supă al serviciului cel atât de frumos sau într-o compotieră.

Comoara Louisei Filon nu se deosebea prea mult. Nu conținea vreun certificat de căsătorie, ci un extras după actul de naştere eliberat de primăria celui de al XVIII-lea arondisment, atestând că numita Louise Majrie Josephine Filon se născuse la Paris, ca fiică a unui anume Louis Filon, mățar, locuind în strada Cambrai, în apropierea abatoarelor din La Villette, şi a Philippinei Le Flem, spălătoreasă.

Probabil că de la ea rămăsese fotografia făcută de un fotograf de cartier. Tradiționalul fundal reprezenta un parc cu o balustradă în prim plan. Femeia, cam de vreo treizeci de ani în momentul când i se făcuse portretul, nu fusese în stare să surâdă la ordinul fotografului şi privea fix înaintea ei. Fără îndoială mai avusese şi alți copii în afara Louisei, căci corpul îi era deformat şi sânii îi atârnau în bluză.

Lucas se trântise din nou pe fotoliul pe care-l ocupase pînă a nu deschide uşa comisarului. Acesta nu se putuse împiedica să zâmbească intrând, căci, alături de țigara care se consuma în scrumieră se afla, deschis, unul din romanele populare ale lui Lulu, pe care probabil că brigadierul îl luase, din plictiseală, şi din care citise aproape jumătate.

— A murit, spuse Lucas, arătând spre fotografie. Acum şapte ani.

Îi întinse şefului său o tăietură dintr-un ziar, partea rezervată stării civile, unde erau enumerate persoanele decedate în acea zi, printre care numita Philippine Filon, născută Le Flem.

Cei doi bărbați lăsaseră uşa întredeschisă şi Maigret îşi ciulea urechea la zgomotul ascensorului. Singura dată când acesta funcțio-nase, se oprise la etajul doi.

— Iar tată-său?

— Doar scrisoarea asta.

Era scrisă cu creionul, pe hârtie ieftină, scrisul fiind al cuiva care nu se omorâse cu şcoala.

Draga mea Louise,

Prezență, ca să-ți spun că sunt din nou la spital şi că sunt foarte nenorocit. Poate că te vei milostivi să-mi trimiți ceva bănişori, să-mi cumpăr tutun. Zic ei că mâncarea îmi face rău şi mă lasă să mor de foame. Trimit scrisoarea la barul

unde cineva de aici pretinde că te-a văzut. Fără îndoială că eşti cunoscută aici. N-o mai duc mult.

Tatăl tău.

În colț, figura numele unui spital din Beziers, în Herault. N-avea dată care să-ți spună când fusese scrisă misiva, probabil cu doi-trei ani în urmă, dacă judecai după gălbeneală hârtiei. Louise Filon mai primise şi altele? De ce n-o păstrase decât pe aceasta? Poate pentru că tatăl ei murise curând după aceea?

— Ai să iei informații de la Beziers.

— Bine, patroane.

Maigret nu mai văzu alte scrisori, ci doar fotografii, cele mai multe dintre ele făcute pe la bâlciuri, unele înfățişând-o singură, altele în compania lui Pierrot. Mai erau şi fotografii de identitate ale tinerei femei, făcute la aparate automate.

Restul consta din obiecte mărunte, câştigate de asemenea la iarmaroace, un câine de faianță, o scrumieră, un elefant de sticlă mată şi chiar flori de hârtie.

Ar fi fost firesc să cazi peste o asemenea comoară pe undeva prin Barbds sau bulevardul La Chapelle. Aici, într-un apartament din avenue Carnot, cutia de carton căpăta dimensiuni aproape tragice.

— Altceva nimic?

În momentul în care Lucas se pregătea să răspundă, tresăriră amândoi, auzind soneria telefonului, iar Maigret se grăbi să ridice receptorul.

— Alo! zise el.

— Cumva este acolo domnul Maigret?

La celălalt capăt al firului era o femeie.

— Eu sunt.

— Vă cer scuze că vă deranjez, domnule comisar. V-am telefonat la birou, de unde mi s-a răspuns că sunteți

probabil sau că veți trece pe aici. Vă vorbeşte doamna Gouin.

— Vă ascult.

— Aş putea coborî ca să putem discuta un moment?

— N-ar fi mai simplu să urc eu să vă văd?

Vocea era fermă. Şi tot aşa rămase, când răspunse:

— Aş prefera să cobor, ca să evit să vă găsească soțul meu, la întoarcere, în apartamentul nostru.

— Cum doriți.

— Sosesc îndată.

Maigret avu timp să-i şoptească lui Lucas:

— Soția profesorului Gouin, care locuieşte la etajul de deasupra.

Câteva clipe mai târziu auziră paşi pe scări, apoi pe cineva care intra pe uşa lăsată deschisă şi o închidea. Cineva ciocăni apoi în uşa care comunica cu vestibulul, rămasă întredeschisă, iar Maigret se duse într-acolo, zicând:

— Intrați, doamnă.

Ceea ce ea şi făcu, în chipul cel mai firesc, aşa cum ar fi intrat în oricare alt apartament şi, fără să caute împrejur, îşi îndreptă privirile către comisar.

— Vi-l prezint pe brigadierul Lucas. Dacă vreți să luați loc.

— Vă mulțumesc.

Era înaltă, destul de bine făcută, fără să fie grasă. Pe când Gouin avea şaizeci şi doi de ani, ea mergea probabil pe patruzeci şi cinci şi nu părea să aibă mai mulți.

— Presupun că vă aşteptați puțin la telefonul meu? zise ea, cu o umbră de surâs.

— V-a prevenit portăreasa?

Ea şovăi o clipă, fără să-l piardă din ochi, iar surâsul i se accentuă.

— Este adevărat. Mi-a telefonat.

— Ştiaţi deci că mă aflu aici. Deci aţi telefonat la birou doar ca să daţi demersului dumneavoastră un aer de spontaneitate.

De-abia dacă ea roşi puţin,-fără să piardă nimic din siguranţă.

— Ar fi trebuit să-mi dau seama că veţi ghici. Credeţi-mă, luam legătura oricum cu dumneavoastră. Chiar din cursul dimineţii, de cum am aflat ce s-a-ntâmplat aici, am avut intenţia de a vă vorbi.

— De ce n-aţi făcut-o?

— Poate pentru că aş fi preferat ca soţul meu să nu fie amestecat în povestea asta.

Maigret n-o slăbise din ochi. Notase că ea nu aruncase o privire în decorul înconjurător, că nu se arăta deloc curioasă.

— Când aţi intrat aici pentru ultima oară, doamnă?

Şi de data aceasta o uşoară roşeaţă îi urcă în obraji, dar nu se dădu bătută.

— Ştiţi şi asta? Totuşi, nimeni nu v-o putea spune. Nici chiar doamna Cornet.

Chibzui, nu întârzie să găsească răspunsul la întrebarea lui.

— Fără îndoială, nu m-am comportat ca cineva care intră pentru întâia oară într-un apartament, mai cu seamă într-un apartament în care s-a comis o crimă.

Lucas stătea acum pe canapea, aproape pe locul pe care-l ocupase corpul Louisei Filon în timpul dimineţii.

Doamna Gouin se instalase pe un fotoliu, iar Maigret rămăsese în picioare, cu spatele la şemineul în care nu se aflau decât buşteni de ornament.

— În orice caz am să vă răspund. Într-o noapte, cu şapte-opt luni în urmă, persoana care locuia aici m-a chemat, înnebunită, pentru că soţul meu făcuse o sincopă cardiacă.

— Se afla în dormitor?

— Da. Am coborât şi i-am dat primele îngrijiri.

— Aţi făcut studii de medicină?

— Înainte de căsătoria noastră am fost infirmieră.

De cum intrase ea, Maigret îşi pusese întrebarea cărui mediu îi aparţinea, fără să izbutească să descopere. Acum, pricepea mai lesne de unde-i venea siguranţa de sine.

— Continuaţi.

— Cam asta e tot. Mă pregăteam să telefonez unui medic prieten cu noi, când Etienne şi-a revenit şi mi-a interzis să chem pe oricine-ar fi.

— A fost surprins să vă găsească la căpătâiul lui?

— Nu. M-a ţinut întotdeauna la curent. Nu-mi ascundea nimic. În noaptea aceea, a suit iar sus, cu mine, şi a sfârşit prin a adormi liniştit.

— A fost prima lui criză?

— Mai avusese una, mai uşoară, cu trei ani în urmă.

Rămânea mai departe calmă, stăpână pe ea, cum ţi-ai fi închipuit-o în ţinută de infirmieră, la căpătâiul unui bolnav.

Lucas arăta mai surprins, căci încă nu era ta curent cu situaţia şi nu înţelegea cum putea o femeie să vorbească atât de liniştit despre ţiitoarea soţului ei.

— De ce, întrebă Maigret, aţi dorit să-mi vorbiţi în această seară?

— Portăreasa mi-a adus la cunoştinţă că intenţionaţi să aveţi o conversaţie cu soţul meu. M-am întrebat dacă nu e posibil s-o evitaţi, dacă o convorbire cu mine n-ar furniza aceleaşi informaţii. Îl cunoaşteţi pe profesor?

— Numai după reputaţie.

— Este un om de excepţie, cum nu sunt decât câţiva într-o generaţie.

Comisarul dădu aprobator din cap.

— Îşi consacră întreaga viaţă muncii lui, care e pentru el un adevărat apostolat. În afara cursurilor şi a slujbei de la spitalul Cochin, i se mai întâmplă să efectueze trei sau patru operaţii într-o singură zi şi ştiţi, neîndoios, că e vorba de operaţii extrem de delicate. Vi se pare surprinzător să-l feresc de orice fel de griji?

— L-aţi văzut pe soţul dumneavoastră după moartea Louisei Filon?

— A venit la masă. Azi dimineaţă, când a plecat, deja era un du-te vino prin apartamentul ăsta, însă noi nu ştiam nimic.

— Ce atitudine a avut la prânz?

— A fost ca o lovitură pentru el.

— O iubea?

Ea îl privi un moment, fără să-i răspundă. Apoi aruncă o privire spre Lucas, a cărui prezenţă părea că o stinghereşte.

— Cred, domnule Maigret, din câte ştiu despre dumneavoastră, că sunteţi un om capabil să înţeleagă.

Tocmai pentru că ceilalţi n-ar înţelege, aş vrea să evit ca povestea aceasta să se răspândească. Profesorul este un om pe care nu trebuie să-l ajungă bârfa, iar activitatea lui este prea preţioasă pentru toată lumea, ca să admitem riscul de a o slăbi prin necazuri inutile.

Ca un fel de comentariu la cuvintele "necazuri inutile", comisarul aruncă involuntar o privire la locul unde se aflase trupul lui Lulu, dimineaţa.

— Îmi îngăduiţi să încerc să vă dau o idee în privinţa caracterului său?

— Chiar vă rog.

— Ştiţi, probabil, că s-a născut într-o familie de ţărani săraci din munţii Cevennes.

— Ştiu că provine dintr-o familie de ţărani.

— Ceea ce a devenit, a devenit prin voință. S-ar putea spune, aproape fără exagerare, că n-a avut nici copilărie, nici tinerețe. Înțelegeți ce vreau să spun.

— Foarte bine.

— Este un fel de forță a naturii. Ca soție a lui îmi permit să adaug, fiindcă alții au spus-o înaintea mea şi continuă s-o spună, că e un om de geniu.

Maigret continua să aprobe.

— În general, oamenii au o atitudine ciudată față de genii. Admit cu ușurință că aceştia se deosebesc de ceilalți, cât priveşte inteligența şi activitatea profesională. Oricare dintre bolnavi găseşte normal ca Gouin să se scoale la două noaptea pentru o operație urgentă pe care numai el o poate efectua şi ca la orele nouă să fie la sanatoriu, aplecat peste alți pacienți. Or, aceiaşi pacienți aj fi şocați să afle că el se deosebeşte de ei şi în alte domenii.

Maigret ghici restul, dar preferă să o lase să vorbească. De altminteri, ea continua, cu o netulburată convingere.

— Pe Etienne nu l-au atras niciodată micile bucurii ale vieții. N-are, ca să zic aşa, prieteni. Nu-mi amintesc să fi avut vacanțe adevărate. Este de necrezut câtă energie risipeşte. Şi singurul mod dintotdeauna de a se destinde au fost femeile.

Şi, aruncând o privire fugară spre Lucas, se întoarse din nou către Maigret.

— Sper că nu vă şochez?

— Câtuşi de puțin.

— Mă-nțelegeți bine? Nu este bărbatul care să facă curte femeilor. Nici nu i-ar plăcea, nici răbdare n-ar avea. Ceea ce le cere el, este o destindere brutală şi nu cred să fi fost îndrăgostit în viața lui.

— Nici de dumneavoastră?

— M-am întrebat adeseori. Şi nu m-am lămurit deloc.

Sunt douăzeci şi doi de ani de când ne-am căsătorit. Pe vremea aceea era celibatar şi trăia îngrijit de o guvernantă bătrâna.

— În casa asta?

— Da. A închiriat apartamentul nostru printr-o întâmplare, când avea treizeci de ani şi de atunci nu s-a gândit niciodată să-l schimbe, nici chiar când a fost numit la spitalul Cochin, care e la celălalt capăt al oraşului.

— Eraţi în serviciul său?

— Da. Presupun că pot vorbi pe faţă?

O stingherea mai departe prezenţa lui Lucas care, dându-şi seama de asta, se simţea stânjenit, punând picior peste picior şi apoi întinzând picioarele lui scurte.

— Luni de zile nu mi-a dat atenţie. Ştiam, ca tot spitalul, că cele mai multe dintre infirmiere treceau pe la el şi că faptul rămânea fără consecinţe. A doua zi, nu părea să-şi mai aducă aminte de cele întâmplate. Într-o noapte, când eram de gardă şi când aveam de aşteptat rezultatul unei operaţii care durase trei ceasuri, m-a luat, fără să spună o vorbă.

— Îl iubeaţi?

— Cred că da. În orice caz, îl admiram. Spre surprinderea mea, câteva zile mai târziu mi-a propus să iau masa cu el, la un restaurant din Faubourg Saint-Jacques. M-a întrebat dacă sunt măritată. Până atunci, lucrul acesta nu-l interesase. Pe urmă m-a întrebat cu ce se ocupau părinţii mei şi i-am spus că tata era pescar în Bretania. Vă plictisesc?

— Câtuşi de puţin.

— Aş vrea atât de mult să-l înţelegeţi!

— Nu vă e teamă să se întoarcă şi să se mire că nu vă găseşte acolo, sus?

— Înainte să cobor, am telefonat la clinica Saint-Joseph, unde operează în acest moment, şi ştiu că nu se va întoarce înainte de şapte şi jumătate.

Era şase şi un sfert.

— Ce vă spuneam? Da. Arii luat masa împreună şi a vrut să ştie ce făcea tata. Acuma, are să fie ceva mai complicat. Mai cu seamă nu mi-ar plăcea să vă faceţi o idee greşită.

Faptul că mă trăgeam dintr-o familie de felul celei a lui, l-a liniştit. Nimeni nu ştie că e nemaipomenit de timid, aş spune de o timiditate maladivă, însă numai faţă de oamenii ce aparţin unei alte clase sociale. Presupun că din pricina asta nu era însurat la patruzeci de ani şi că nu frecventa deloc ceea ce se numeşte înalta societate. Toate fetele pe care le avea erau fete din popor.

— Înţeleg.

— Mă întreb dacă ar fi putut, cu o alta...

Roşi, spunând aceste cuvinte cărora le dădea, astfel, un sens precis.

— S-a obişnuit cu mine, fără să înceteze să se comporte cu celelalte aşa cum se comportase întotdeauna. Apoi, într-o bună zi, m-a întrebat, parcă într-o doară, dacă aş vrea să mă mărit cu el. Aceasta e toată povestea noastră. Am venit să trăiesc aici. I-am ţinut casa.

— Guvernanta a plecat?

— La o săptămână după căsătoria noastră. Inutil să adaug că nu sunt geloasă. Ar fi ridicol din partea mea.

Maigret nu-şi amintea să fi privit pe cineva cu atâta intensitate cum o privea pe femeia aceasta, iar ea simţea şi nu se intimida, dimpotrivă, părea să înţeleagă ce soi de interes îi purta el.

Ea căuta să spună tot, să nu lase în umbră nici una din trăsăturile de caracter ale marelui ei bărbat.

— A continuat să se culce Cu infirmierele, cu asistentele lui succesive, şi, în definitiv, cu toate fetele ce-i pică în

mână şi nu ameninţă să-i complice existenţa. Poate că aici e nodul problemei. Pentru nimic în lume n-ar accepta o aventură care i-ar răpi din timpul datorat muncii lui.

— Lulu?

— Aţi şi aflat că o chema Lulu? Ajung şi la ea. Veţi vedea că e la fel de simplu ca şi restul. Îmi daţi voie să beau un pahar cu apă?

Lucas voi să se ridice, însă ea ajunse deja la uşa bucătăriei, unde se auzi curgând robinetul. Când reveni, avea buzele umede, cu o picătură de lichid pe bărbie. Nu era frumoasă, în sensul obişnuit al cuvântului, şi nici chiar altfel, în ciuda trăsăturilor ei regulate. Dar îţi făcea plăcere s-o priveşti. Degaja un fel de influenţă liniştitoare.

Bolnav, lui Maigret i-ar fi plăcut să fie îngrijit de ea. Mai era, de asemenea, femeia cu care te puteai duce să iei prânzul sau cina, în oraş, fără să te sinchiseşti de conversaţie; o prietenă, la urma urmei, care înţelegea totul, nu se mira, nu se scandaliza, nu se indignă de nimic.

— Presupun că ştiţi câţi ani are?

— Şaizeci şi doi de ani.

— Da. Remarcaţi că nu şi-a pierdut nimic din vigoare. Şi iau cuvântul în toate înţelesurile. Cred, totuşi, că toţi bărbaţii la o anumită vârstă, se înspăimântă la gândul să-şi vadă micşorată virilitatea.

Pe când vorbea, dându-şi seama că Maigret săltase peste cincizeci, se bâlbâi:

— Vă cer scuze...

— Pentru nimic.

Şi, pentru întâia oară, îşi suriseră reciproc.

— Bănuiesc că aşa se întâmpla cu ceilalţi. Habar n-am.

Fapt este că Etienne depune mai multă patimă decât oricând în activitatea lui sexuală. Tot nu vă scandalizez?

— Tot nu.

— Acum vreo doi ani, a avut o pacientă ca atâtea altele,

Louise Filon, căreia i-a salvat în chip miraculos viața. Cred că-i cunoaşteți deja viața ei de mai-nainte. Venea din lumea cea mai de jos cu putință şi probabil că anume asta l-a interesat pe soțul meu.

Maigret dădea aprobativ din cap, căci tot ce spunea ea sună a adevăr şi avea simplitatea unui raport de poliție.

— Pesemne că a început la spital, când era încă convalescentă. Pe urmă, a instalat-o într-un apartament din strada La Fayette, după ce mi-a vorbit de ea în trecere.

Nu-mi dădea amănunte. Avea pudoarea lucrurilor ăstora şi a păstrat-o. Îmi aducea la cunoştință, dintr-o dată, la masă, ceea ce făcuse sau ce avea intenția să facă. Nu-i puneam întrebări. Iar pe urmă, nu mai venea vorba.

— Dumneavoastră i-ați sugerat să vină să locuiască aici?

Păru că-i face plăcere că Maigret ghicise.

— Ca să înțelegeți, am să vă mai dau şi alte amănunte, îmi cer iertare că mă lungesc. Însă lucrurile se leagă între ele. Cândva, Etienne conducea singur maşina. Însă cu câțiva ani în urmă, mai precis patru, a avut un accident uşor în Place de la Concorde. A trântit o femeie care trecea şi care, din fericire, n-a suferit decât câteva zgârieturi. Fapt este că a rămas impresionat. Timp de câteva luni, a angajat un şofer, dar nu s-a putut niciodată obişnui cu el. Îl şoca faptul că un om, în plină putere, să n-aibă nimic altceva de făcut, decât să-l aştepte ceasuri întregi la marginea trotuarului. I-am propus să conduc eu, însă nu era practic nici aşa şi el a luat obiceiul de a apela la taxiuri. Maşina a stat câteva luni în garaj şi în cele din urmă am vândut-o. Diminețile vine să-l ia întotdeauna acelaşi taxi, cu care face o parte din alergături.

Este ceva drum, de aici şi până în Faubourg Saint-Jacques. Mai are pacienți şi la Neuilly şi adesea în alte spitale din oraş. Să te mai duci, pe deasupra, şi în strada La Fayette...

Maigret aproba mai departe, pe când Lucas părea că moțăie.

— Întâmplarea a făcut să se elibereze un apartament, în casă.

— O clipă. Soțul dumneavoastră își petrecea des nopțile în strada La Fayette?

— O parte a nopții, numai. Ținea să fie aici dimineața, la sosirea asistentei sale, care-i servește de secretară.

Și râse mânzește.

— Au fost, cumva, la mijloc, complicațiile domestice, care au decis. L-am întrebat de ce n-ar instala fata aici.

— Știați cine era?

— Știam totul despre ea, inclusiv că avea un amant, numit Pierrot.

— O știa și el?

— Da. Nu era gelos. Probabil că nu i-ar fi plăcut să-l găsească cu Lulu, dar, din moment ce lucrurile acestea se petreceau în afara lui...

— Continuați. El a acceptat. Dar ea?

— Se pare că ea a rezistat, o vreme.

— Care erau, după părerea dumneavoastră, sentimentele Louisei Filon la adresa profesorului?

Maigret continua să vorbească mașinal pe același ton ca și doamna Gouin despre acest om pe care nu-l văzuse niciodată și care aproape că părea prezent în cameră.

— Doriți să fiu sinceră?

— Chiar vă rog.

— Mai întâi, la fel ca toate femeile care-i ajung în preajmă, a căzut sub influența lui. O să vă gândiți că e din partea mea un orgoliu ciudat, odată ce el nu e, cum s-ar spune, frumos și că nu mai e de mult tânăr, însă cunosc puține femei care să-i fi rezistat. Din instinct, femeile îi simt puterea și.

De data aceasta, ea nu mai găsi cuvintele pe care le căuta.

— În fine! Este un fapt şi nu cred că persoanele pe care le veți interoga au să mă dezmintă. S-a întâmplat cu fata aceasta la fel ca şi cu celelalte. Pe deasupra, el i-a salvat viața şi a tratat-o aşa cum ea nu era obişnuită să fie tratată.

Era, mai departe, clar şi logic.

— Sunt convinsă, ca să fiu sinceră până la capăt, că şi chestiunea bănească a jucat un rol. Dacă nu banii propriu-zis, cel puțin perspectiva unei anumite siguranțe, a unei existențe ferite de griji.

— N-a fost vorba niciodată să-l părăsească, spre a-şi urma amantul?

— Nu, după câte ştiu.

— Pe bărbatul acela l-ați văzut?

— M-am încrucişat cu el o singură dată la intrare.

— Venea deseori pe aici?

— În principiu, nu. Se-ntâlneau după-amiezile, nu ştiu unde. În câteva rare împrejurări, i s-a-ntâmplat să vină s-o vadă.

— Soțul dumneavoastră a ştiut.

— Este posibil.

— Asta i-ar fi displăcut?

— Poate, fără totuşi să fie din gelozie. E greu de explicat.

— Soțul dumneavoastră era foarte ataşat de fata asta?

— Ea îi datora totul. Aproape că o crease, fiindcă, fără el, ar fi murit. Se gândea poate că, într-o zi, ea n-o să mai aibă şi alți bărbați? În fine, în fața ei, dar asta e numai o presupunere, pierdea orice ruşine.

— Iar în fața dumneavoastră?

Ea îşi coborî o clipă privirile, pe covor.

— Sunt totuşi o femeie.

Fu cât pe ce să-i riposteze:

" — În timp ce ea nu era nimic!"

Căci aşa credea ea, poate la fel şi profesorul. Preferă să tacă. Toţi trei păstrară un moment de tăcere. Afară, ploaia continua să cadă, fără zgomot. Lumina se aprinsese la câteva ferestre ale casei din faţă şi o umbră se mişcă în spatele perdelelor alburit ale unui apartament.

— Vorbiţi-mi despre seara de ieri, rosti în sfârşit Maigret, care adăugă, arătând spre pipa în care tocmai îndesase tutunul:

— Permiteţi?

— Vă rog.

Până atunci, fusese atât de interesat de doamna Gouin, încât uitase să mai fumeze.

— Ce doriţi să vă spun?

— Mai întâi, un amănunt. Soţul dumneavoastră obişnuia să doarmă la ea?

— Extrem de rar. Sus, noi ocupăm întregul etaj. La stânga se află ceea ce noi numim apartamentul. În dreapta, soţul meu îşi are camera sa şi baia, o bibliotecă, o altă încăpere unde îngrămădeşte până în tavan broşuri ştiinţifice şi, în sfârşit, biroul său şi cel al secretarei.

— Aveţi deci dormitoare separate.

— Dintotdeauna. Camerele noastre nu sunt separate decât printr-o odăiţă de toaletă.

— Pot să vă pun o întrebare indiscretă?

— Aveţi toate drepturile.

— Mai întreţineţi raporturi conjugale cu soţul dumneavoastră?

Ea se mai uită odată la bietul Lucas, care se simţea de prisos şi nu ştia cum să se descurce.

— Rareori.

— Ca să zicem aşa, niciodată?

— Da.

— De multă vreme?

— De ani de zile.

— Şi nu simțiți lipsa?

Ea nu se tulbură, ci surâse, dând din cap.

— Îmi cereți o spovedanie şi sunt gata să vă răspund cât se poate de sincer. Să zicem că asta-mi lipseşte un pic.

— Nu lăsați să se vadă?

— Hotărât că nu.

— Nu aveți un amant?

— Nu mi-a trecut prin cap.

Ea păstră o clipă de tăcere, privindu-l drept în ochi.

— Mă credeți?

— Da.

— Vă mulțumesc. Oamenii nu acceptă întotdeauna adevărul. Când eşti tovarăşa de viață a unui om ca Gouin, eşti gata de anumite sacrificii.

— Cobora s-o vadă şi pe urmă urca sus?

— Da.

— Aşa a făcut şi ieri seară?

— Nu. Nu se-ntâmplă la fel în fiecare zi. Câteodată, o săptămână întreagă se mulțumea doar cu o vizită de câteva minute. Depindea de cât era de ocupat cu munca lui. Şi, fără îndoială, de asemenea, de ocazii pe care le găsea în altă parte.

— N-a încetat să aibă legături şi cu alte femei?

— Genul de legături pe care vi l-am descris.

— Şi ieri?

— A văzut-o câteva minute, după cină. Ştiu asta, pentru că n-a luat ascensorul la coborâre, ceea ce-i un semn.

— Cum puteți afirma că n-a rămas decât câteva minute?

— Pentru că l-am auzit ieşind din acel apartament şi chemând ascensorul.

— Îl pândeați?

— Sunteți teribil, domnule Maigret. Îl pândeam, da, aşa cum am făcut-o mereu, nu din gelozie, ci... Cum să mă

explic, fără să par că mă laud? Deoarece considerăm de datoria mea să-l protejez, să ştiu tot ce făcea, unde era, să-l urmez, în gând.

— Ce oră era?

— În jur de opt. Mâncaserăm repede, fiindcă trebuia să-şi petreacă seara la Cochin. Îl neliniştea urmările unei operaţii pe care o efectuase în cursul după-amiezii şi dorea să fie la dispoziţia pacientului.

— Prin urmare, a petrecut câteva minute în acest apartament, apoi a luat ascensorul?

— Da. Asistenta lui, domnişoara Decaux, îl aştepta jos, aşa cum obişnuieşte când se întoarce el seara la spital.

Locuieşte la doi paşi, în strada des Acacias şi fac întotdeauna drumul împreună.

— Şi ea? întrebă Maigret, dând un sens evident acestor două cuvinte.

— Ea, de asemenea, la o adică. Vi se pare monstruos?

— Nu.

— Unde rămăsesem? Soră-mea a sosit către orele opt şi jumătate.

— Locuieşte în Paris?

— Pe Boulevard Saint-Michel, în faţa Şcolii de Mine.

Antoinette e cu cinci ani mai mare ca mine şi nu s-a măritat niciodată. Lucrează într-o bibliotecă municipală şi e tipul de fată bătrână.

— Este la curent cu viaţa soţului dumneavoastră?

— Nu le ştie pe toate. Dar, cu ceea ce a descoperit, îl detestă şi îl disprețuieşte la culme.

— Nu se înțeleg?

— Ea nu-i adresează cuvântul. Soră-mea a rămas foarte catolică şi pentru ea Gouin e diavolul în persoană.

— Cât îl priveşte, el cum o tratează?

— O ignoră. Ea vine rareori şi numai când sunt singură acasă.

— Îl evită?

— Pe cât posibil.

— Totuşi, ieri...

— Văd că portăreasa v-a spus tot. Este exact că ieri s-au întâlnit. Nu-l aşteptam pe soţul meu înainte de miezul nopţii, cel mai devreme. Ne-am pus pe flecăreli, soru-mea şi cu mine.

— Despre ce-aţi vorbit?

— Despre toate şi despre nimic.

— Aţi vorbit de Lulu?

— Nu cred.

— Nu sunteţi sigură?

— Ba da, în fapt, nu ştiu de ce^v-am răspuns evaziv. A fost vorba de părinţii mei.

— Au murit?

— Mama mea a murit, însă tata trăieşte încă, în Finistare.

Mai avem şi alte surori, acolo. Eram şase fete şi doi băieţi.

— Unii dintre ei locuiesc în Paris? ..

— Numai Antoinette şi cu mine. La ora unsprezece şi jumătate, poate ceva mai devreme, am fost surprinse să auzim uşa deschizându-se şi să-l vedem pe Etienne intrând.

S-a mulţumit să ne facă un semn cu capul. Antoinette şi-a luat rămas bun de la mine şi a plecat aproape numaidecât.

— Soţul dumneavoastră n-a coborât?

— Nu. Era obosit, neliniştit în privinţa bolnavului său, a cărui stare nu era atât de satisfăcătoare cât ar fi vrut.

— Presupun că posedă o cheie a acestui apartament?

— Bineînţeles.

— În cursul serii, nu s-a petrecut nimic anormal? Dumneavoastră şi sora dumneavoastră n-aţi auzit nici un zgomot?

— În casele acestea vechi de piatră nu se aude nimic dintr-un apartament într-altul, darămite de la un etaj la altul.

Se uită la ceasul brăţară, deveni nervoasă.

— Vă cer iertare, dar se apropie timpul să urc iarăşi sus.

Etienne se poate întoarce acum dintr-o clipă în alta. Mai aveţi şi alte întrebări de pus?

— Pentru moment nu întrevăd nici una.

— Credeţi că va fi posibil să evitaţi să-i luaţi interogatoriul?

— Îmi este imposibil să vă fac vreo promisiune, însă nu-l voi deranja pe soţul dumneavoastră decât dacă mi se va părea indispensabil.

— Dar în clipa aceasta ce credeţi?

— Acum, nu mi se pare indispensabil.

Ea se ridică şi-i întinse mâna, cum ar fi făcut-o un bărbat, fără să-l slăbească din priviri.

— Vă mulţumesc, domnule Maigret.

Şi cum se mai întoarse odată, privirea îi căzu pe cutia de carton şi pe fotografii, însă comisarul nu-i putea vedea expresia feţei.

— Sunt acasă toată ziua. Puteţi veni când lipseşte soţul meu. Dacă adaug lucrul acesta, veţi înţelege că nu e un ordin, ci o rugăminte.

— Nu m-am îndoit nici o clipă.

Ea repetă:

— Mulţumesc.

Şi ieşi, închizând după ea cele două uşi, în timp ce Lucas cel mărunţel se uita la comisar cu aerul unui om ce a primit o măciucă în cap. Îi era aşa de frică să nu spună

vreo prostie, încât tăcu, încercând să citească pe chipul lui Maigret ce trebuia să creadă.

Capitolul 4

Lucru curios, în maşina care-l ducea la Poliția Judiciară, Maigret nu se gândi nici la profesorul Gouin, nici la soția acestuia, ci, aproape fără să-şi dea seama, la Louise Filon, ale cărei fotografii, făcute la Mosi, le strecurase în portofelul său, înainte de plecare.

Chiar din acele fotografii, luate, totuşi, seara, când ea ar fi trebuit să fie exuberantă, nu i se citea pe chip nici o veselie. Maigret cunoscuse multe ca ea, născute într-un mediu identic şi care avuseseră mai mult sau mai puțin o copilărie şi un trai identic. Câte unele erau de o veselie zgomotoasă şi grosolană care putea trece numaidecât în lacrimi şi revoltă. Altele, precum Desiree Brault, şi mai cu seamă cu vârsta, deveneau dure şi cinice.

Era greu să defineşti expresia de pe figura lui Lulu, pe care o găsea în fotografii, probabil aceeaşi din timpul vieții. Nu era vorba de tristețe, ci mai degrabă de expresia îmbufnată a unei fetițe care stă deoparte în curtea şcolii, uitându-se la colegii ei cum se joacă.

I-ar fi venit peste mână să explice anume ce avea ea atrăgător, dar era simțitor la acest farmec şi i se întâmplase adesea că, parcă în ciuda lui, să interogheze cu mai multă blândețe decât pe altele, acest gen de fete.

Erau tinere şi păstrau o anumită prospețime, în anumite privințe păreau de-abia ieşite din copilărie şi, totuşi, câte mai trăiseră, câte lucruri de groază nu mai văzuseră cu ochii ce nu mai sclipeau, iar trupul lor avea farmecul

nesănătos al unui lucru care se va veşteji, s-a şi veştejit pe jumătate.

Şi-o imagina în camera de hotel din strada Riquet, în oricare din odăile cartierului Barbds, petrecându-şi zilele întinsă în pat şi citind, dormind sau privind către fereastră albăstruie. Şi-o imagina în oricare din cafenelele din arondismentul XVIII, înfiptă-n scaun cu ceasurile, pe când

Pierrot şi cei trei prieteni ai lui jucau belotă. Şi-o imagina, de asemenea, la o petrecere populară, dansând cu chipul grav şi parcă inspirat. În fine, şi-o imagina postată la colţul unei străzi, pândind bărbaţii în umbră, fără să-şi dea osteneala să le surâdă, urcând pe urmă, înaintea lor, scara, într-un imobil cu camere închiriate şi strigându-şi numele patroanei.

Trăise mai bine de un an în impozantul imobil de piatră, din avenue Carnot, unde apartamentul părea prea mare, prea rece pentru ea şi, dar asta îi venea mai greu lui Maigret să-şi închipuie, faţă în faţă cu un om ca Etienne Gouin, pe care nu-l putea vedea.

La Quai des Orfevres, cele mai multe dintre lumini erau stinse. Urcă încet scară pe care rămăseseră urme de tălpi ude şi împinse uşa de la biroul său, Janvier îl aştepta. Era acel anotimp din an în care se face mai simţit contrastul dintre frigul de afară şi căldura din case, ce par supraîncălzite, şi când sângele ţi se suie numaidecât la cap.

— Nimic nou?

Maşinăria poliţiei se ocupa de Pierre Eyraud. În gări, inspectorii îi examinau pe călătorii ale căror semnalmente se apropiau de ale sale. De asemenea pe aeroporturi.

Brigada mobilă era la treabă, scotocind hotelurile şi camerele mobilate din arondismentul XVIII. De la începutul după-amiezii, tânărul Lapointe se pusese pe aşteptat în

fața hotelului Du Văr, în jurul căruia, la căderea nopții, începură să roiască fetele.

Cât despre inspectorul Janin, omul din cartier, acesta se dedica unor cercetări mai personale. Acolo, în nord-estul Parisului, se afla o junglă de ziduri, unde un Om poate dispărea luni de zile şi unde adesea nu se aude vorbindu-se despre o crimă decât după săptămâni de zile după ce a fost comisă. Mii de ființe, bărbați şi femei, trăiesc la marginea legii, într-o lume în care găsesc atâtea refugii şi complicități câte vor şi unde poliția îşi aruncă din timp în timp plasa, prinzând din întâmplare pe câte cineva căutat, însă contând mai mult pe telefonul unei prostituate geloase sau al unui turnător.

— A telefonat, acum un ceas, Gastine-Renette.

Acesta era expertul în arme de foc.

— Ce-a spus?

— Veți avea raportul său scris mâine dimineață. Glonțul care a ucis-o pe Louise Filon a fost tras de un revolver automat de calibrul 6,35.

La Poliția Judiciară aceasta se numeşte o armă de amator. Bandiții, cei ce au cu adevărat intenția de a ucide, folosesc arme mai serioase.

— A telefonat şi doctorul Paul. Doreşte să luați legătura cu el.

Janvier se uită la ceas. Trecuse puțin de şapte şi un sfert.

— Trebuie că a sosit la restaurantul La Perouse, unde participă la o cină.

Maigret sună la restaurant. Câteva clipe mai târziu, medicul legist era la celălalt capăt al firului.

— Am efectuat autopsia fetei pe care mi-ați trimis-o. Mă înşel oare? Am impresia că am mai văzut-o?

— A fost închisă în mai multe rânduri.

Cu siguranță că nu chipul lui Lulu, desfigurat de focul de armă, crezuse doctorul a-l recunoaşte, ci trupul ei.

— Bineînțeles, glonțul a fost tras de aproape. Nu trebuie să fii expert ca să-ți dai seama. Evaluez distanța la douăzeci şi cinci până la treizeci de centimetri, nu mai mult.

— Presupun că moartea a fost instantanee?

— Tot ce poate fi mai instantaneu. Stomacul conținea alimente încă nedigerate, printre altele langustă.

Maigret îşi aminti că văzuse în coşul de la bucătărie o cutie golită de conservă de langustă.

— La cină, a băut vin alb. Vă interesează asta?

Maigret nu ştia încă. În punctul în care se afla ancheta, era imposibil de spus ce anume putea deveni important.

— Am descoperit alt lucru care, poate, are să vă surprindă. Ştiți că fata era însărcinată?

Maigret fu într-adevăr surprins, aşa de surprins că rămase o clipă fără grai.

— De câtă vreme? sfârşi el prin a întreba.

— De vreo şase săptămâni. Este probabil ca ea să nu fi ştiut. Dacă ştia, atunci nu de multă vreme.

— Presupun că este o certitudine?

— Absolut. Veți avea detaliile tehnice în raportul meu.

Maigret puse jos receptorul şi-i spuse lui Janvier, care aştepta, în picioare, în fața biroului:

— Era însărcinată.

Însă Janvier, care nu cunoştea afacerea decât în linii mari, nu fu din cale-afară de uimit.

— Ce facem cu Lapointe?

— Adevărat. Va trebui să trimitem pe cineva să-i țină locul.

— Îl am pe Lober, care n-are nimic special de făcut,

— Ar trebui, de asemenea, să-l eliberăm pe Lucas.

Probabil că nu va fi de nici un folos, dar prefer să păzească cineva mai departe apartamentul.

— Dacă am timp să îmbuc ceva, am să mă duc chiar eu. Ai voie să dormi, acolo?

— Nu văd vreun neajuns.

Maigret se uită în fugă peste ziarele de ultimă ediție. Fotografia lui Pierrot încă nu apăruse. Probabil că ajunsese prea târziu în redacție, dar i se dădeau toate semnalmentele.

"Poliția îl caută pe amantul de inimă al tinerei Filon, un muzicant de cartier, pe nume Pierre Eyraud, zis Pierrot, care a vizitat-o ultimul în seara zilei de ieri Pierre Eyraud, care a suferit mai multe condamnări, a dispărut din circulație şi se presupune că se ascunde în cartierul La Chapelle, pe care-l cunoaşte amănunțit."

Maigret dădu din umeri, se ridică în picioare, nehotărât dacă să se îndrepte către uşă.

— Dacă apar noutăți, să vă sun?

Spuse că da. N-avea nici un motiv să rămână la birou. Îl aduse acasă una din maşinile poliției, ca de obicei. Doamna Maigret deschise uşa apartamentului înainte ca el să apuce să apese pe butonul soneriei. Nu-i atrase atenția că întârziase. Cina era gata.

— N-ai răcit?

— Nu cred.

— Ar trebui să-ți scoți pantofii.

— Nu m-am udat la picioare.

Era adevărat. Nu mersese pe jos toată ziua. Pe o mobilă, văzu acelaşi ziar de seară pe care-l frunzărise şi el la Poliția Judiciară. Soția lui era deci la curent, însă ea nu-i puse nici o întrebare. Ştia, de altfel, că el avea chef să iasă din

nou, căci nu-şi scosese încă cravata, aşa cum făcea aproape întotdeauna.

După terminarea cinei, îl urmări din priviri, pe când Maigret deschidea bufetul ca să-şi toarne un păhăruț de rachiu.

— Ieşi?

Cu o clipă mai înainte, nu se hotărâse încă. La drept vorbind, se aşteptase cumva să primească un telefon de la profesorul Gouin. Însă vag. Oare Gouin nu se aştepta să fie anchetat de poliție? Nu se simțea surprins că nu se ocupau de el, atunci când atâta lume era la curent în privința relațiilor dintre el şi Lulu?

Făcu apelul telefonic la apartamentul Louisei Filon. Lapointe se instalase tocmai acolo.

— Nimic nou?

— Nimic, patroane. Am anunțat-o pe nevastă-mea. Sunt foarte liniştit, am să dorm pe canapea, care e grozavă.

— Ai idee dacă s-a întors profesorul?

— Lucas mi-a spus că a urcat către orele şapte şi jumătate. Nu l-am auzit plecând.

— Noapte bună.

Ghicise Gouin că soția lui va sta de vorbă cu Maigret? Fusese ea în stare să nu-i dea nimic de bănuit? Ce-şi vor fi spus, în doi, pe când îşi luau cina? Fără îndoială, odată masa terminată, profesorul obişnuia să se retragă în biroul lui...

Maigret îşi turnă un al doilea păhărel, pe care-l bău în picioare, lingă bufet, apoi se îndreptă către cuier şi-şi luă de acolo pardesiul cel gros.

— Ia şi fularul. Crezi că ai să stai pe-afară multă vreme?

— O oră sau două.

Trebui să meargă până în bulevardul Voltaire ca să găsească un taxi, căruia-i dădu adresa barului Grelot. Pe străzi, forfota era rară, cu excepția împrejurimilor Gării de

Est şi ale Gării de Nord, ceea ce-i reamintea întotdeauna lui Maigret primii ani petrecuți în poliție.

Pe bulevardul La Chapelle, dedesubtul metroului aerian, siluetele familiare erau la locul lor şi, dacă ştiai ce făceau acolo femeile, ce aşteptau ele, era mai greu să explici motivele pentru care anumiți bărbați se aflau pe-acolo, fără nici o treabă, în frig şi-ntuneric. Nu cu toții căutau o tovărăşie de un moment. De asemenea, nu toți aveau vreo întâlnire. Erau de toate rasele, de toate vârstele, din aceia care ieşeau seara, din gaura lor, precum şobolanii, aventurându-se la marginea teritoriului lor.

Firma de neon a barului Grelot arunca o lumină violetă asupra unei bucăți de trotuar şi, chiar din taxi, Maigret auzi o muzică domoală, mai degrabă nişte ritmuri, pe fondul unei tropăieli surde. Doi agenți îşi făceau datoria, sub un felinar, la mică distanță, iar la uşă se afla un pitic ce părea că ieşise să ia aer dar care, de cum coborî din maşină Maigret, o tuli înăuntru.

Aşa se petrec întotdeauna lucrurile, prin aceste locuri. Nici nu intrase bine comisarul când, ieşind în mare grabă, doi bărbați se ciocniră de el, înainte de a se afunda în bezna cartierului.

Înăuntrul localului, alții întoarseră capul la trecerea lui, în nădejdea de a nu fi recunoscuți şi, de cum se depărtă de ei, o şterseră grămadă.

Patronul îi ieşi în cale, scund şi trupeş:

— Dacă pe Pierrot îl căutați, domnule comisar...

Vorbea anume tare, apăsând pe cuvântul comisar, pentru ca toată lumea din sală să afle. Aici, lumina era tot violetă, şi de-abia-i deosebeai pe consumatorii aşezați la mese, în boxe, căci luminată era numai pista de dans, iar lumina proiectoarelor căzând pe fețe, le dădea un aer fantomatic.

Muzica nu se opri din cântat, perechile dansară mai departe, insă conversațiile încetară şi toate privirile erau îndreptate către silueta masivă a lui Maigret care căuta o masă liberă..

— Doriți să luați loc?

— Da.

— Pe aici, domnule comisar.

Acestea zicând, patronul avea aerul unui comedian, ce face reclamă firmei pictate a barăcii lui.

— Ce beți? E rândul meu să fac cinste.

Maigret se aştepta la toate acestea, de la intrare. Făceau parte din obicei.

— Un rachiu.

— Un rachiu de soi pentru comisarul Maigret! Repede!

Pe estradă suspendată, cei patru muzicanți purtau pantaloni negri şi cămăşi de mătase cărămizie, cu mâneci lungi, bufante. Se găsise mijlocul de a-l înlocui pe Pierrot, căci cineva cântă la saxofon, în alternanță cu acordeonul.

— Cu mine doriți să vorbiți?

Maigret făcu semn că nu şi arătă spre estradă.

— Cu muzicanții?

— Cu cel care-l cunoaşte mai bine pe Pierrot.

— În cazul ăsta, cu Louis, acordeonistul. E cel care dirijează orchestra. Într-un sfert de oră vine pauză şi va putea să vă stea la dispoziție un moment. Presupun că nu sunteți grăbit?

Încă cinci-şase personaje, printre care şi unul dintre dansatori, simțiră nevoia să iasă, ca să ia aer. Maigret n-avea treabă cu ei şi privea liniştit în jur, iar oamenii, încetul cu încetul, îşi reluau conversația.

Se mai vedeau şi câteva fete, însă nici una nu se afla acolo în căutare de clienți. Veniseră să danseze, ceea ce era pentru ele un fel de ritual sacru. Unele închideau ochii,

extatic, altele îşi lipeau obrazul de cavalerul lor, fără ca trupurile să încerce să se apropie.

În sală mai erau dactilografe, vânzătoare, ce nu se aflau acolo decât pentru muzică şi dans şi nu se zăreau perechi dornice de senzaţii, ca în cele mai multe dintre bombe, gata să tragă cu ochiul şi să se frece de borfaşi. În tot Parisul nu existau decât două sau trei asemenea localuri de dans, ca acesta, frecventat numai de iniţiaţi şi în care se bea mai multă limonadă decât alcool.

La cucurigu, cei patru muzicanţi îl priveau pe Maigret cu un aer imperturbabil, fără să fie cu putinţă să ghiceşti ce gândeau. Acordeonistul era un tânăr frumos, brunet, de vreo treizeci de ani, semănând a vedetă de cinema, cu barbeţii după moda spaniolă, pe care şi-i lăsase să crească.

Un bărbat, cu şorţ prevăzut cu buzunar încăpător, strângea ofrandele. Pe pistă, perechile evoluau mai departe. Se mai dansă o dată, un tangou de data aceasta, în vederea căruia proiectoarele trecură de pe violet pe roşu, ştergând machiajul femeilor, uniformizând cămăşile muzicanţilor şi, în sfârşit, aceştia lăsară jos instrumentele. De jos, patronul îi spuse câteva vorbe acordeonistului căruia-i zisese Louis.

Acesta mai privi o dată spre masa lui Maigret şi se hotărî să coboare pe scară.

— Puteţi lua loc, îi spuse comisarul.

— Vom reîncepe peste zece minute.

— Va fi de-ajuns. Ce luaţi?

— Nimic.

Se făcu tăcere. De la alte mese, li se aruncau priviri. La bar se îngrămădiră mai mulţi bărbaţi. În unele boxe nu se mai găseau decât femei, ce-şi refăceau pavoazarea.

Louis vorbi primul.

— Aţi lovit cu oiştea-n gard, rosti el, cu necaz.

— În legătură cu Pierrot?

— Pierrot n-a ucis-o pe Lulu. Numai că aşa merg lucrurile mereu!

— De ce a dispărut?

— Nu e nici el aşa de prost. Ştie că pe el are să cadă beleaua. Dumneavoastră aţi avea chef să fiţi arestat?

— Sunteţi prieteni?

— Suntem prieteni, da. Şi-l cunosc cu siguranţă mai bine decât oricine.

— Poate ştiţi unde este?

— Să o ştiu şi n-aş spune-o.

— Dar ştiţi?

— Nu. N-am mai avut noutăţi de la el de când ne-am despărţit noaptea trecută. Aţi citit ziarele?

În glasul lui Louis răsuna, stăpânită, mânia.

— Oamenii-şi închipuie că, dacă te produci într-o bombă,

trebuie să fii şi certat cu legea. Poate că aşa gândiţi şi dumneavoastră.

— Nu.

— Îl vedeţi pe băiatul acela blond, de la baterie? Ei bine, credeţi-mă dacă vreţi, are bacalaureatul şi a urmat chiar un an la Universitate. Are părinţi burghezi. Se află aici fiindcă aşa-i place lui şi se însoară săptămâna viitoare cu o tânără studentă la medicină. Şi eu sunt căsătorit, dacă vreţi să ştiţi, am doi copii, soţia mea aşteaptă un al treilea şi locuim într-un apartament de patru camere în bulevardul Voltaire.

Maigret ştia că este adevărat. Louis uita că şi comisarul cunoştea mediul acela aproape la fel de bine ca el.

— Pierrot de ce nu s-a-nsurat? întrebă el totuşi, cu voce joasă.

— Asta-i altă poveste.

— Lulu nu voia?

— N-am spus asta.

— Acum vreo câțiva ani, Pierrot a fost închis ca proxenet.

— Ştiu.

— Atunci?

— Vă repet, e altă poveste.

— Care poveste?

— Tot n-ați înțelege-o. Mai întâi, Pierrot provine dintr-un orfelinat. Asta nu vă spune nimic?

— Ba da.

— La şaisprezece ani l-au azvârlit în stradă şi s-a descurcat cum a putut. Poate că, în locul lui, o încurcam mai rău. Însă eu am avut părinți, ca toată lumea. Îi am şi acum.

Era mândru că e în rândul oamenilor, însă în acelaşi timp simțea nevoia să-i apere pe cei ce se aflau de cealaltă parte a baricadei şi Maigret nu se putu împiedica să surâdă cu simpatie.

— De ce zâmbiți?

— Pentru că toate lucrurile astea-mi sunt cunoscute.

— Dacă l-ați cunoaşte pe Pierrot n-ați pune toți copoii pe urmele lui.

— De unde ştiți că-l urmăreşte poliția?

— Ziarele n-au născocit ce tipăresc. Şi prin cartier s-a mirosit ceva. Când vezi anumite chipuri, ştii ce vrea să zică asta.

Louis nu înghițea poliția. N-o ascundea.

— A fost o vreme când Pierrot făcea pe grozavul, urmă el.

— Şi nu era?

— O să mă credeți dacă am să vă spun că e un timid şi un senti-mental? Totuşi ăsta-i adevărul.

— O iubea pe Lulu?

— Da.

— A cunoscut-o când făcea trotuarul?

— Da.

— Şi a lăsat-o să continue.

— Ce altceva ar fi putut face? Vedeți că nu ne înțelegeți!

— Mai pe urmă, i-a îngăduit să aibă un amant serios şi să devină întreținută?

— Nu e totuna.

— De ce?

— Vreți să-mi spuneți ce i-ar fi putut oferi? Ce, vă închipuiți că din ceea ce câştiga aici, ar putea s-o țină?

— Dar dumneavoastră vă întrețineți familia, nu?

— Greşeală. Nevastă-mea e croitoreasă şi lucrează zece ore pe zi, mai ocupându-se şi de copii. Ceea ce nu pricepeți este că, atunci când te-ai născut aici în cartier, când n-ai cunoscut niciodată nimic altceva...

Se întrerupse.

— Mai avem doar patru minute.

Ceilalți, acolo sus, îl priveau fix, fără nici o expresie pe figură.

— Ce ştiu e că n-a omorât-o el. Şi dacă n-a scos-o din ghearele doctorului...

— Ştiți deci cine era amantul serios al lui Lulu.

— Şi ce-i cu asta?

— Pierrot v-a spus?

— Toată lumea ştie că asta a început la spital. Atunci, să vă explic eu ce-a fost în capul lui Pierrot. Avea şi ea o şansă ca să iasă odată din situația în care era, să ducă un trai regulat şi să aibă asigurată ziua de mâine. Iată de ce n-a zis nimic.

— Iar Lulu?

— Poate că avea şi ea socotelile ei.

— Care?

— Nu mă priveşte pe mine.

— Ce gen de fată era?

Louis aruncă o privire peste femeile din jur, cu aerul de a spune că era la fel cu celelalte.

— A dus o viaţă grea, lăsă el să-i scape, ca şi cum asta ar fi explicat totul. Nu era fericită, acolo.

Şi "acolo" indica evident îndepărtatul cartier Etoile care, văzut de aici, părea din altă lume.

— Venea să danseze din când în când...

— Părea tristă?

Louis ridică din umeri. Avea cuvântul acesta vreo noimă, în La Chapelle? Chiar forfoteau oameni veseli prin jur?

Până şi micile vânzătoare luau, dansând, un aer nostalgic şi cereau să audă cântece triste.

— Ne mai rămâne un minut. Pe urmă, dacă mai aveţi nevoie de mine, va trebui să aşteptaţi o jumătate de oră.

— Când s-a-ntors din avenue Carnot, ieri pe seară, Pierrot nu v-a spus nimic?

— S-a scuzat, a vorbit de o noutate importantă, fără să precizeze.

— Era sumbru?

— Este sumbru întotdeauna.

— Ştiaţi că Lulu era însărcinată?

Louis îl privi fix, la început neîncrezător, apoi uluit, în fine, cu mai multă gravitate.

— Sunteţi sigur de asta?

— Medicul legist, care a practicat autopsia, nu se poate înşela.

— De câte luni?

— De şase săptămâni.

Îl impresiona faptul, poate pentru că avea copii, iar soţia lui aştepta încă unul. Se întoarse către chelner»! ce stătea nu departe de ei şi încerca să tragă cu urechea.

— Adu-mi ceva de băut, Ernest. Un păhăruţ cu ce-o fi.

Uitase de minutul care se scursese. De la bar, patronul era cu ochii pe el.

— Nu mă aşteptam la asta.

— Nici eu, mărturisi Maigret.

— Presupun că profesorul e prea bătrân?

— Au fost bărbați care au făcut copii la optzeci de ani.

— Dacă ceea ce spuneți este adevărat, iată un motiv în plus să nu o fi omorât el.

— Ascultați-mă, domnule Louis!

Acesta îl asculta cu încă oarecare neîncredere, dar fără să mai fie pus pe ceartă.

— E posibil să aflați veşti de la Pierrot. Într-un fel sau într-altul. Nu vă cer să-l trădați. Ci numai să-i spuneți că mi-ar plăcea să stau de vorbă cu el, unde şi când vă voi. Ați înțeles?

— Şi-o să-l lăsați să plece?

— Nu spun că am să opresc cercetările. Tot ce promit este că după ce ne despărțim, va fi liber.

— Ce intenționați să-l întrebați?

— Încă nu ştiu.

— Mai credeți că a ucis-o pe Lulu?

— Nu cred nimic.

— Nu cred că are să-mi dea vreo veste.

— Dacă o va face…

— Îi voi transmite mesajul dumneavoastră. Acuma, vă rog să mă iertați.

Dădu pe gât păhărelul şi se urcă pe estradă, unde-şi trecu peste umeri cureaua acordeonului. Ceilalți nu-i puseră nici o întrebare. Se aplecă înspre ei, însă doar ca să le comunice titlul cântecului următor. La bar, bărbații examinau de departe fetele de pe scaune, spre a alege pe care să le invite la dans.

— Băiete!

— N-aveți nimic de plătit. E în contul patronului.

N-avea rost să discute. Se ridică, îndreptându-se spre uşă.

— Ați aflat ceva nou?

În vocea patronului se amesteca nițică ironie.

— Vă mulțumesc pentru rachiu.

Ar fi fost zadarnic să caute un taxi prin preajmă, aşa că Maigret o luă pe bulevardul La Chapelle, dând la o parte fetele care nu-l cunoşteau şi încercau să-l agațe. La trei sute de metri luceau luminile de la încrucişarea Barbds. Ploaia încetase. Aceeaşi ceață ca şi dimineață începea să acopere oraşul, iar luminile automobilelor păreau înconjurate de o aureolă.

Strada Riquet era la doi paşi. Curând îi trecu colțul găsindu-l pe inspectorul Lober, care era aproape de aceeaşi vârstă cu el, fără să fi urcat niciodată în grad. Stătea sprijinit de zid şi fuma.

— Nimic?

— O grămadă de perechi intră şi ies, însă pe el nu l-am văzut.

Maigret l-ar fi trimis pe Lober la culcare. I-ar fi putut telefona lui Janvier să se ducă şi el acasă. Şi ar fi suprimat supravegherea în gări, fiindcă avea certitudinea că Pierrot nu va încerca să părăsească Parisul. Atâta doar că era obligat să respecte rutina. N-avea dreptul să-şi asume un risc.

— Nu ți-e frig?

Lober mirosea de pe acum a rom. Câtă vreme bistroul din colț va rămâne deschis, nu va fi nefericit. Acesta era chiar motivul pentru care avea să rămână toată viața inspector.

— Noapte bună, bătrâne! Dacă se iveşte ceva nou, telefonează-mi acasă.

Erau orele unsprezece. Începuse să iasă lumea din cinematografe. Pe trotuare, perechile mergeau braț la braț, unele femei îşi țineau partenerul de talie, prin unghere cupluri rămâneau strâns alăturate, iar alții alergau să prindă autobuzul.

În afara bulevardelor luminate, fiecare stradă transversală îşi avea misterul şi umbrele ei, pe fiecare luceau, de asemenea, ici, colo, firmele pâlpâitoare ale câte unui hotel sau două.

Către aceste lumini se îndreptă, intrând într-un bar puternic luminat, de la încrucişarea Barbds, unde cel puțin cincizeci de persoane se îngrămădeau în jurul unei imense tejghele de aramă. Cu toate că intenționase să comande rom, spuse maşinal, din cauză că tot asta băuse şi la Grelot:

— Un rachiu.

Lulu îşi făcuse veacul pe-aici, ca atâtea altele care foiau în acest moment, atente la privirile bărbaților.

Se duse în cabina telefonică, vârî o fisă în aparat şi formă numărul de la Quai des Orfevres. Nu ştia cine este de serviciu, dar recunoscu vocea unui oarecare Lucien, un novice cu studii serioase şi care se pregătea pentru examenul de avansare în grad.

— Aici Maigret. Nimic nou?

— Nu, domnule comisar. Afară de faptul că doi arabi s-au luat la cuțite pe strada Goutte d'Or. Unul din ei a murit când îl puneau pe targă, celălalt, rănit, a izbutit să scape.

Locul nu era mai departe de trei sute de metri. Fapta se petrecuse de cel mult douăzeci de minute, fără îndoială pe când el mergea pe bulevardul La Chapelle. Nu ştiuse nimic, n-auzise nimic. Poate că ucigaşul trecuse pe lângă el. Până-n zori, alte drame aveau să se petreacă în cartier, una sau două probabil, ce vor fi cunoscute, precum şi altele de care poliția nu va auzi vorbindu-se decât mult mai târziu.

Pierrot, de asemenea, se vânturase între Barbds şi La Villette. Ştia el că Lulu era însărcinată? Ea-i telefonase la Grelot, să vină s-o vadă, ca să-i anunțe vestea?

Doctorul Paul vorbise de şase săptămâni. Asta însemna că de câteva zile, ea intrase la bănuieli. Posibil, dar nu şi

probabil. Era mai degrabă genul de fată care se duce să consulte un medic de cartier sau o moaşă.

Maigret nu putea face decât presupuneri. Întoarsă acasă, ea rămăsese un timp fără să ia nici o decizie. După spusele doamnei Gouin, profesorul trecuse, după cină, pe la Lulu, doar pentru câteva minute.

Revenit la bar, Maigret mai comandă un pahar. N-avea chef să plece numaidecât. I se părea că locul e mai potrivit, ca să se gândească la Lulu şi la Pierrot:

— Nu i-a spus lui Gouin, murmură el încet.

Confidența i-o făcuse probabil mai întâi lui Pierre Eyraud, ceea ce ar fi explicat vizita precipitată a acestuia.

În cazul ăsta, ar fi ucis-o el?

Mai întâi, trebuia să fie sigur că ea aflase în ce stare se găseşte. Convingerea lui Maigret era că, dacă ea ar fi locuit într-un alt cartier, s-ar fi dus la vreun medic din apropiere.

În Etoile, unde rămânea o străină, era mai puțin probabil. Va trebui, a doua zi, să trimită o notă tuturor medicilor şi tuturor moaşelor din Paris. Lucrul i se părea important. După cele vorbite la telefon cu doctorul Paul, era convins că sarcina lui Lulu era cheia dramei. Oare Gouin dormea liniştit? Profită el de răgazul unei seri, ca să lucreze la vreun studiu de chirurgie?

Orele erau prea înaintate ca să se ducă s-o găsească pe menajeră, pe doamna Brault, care nici ea nu locuia departe, pe lângă Place Clichy. De ce nu vorbise ea de profesor? Era de crezut, că, petrecându-şi toate dimineţile în apartament, nu ştia cine e amantul lui Lulu?

Stăteau amândouă la taifas. Era singură, din toată casa, în stare să înțeleagă confidențele uneia că Louise Filon.

Portăreasa păstrase la început tăcerea, fiindcă avea o datorie de recunoştință față de profesor, de care trebuie că era îndrăgostită,, mai mult sau mai puțin conştient. S-ar fi zis că toate femeile se înverşunau să-l ocrotească şi era

destul de curios ce prestigiu avea în ochii lor acest bărbat de şaizeci şi doi de ani. Nu întreprindea nimic ca să le seducă. Se folosea de ele parcă din neatenție, ca să obțină o relaxare fizică şi nici una dintre ele nu-l ținea de rău pentru cinismul său.

Va trebui ca Maigret să pună întrebări asistentei, Lucile Decaux. Şi poate, de asemenea, surorii doamnei Gouin, singură până acum asupra căreia profesorul părea să nu aibă vreun ascendent.

— Cât vă datorez?

Se sui în primul taxi sosit.

— În bulevardul Richard-Lenoir.

— Ştiu, domnule Maigret.

Asta-i dădu ideea să caute taxiul care cu o seară mai înainte îl dusese pe Gouin de la spital acasă. Se simțea îngreunat, toropit de băutură şi închise pe jumătate ochii, în timp ce luminile defilau pe amândouă părțile automobilului. Gândul i se întorcea mereu la Lulu şi scoase portofelul din buzunar spre a se uita, în penumbra taxiului, la fotografiile ei. Nici mama ei nu zâmbise, când se dusese la fotograf.

Capitolul 5

În dimineața zilei următoare, gustul neplăcut de rachiu îi stăruia în gură şi când, către orele nouă şi un sfert, în timpul raportului, fu anunțat că era chemat la telefon, încă mai avea impresia că duhneşte a alcool de proastă calitate şi evită să vorbească prea de aproape cu colegii săi.

Ca în fiecare dimineață, toți şefii de serviciu erau acolo în biroul şefului, ale cărui ferestre dădeau către Sena, şi

fiecare ținea în mână un dosar mai mult sau mai puțin voluminos. Vremea era tot mohorâtă, fluviul părea noroios, oamenii mergeau la fel de repede ca şi în ajun, mai cu seamă cînd traversau, măturați de vânt, podul Saint-Michel, bărbații ridicând brațele, ca să-şi țină pe cap pălăriile, femeile lăsându-le în jos, ca să-şi țină poalele.

— Puteți vorbi şi de aici.

— Mă tem că va dura, şefule. E mai bine să trec în biroul meu.

Ceilalți, care probabil că nu dăduseră pe gât rachiu cu o seară în urmă, n-arătau mai bine decât el şi toată lumea părea rău dispusă. Ceea ce putea fi un efect al luminii.

— Dumneata eşti, patroane? se auzi vocea lui Janvier, în care Maigret simți o anumită excitație.

— Ce s-a-ntâmplat?

— A trecut pe-aici. Vreți să povestesc pe larg?

În fapt, nici Janvier, care dormise pe canapea, în apartamentul lui Lulu, n-arăta probabil bine la față.

— Te ascult.

— Iată. Asta s-a petrecut acum câteva minute, cel mult zece. Eram în bucătărie, ca să beau o ceaşcă de cafea pe care mi-o preparasem. N-aveam pe mine nici sacoul, nici cravata. Trebuie să vă spun că n-am izbutit să adorm decât în târziul nopții.

— Seara a fost liniştită?

— N-am auzit nimic. Atâta că nu puteam adormi.

— Continuă.

— Veți vedea cât e de simplu. Aşa de simplu, că încă nu mi-am revenit. Am auzit un zgomot uşor, o cheie care se învârtea în broască. Am rămas nemişcat, aşezându-mă în aşa fel, încât să pot vedea în salon. Cineva a intrat în anticameră, a traversat-o şi a deschis cea de a doua uşă. Era profesorul, care e mai înalt şi mai slab decât îmi imaginam. Era într-un pardesiu lung, de culoare închisă,

cu un fular de lină în jurul gâtului, avea pălăria pe cap şi mănuşi pe mâini.

— Ce a făcut?

— Tocmai. Ceea ce aş vrea să pot să vă explic. N-a făcut nimic. A înaintat doi, trei paşi, încet, ca un om care se întoarce la el acasă. M-am întrebat o clipă la ce anume se uita cu atâta insistenţă şi mi-am dat seama că la pantofii mei, pe care-i lăsasem pe covor. M-a văzut, când a întors capul, şi a ridicat din sprâncene. Puţin. N-a tresărit. N-a părut nici jenat, nici speriat.

M-a privit aşa cum face cineva care se gândeşte la alte lucruri şi căruia-i trebuie un moment ca să revină la realitate. În sfârşit, a întrebat, fără să ridice vocea:

"— Sunteţi de la poliţie!"

Eram aşa de surprins de aspectul lui, de felul în care lua lucrurile, încât n-am putut decât să dau din cap. O bună bucată de vreme am rămas tăcuţi amândoi şi, după felul în care-mi fixa picioarele descălţate, aveam impresia că-l nemulţumea neobrăzarea mea. Asta e doar o părere. Poate că picioarele mele nu-l interesau deloc. Am izbutit să-i spun:

— Cu ce ocazie pe aici, domnul? profesor?

— Ştiţi, deci, cine sunt?

Omul acesta îţi dă senzaţia că eşti nimeni, că şi dacă se uită la tine, nu-ţi acordă mai multă însemnătate decât unei flori din desenul covorului.

— N-am venit pentru nimic special, a murmurat el. Numai ca să arunc o privire.

Şi s-a uitat la canapeaua pe care se aflau încă pernă şi cuvertură cu care mă acoperisem peste noapte. Trăgea în nări mirosul de cafea. Pe urmă adăugă, cu aceeaşi voce neutră:

— Sunt uimit că şeful vostru n-a avut curiozitatea să-mi ia un interogatoriu. Poţi să-i spui, tinere, că sunt la

dispoziția lui. Acum, plec la Cochin unde am să stau până la unsprezece. Apoi am să mă duc la clinica Saint Joseph, înainte de a reveni, ca să iau prânzul, iar după-amiază am o operație importantă la spitalul american din Neuilly.

Şi-a mai rotit odată privirile prin jur, apoi a făcut calentoarsă şi a ieşit trăgând după el amândouă uşile. Am deschis fereastra, ca să-l văd pierind. În fața casei staționa un taxi şi, iii mijlocul trotuarului, îl aştepta o femeie tânără cu o geantă neagră sub braț. Ea i-a deschis portiera maşinii şi s-a suit înăuntru în urma lui.

Presupun că atunci când vine să-l caute dimineața, îi telefonează din loja portăresei, ca să-l anunțe că e jos. Asta e tot, patroane.

— Îți mulțumesc.

— Credeți că e bogat?

— Câştigă, pare-se, mulți bani. Pe pacienții săraci îi operează gratuit, însă când ia bani cere sume exorbitante. Dar de ce mă-ntrebi de asta?

— Pentru că, în timpul nopții, cum tot nu adormeam, am făcut inventarul lucrurilor domnişoarei. N-am găsit ceea ce aşteptasem. Sunt, într-adevăr, două blănuri, dar de mâna a doua, iar una dintre ele e de mouton-dore. De la pantofi la lenjerie, nici un obiect nu vine de la o casă mare. Evident că nu e ceea ce purta în cartierul Barbds, dar nici nu-s toaletele pe care te-aştepți să le găseşti la o femeie întreținută de un bărbat înstărit. N-am găsit vreun carnet de cecuri, nici vreo hârtie din care să rezulte că poseda cont în bancă. Or, în geantă avea câteva bancnote de câte o mie de franci şi alte câteva în sertarul noptierei.

— Cred că poți să te întorci. Ai o cheie?

— Am văzut una în poşeta ei.

— Încuie uşa. Prinde o ață sau altceva, ca să ştim dacă s-a deschis. Femeia de serviciu n-a venit?

Nu-i spusese, în ajun, dacă trebuie sau nu să revină, ca să curețe apartamentul. Nimeni nu se gândise că nu-şi primise leafa. Nu era cazul să revină la şef, unde raportul se încheiase.

Pe strada Riquet, probabil, Lober era obosit, răzbit, şi fără îndoială, după ce deschiseseră bistrourile, se încălzise cu câteva pahare de rom.

Maigret făcu numărul comisariatului din strada Goutte d'Or.

— Janin e la voi? N-a venit în dimineața asta? Aici

Maigret. Vreți să trimiteți pe cineva în strada Riquet, unde-l va găsi pe unul din inspectorii mei, Lober? Să i se spună că dacă are vreo noutate să raporteze telefonic şi să se ducă la culcare.

Se sforța să-şi aducă aminte de diverse lucruri pe care, în seara precedentă, revenind din Barbas, se hotărâse să le facă în acea dimineață. Îl sună pe Lucas.

— Merge?

— Merge, patroane. În timpul nopții, doi agenți biciclişti din aron-dismentul XX au crezut un moment că au pus mâna pe Pierrot. Au dus omul la post. Nu era Pierrot, ci un băiat care-i seamănă şi care, întâmplător, este tot muzicant, într-o braserie din Place Blanche.

— Aş vrea să telefonezi la Beziers. Încearcă să afli dacă un anume Ernest Filon, care cu câțiva ani în urmă fusese internat la spitalul din acest oraş, mai trăieşte încă în regiune.

— S-a-nțeles.

— Doresc, de asemenea, să fie interogați şoferii care staționează de obicei, serile, prin preajma spitalului Cochin. Probabil că unul dintre ei l-a dus acasă pe profesor, alaltăieri.

— Altceva nimic?

— Pentru moment asta e tot.

Lucruri de rutină. Şi un maldăr de hârtii de semnat îl aşteptau pe birou, başca rapoartele medicului legist şi al lui Gastine-Renette, pe care trebuia să-l transmită parchetului.

Îşi întrerupse munca, spre a cere numărul de telefon al prietenului său Pardon, care era medic şi pe care-l vedea aproape regulat în fiecare lună.

— Eşti foarte ocupat?

— Patru-cinci bolnavi în anticameră. Mai puțin decât de obicei, în acest anotimp.

— Îl cunoşti pe profesorul Gouin?

— I-a operat pe mai mulți dintre pacienții mei, iar eu am asistat la operații.

— Ce părere ai despre el?

— Este unul dintre cei mai mari medici, nu numai dintre cei pe care-i avem astăzi, dar şi din câți am avut. Contrar multora dintre chirurgi, este nu numai o mână, dar şi un creier şi i se datorează câteva descoperiri care înseamnă ceva şi vor continua să însemneze.

— Şi ca om?

— De fapt, ce vrei să ştii?

— Ce crezi despre el.

— E greu de spus. Nu e prea prietenos, mai cu seamă față de un doctoraş de cartier ca mine. Se pare că se arată la fel de distant şi cu ceilalți.

— Nu e iubit?

— Inspiră mai degrabă teamă. Răspunde-n dodii la întrebările pe care-ți permiți să i le pui. Se pare că este încă şi mai dur cu câte unii dintre pacienții săi. Se povesteşte întâmplarea cu o bătrână putred de bogată care-l implora să o opereze şi-i oferea pentru asta o mică avere. Ştii ce i-a răspuns?

"— Operația v-ar aduce cincisprezece zile în plus, poate o lună. Cât timp mi-ar lua, aş putea salva toată viața unui alt bolnav."

Afară de asta, personalul de la Cochin îl adoră.

— Femeile mai cu seamă?

— Ți s-a spus? în privința asta, pare că e aproape un caz. Îl apucă, numaidecât după o operație... Mă-nțelegi?

— Da. Asta e tot?

— Oricum, e cineva.

— Îți mulțumesc, bătrâne.

I se făcuse poftă, fără să ştie prea bine de ce, să stea la taifas cu Desiree Brault. Ar fi putut s-o convoace sau să pună să fie căutată. În felul acesta lucrează cei mai mulți dintre ceilalți şefi de serviciu, iar unii dintre ei nu se mişcau din birou toată ziua.

Trecu pe la Lucas, care vorbea la telefon.

— Ies pentru un ceas sau două.

Se sui într-una din maşini, care-l duse în stadă Nollet, în spatele pieței Clichy, acolo unde locuia menajera lui Lulu.

Imobilul, dărăpănat, nu mai fusese zugrăvit de mai bine de douăzeci de ani, iar familiile care se-ngrămădeau înăuntru dădeau pe dinafară pe paliere, pe scara unde se jucau copiii. Doamna Brault locuia la etajul al patrulea, cu vedere spre curte. Nu exista ascensor, treptele erau abrupte, Maigret trebui să se oprească de două ori din urcuş, trăgând în nări izuri mai mult sau mai puțin plăcute.

— Ce este? strigă o voce, când bătu la uşă. Intrați. Nu pot să vă deschid.

Ea era în bucătărie, în furou, cu picioarele goale, spălând rufe într-un lighean de tablă. Nu tresări când îl recunoscu pe comisar, nu-i dădu bună ziua, se mulțumi să aştepte să vorbească el.

— Am venit să vă văd, în trecere.

— Zău!

Din pricina leşiei, aburul acoperea geamurile care-şi pierdeau transparența. Se auzea un sforăit din odaia de alături, în care Maigret văzu piciorul unui pat, iar doamna Brault se duse să închidă uşa.

— Soțul meu doarme, zise ea.

— Beat?

— Ca să nu-şi piardă obiceiul.

— De ce nu mi-ați spus ieri, cine anume era amantul serios al lui Lulu?

— Pentru că nu m-ați întrebat. M-ați întrebat, şi-mi amintesc foarte bine, dacă văzusem vreun bărbat ce-i venea în vizită.

— Şi nu l-ați văzut niciodată?

— Nu.

— Ştiați însă că era profesorul?

După mutra ei, era limpede că mai ştie multe altele. Numai că nu avea să spună nimic, decât constrânsă. Nu pentru că ar fi avut ceva personal de ascuns. Şi probabil nici spre a proteja pe cineva. Era pentru ea un principiu să nu ajute poliția, ceea ce, la urma urmei, apărea firesc, odată ce aceasta o prigonise toată viața. Nu-i plăceau polițiştii. Erau adversarii ei naturali.

— Stăpâna dumneavoastră nu vă vorbea de el?

— Pesemne că s-a-ntâmplat.

— Şi ce vă spunea?

— Dar câte nu mi-a spus!

— Avea de gând să-l părăsească?

— Nu ştiu dacă o bătea gândul să-l părăsească, însă fericită în casa aceea nu era.

Fără să fi fost poftit, Maigret se aşezase pe un scaun al cărui fund de paie trosnea.

— Ce o împiedica să plece?

— N-am întrebat-o.

— Îl iubea pe Pierrot?

— Din câte mi s-a părut.

— Primea mulți bani de la Gouin?

— Îi dădea atunci când îi cerea.

— Şi-i cerea des?

— De cum nu mai avea bani în casă. Câteodată, nu-i mai găseam decât mărunțiş în geantă şi în sertar, când să mă duc la cumpărături. Îi spuneam şi ea-mi zicea:

"— Am să cer numaidecât."

— Îi dădea şi lui Pierrot?

— Asta nu mă priveşte. Dacă ar fi fost mai inteligentă...

Şi tăcu.

— Ce s-ar fi întâmplat?

— Mai întâi, nu s-ar fi dus niciodată să locuiască în casa aceea, unde avea aerul unei prizoniere.

— N-o lăsa să iasă?

— Cel mai adesea, ea nu îndrăznea să iasă, de teamă că nu cumva domnului să-i vină cheful să-i dea binețe, în trecere. Nu era amanta lui, ci un fel de servitoare, cu deosebirea că nu i se cerea să muncească, ci să se culce.

Dacă ea ar fi continuat să aibă un apartament într-altă parte şi ar fi trebuit să se deranjeze el... Dar la ce bun toate acestea? Ce vreți de la mine, la drept vorbind?

— O informație.

— Astăzi veniți după o informație şi vă scoateți pălăria. Mâine, dacă m-ar bate soarta să mă învârt printr-un magazin, m-ați trimite la zdup. Ce fel de informație doriți?

Şi puse rufele la uscat, pe o frânghie care traversă bucătăria.

— Ştiați că Lulu era însărcinată?

Ea se întoarse brusc.

— Cine v-a spus asta?

— Autopsia.

— Atunci, avusese ea dreptate.

— Când v-a vorbit despre asta?

— Poate cu trei zile înainte să i se tragă un glonte în cap.

— Nu era sigură?

— Nu. Nu fusese încă la doctor. Îi era frică să se ducă.

— De ce?

— Cred că de teamă să nu fie dezamăgită.

— Îşi dorea un copil?

— Aşa cred, că-i părea bine că e însărcinată. Însă era prea devreme ca să se bucure. I-am spus că acuma doctorii au o şmecherie care-ți dă certitudinea, chiar după două sau trei săptămâni.

— S-a dus să consulte unul?

— M-a întrebat dacă ştiam un doctor şi i-am dat adresa cuiva pe care-l cunosc, aproape de-aici, pe Rue des Dames.

— Ştiți dacă a fost la el?

— Dacă s-a dus, mie nu mi-a spus.

— Pierrot era la curent?

— Dumneavoastră cunoaşteți femeile? Ați întâlnit o femeie care să vorbească de lucrurile astea unui bărbat, înainte să fie sigură?

— Credeți că nu i-a spus nici profesorului?

— Puneți-vă bunul simț la încercare.

— După părerea dumneavoastră, ce s-ar fi întâmplat dacă n-ar fi fost asasinată?

— Nu ghicesc în cafea.

— Ar fi păstrat copilul?

— Cu siguranță.

— Ar fi rămas cu profesorul?

— Dacă nu cumva ar fi plecat cu Pierrot.

— După părerea ei, cine era tatăl?

Şi de data aceasta ea îl privi ca pe cineva care n-are habar de nimic.

— Nu vă închipuiți că a fost bătrânul?

— Se-ntâmplă.

— După cum citeşti prin ziare. Însă cum femeile nu sunt vaci ținute în staul şi duse o dată pe an la taur, e greu să juri într-un fel sau altul.

Alături, soțul se frământă în pat şi bombănea.

— Un moment, Jules! Sunt cu cineva. Îți aduc cafeaua în câteva minute.

Şi, întorcându-se spre Maigret:

— Mai aveți întrebări?

— Nu prea. Îl detestați pe profesorul Gouin?

— Nu l-am văzut niciodată, cum v-am spus.

— Dar, totuşi, îl detestați?

— Îi detest pe toți domnii ăia.

— Presupuneți că sosind dimineața, ați fi descoperit în mâna lui Lulu sau pe covor, lângă mâna ei, un revolver. N-ați fi fost ispitită să-l faceți să dispară, ca să îndepărtați ipoteza sinuciderii şi să-l vârâți pe profesor în încurcătură?

— Chiar n-ați obosit? Mă credeți aşa de proastă încât să nu ştiu că atunci când are de ales între un grangur şi un amărât de muzicant, ca Pierrot, poliția pune gheara pe amărât?

Turnă cafea într-o ceaşcă, adăugă zahăr, adresându-se soțului ei:

— Sosesc.

Maigret nu insistă. Dar când ajunse în prag se întoarse ca să ceară numele şi adresa medicului din Rue des Dames. Era un anume Duclos. Nu se instalase de mult timp şi fără îndoială că de-abia îşi terminase facultatea, deoarece cabinetul său de consultații era aproape nemobilat, avea numai atâtea instrumente câte-i erau indispensabile, cumpărate de ocazie. Când Maigret îi aduse la cunoştință cine era, doctorul păru a pricepe numaidecât.

— Bănuiam eu că va veni cineva, într-o zi, două.

— V-a spus cum o chema?

— Da. Chiar i-am completat o fişă.

— De când ştia că este însărcinată?

Medicul părea mai degrabă student şi, ca să-şi dea importanță, frunzărea fişierul aproape gol.

— A venit sâmbăta, din partea unei femei căreia i-am făcut un tratament.

— Doamna Brault, ştiu.

— Mi-a zis că este poate însărcinată şi că avea nevoie să fie sigură.

— O clipă. Părea neliniştită?

— Pot să vă răspund că nu. Când o fată ca ea îmi pune întrebarea, mă aştept să mă întrebe dacă aş face ce trebuie, ca să avorteze. Asta se-ntâmplă de douăzeci de ori pe săptămâna. Nu ştiu dacă tot aşa se petrec lucrurile în alte cartiere. Pe scurt, am observat cu atenție. I-am cerut obişnuita probă de urină. A vrut să ştie ce are să urmeze şi i-am explicat în ce constă testul cu iepurele.

— Şi cum a reacționat?

— A fost neliniştită să afle dacă vom fi obligați să omorâm iepurele. I-am spus să treacă din nou luni după-amiază.

— A venit?

— La orele cinci şi jumătate. I-am spus atunci că este fără doar şi poate însărcinată şi ea mi-a mulțumit.

— Altceva n-a mai spus?

— A insistat şi i-am repetat că e o certitudine absolută.

— Părea fericită?

— Aş jura că da.

Deci, luni, către orele şase, Lulu pleca de la doctor şi se întorcea în avenue Carnot. Către orele opt, profesorul, după ce-şi luase cina, petrecuse câteva minute în apartamentul de la etajul patru, apoi se dusese la spital.

Până către orele zece, Louise Filon rămăsese singură acasă. Mâncase langustă din cutia de conserve şi băuse puțin vin. Apoi se pare că se culcase, fiindcă i s-a găsit

patul desfăcut; nu în dezordine, ca şi cum s-ar fi culcat cu un bărbat, ci doar desfăcut. În acel moment,.Pierrot sosise deja la Grelot şi ea i-ar fi putut telefona îndată. Or, ea nu-l sunase decât către orele nouă şi jumătate.

Oare, îl chemase până în Etoile, şi în timpul orelor lui de lucru, ca să-i anunțe noutatea? Dacă da, atunci de ce aşteptase atât de multă vreme? Pierrot sărise într-un taxi? Din spusele portăresei, rămăsese în apartament o jumătate de oră. Tot din spusele portăresei şi ale soției lui Gouin, doctorul se întorsese de la spital puțin după orele unsprezece şi nu trecuse pe la amanta lui.

A doua zi dimineața, la orele opt, doamna Brault, venind la lucru, o găsea pe Louise moartă pe canapeaua din salon şi afirma că în preajma corpului nu se afla nici o armă. Doctorul Paul, întotdeauna prudent cât priveşte concluziile, situa momentul morții între orele nouă şi unsprezece. Ținând seama de telefonul dat la Grelot, se putea înlocui ora nouă, cu nouă şi jumătate.

Cât despre amprentele digitale ridicate din apartament, ele aparțineau numai la patru persoane: Lulu însăşi, menajera, profesorul şi Pierre Eyraud.

Moers trimisese pe cineva la Cochin ca să fotografieze amprentele lui Gouin de pe o fişă pe care acesta tocmai o semnase, la spital. Pentru ceilalți, nu trebuiseră să se deranjeze, dat fiind că-şi aveau cu toții fişele lor la Poliția Judiciară.

În mod evident, Lulu nu se aştepta să fie atacată, odată ce se putuse trage asupra ei din imediata apropiere. Apartamentul nu fusese răvăşit, ceea ce indica faptul că asasinul nu ucisese pentru bani şi nici ca să pună mâna pe vreun document oarecare.

— Mulțumesc, doctore. Presupun că după ce v-a vizitat, n-a mai venit nimeni să vă întrebe în legătură cu ea? Şi nici nu vi s-a telefonat ca să vă întrebe?

— Nu. Când am citit în ziare că fusese omorâtă, m-am aşteptat la vizita poliției, întrucât îmi fusese trimisă de menajeră ei, iar aceasta era probabil la curent. La drept vorbind, dacă n-ați fi venit dumneavoastră, aveam, oricum, intenția era să vă dau un telefon, în cursul după-amiezii.

Câteva clipe mai târziu, Maigret îi telefona doamnei Gouin, dintr-un bistrou de pe Rue des Dames. Aceasta-i recunoscu vocea şi nu păru surprinsă.

— Vă ascult, domnule comisar.

— Mi-ați spus, ieri, că sora dumneavoastră lucrează într-o bibliotecă. Pot să vă întreb unde anume?

— Biblioteca municipală din Place Saint-Sulpice.

— Vă mulțumesc.

— N-ați descoperit nimic?

— Doar că Louise Filon era însărcinată.

— Ah!

Îi păru rău că-i spusese aceasta la telefon, căci nu-i putea vedea reacția.

— Faptul vă surprinde?

— Cumva... Da... Probabil că-i ridicol, însă nu te aştepți niciodată la aşa ceva din partea unor anumite femei. Uităm că sunt alcătuite ca şi celelalte.

— Nu ştiți dacă soțul dumneavoastră era la curent?

— Mi-ar fi vorbit despre asta.

— N-a avut niciodată copii?

— Niciodată.

— Şi nu voia?

— Cred că nu-l preocupa nici să aibă, nici să n-aibă.

Se-ntâmpla că noi n-am avut. Mai probabil, din cauza mea. Micuțul automobil negru îl duse în Place Saint-Sulpice care, fără vreun motiv precis, era piața pe care o detesta cel mai mult în Paris. Avea totdeauna impresia, acolo, că e pe undeva, prin provincie. Magazinele chiar n-

aveau în ochii săi acelaşi aspect ca aiurea, trecătorii îi păreau mai lingavi şi mai cenuşii.

Încă mai cenuşie era biblioteca, prost luminată, tăcută ca o biserică goală şi, la ora aceea, nu se aflau înăuntru decât trei sau patru persoane, obişnuiţii casei pesemne, care consultau terfeloage colbuite.

Antoinette Ollivier, sora doamnei Gouin, îl privea cum se apropie şi arăta a mai mult decât cei cincizeci de ani pe care-i avea, cu aerul sigur de sine şi nițel disprețuitor al acelui soi de femei ce par a fi descoperit toate adevărurile.

— Sunt comisarul Maigret, de la Poliția Judiciară.

— V-am recunoscut, după fotografii.

Tot ca în biserică, vorbea pe şoptite. Însă, când îl pofti să se aşeze lângă masa acoperită cu un macat verde, i se păru că se află mai degrabă într-o şcoală. Arăta ceva mai grasă decât sora ei Germaine, dar de o grăsime parcă fără viață, iar pielea îi era fără culoare, ca la unele călugărițe.

— Presupun că sunteți aici ca să-mi puneți nişte întrebări.

— Nu vă înşelați. Sora dumneavoastră m-a informat că ați vizitat-o ieri seară.

— Este exact. Am venit pe la orele opt şi jumătate şi am plecat la unsprezece şi jumătate, îndată după sosirea individului pe care-l ştiți.

Cât o privea, faptul de a nici nu pomeni numele cumnatului ei însemna culmea disprețului şi părea foarte mulțumită de cuvântul "individ", pronunțat în silabe apăsate.

— Vi se întâmpla des să vă pe treceți serile la sora dumneavoastră?

Dintr-un motiv sau altul, Maigret considera că ea se pregătise ca să nu fie luată prin surprindere şi că va fi încă şi mai reținută decât portăreasa sau doamna Brault.

Ceilalți răspundeau cu prudență, de teamă să nu-i pricinuiască vreun necaz profesorului. Aceasta, dimpotrivă, probabil că se temea să nu-l dezvinovățească.

— Rareori, spuse ea, cu regret.

— Asta vrea să zică o dată la şase luni, o dată pe an, o dată în doi ani?

— Poate o dată pe an.

— Vă dăduserăți întâlnire?

— Nu-ți dai întâlnire cu propria soră.

— V-ați dus acolo fără să știți dacă este acasă? Aveți telefon la domiciliu?

— Da.

— N-ați sunat-o pe sora dumneavoastră?

— Ea m-a chemat.

— Ca să vă ceară să veniți s-o vedeți?

— Nu tocmai! Am vorbit de toate.

— Anume?

— Mai cu seamă de-ale familiei. Ea scrie rareori. Eu țin mai strâns legătura cu ceilalți frați şi cu surorile.

— V-a spus că ar vrea să vă vadă?

— Aşa ceva. M-a întrebat dacă sunt liberă.

— Ce oră era?

— Cam şase şi jumătate. Tocmai mă întorsesem acasă şi-mi pregă-team cina.

— Şi nu v-a surprins?

— Nu. M-am asigurat doar că EL nu va fi acolo. EL ce v-a spus?

— Vorbiți de profesorul Gouin?

— Da.

— Nu l-am chestionat până acum.

— Pentru că vă închipuiți că e nevinovat? Pentru că este chirurg celebru, membru al Academiei de Medicină şi

Fără să urce tonul, vocea îi devenea mai vibrantă.

— Ce s-a-ntâmplat, o întrerupse el, când ați sosit în avenue Carnot?

— Am urcat scările, am pupat-o pe sora mea pe obraji şi mi-am scos mantoul şi pălăria.

— Unde ați stat?

— În odaia mică, alături de camera Germainei, pe care o numeşte budoarul ei. Salonul cel mare e sinistru şi nu e folosit aproape niciodată.

— Ce-ați făcut?

— Ce fac două surori de vârsta noastră, când se revăd după mai multe luni. Am stat de vorbă. I-am dat veşti despre toată lumea. Mai ales i-am vorbit de Fran$ois, un nepot, care a fost hirotonisit preot acum un an şi va pleca în nordul Canadei, ca misionar.

— Ați băut ceva?

Întrebarea o surprinse, o şocă într-atât, încât se îmbujoră puțin.

— La început, am băut o ceaşcă de cafea.

— Iar pe urmă?

— Am strănutat de mai multe ori. I-am spus sorei mele că mi-era teamă să nu fi căpătat guturai, când am ieşit din metrou, unde era o căldură sufocantă. De altfel, şi la soră-mea era prea cald.

— Servitoarele se aflau în apartament?

— S-au dus amândouă sus către nouă, după ce au venit să spună bună seara. Sora mea are aceeaşi bucătăreasă de doisprezece ani. Pe fetele-n casă le schimbă mai des, dintr-un motiv uşor de înțeles.

El nu întrebă care motiv, înțelesese.

— Deci ați strănutat...

— Germaine a propus să pregătească nişte groguri şi s-a dus la bucătărie să pună apa la fiert.

— Şi ce-ați făcut în vremea asta?

— Am citit un articol dintr-o revistă, unde se vorbea anume despre satul nostru.

— Sora dumneavoastră a lipsit mult?

— Cât a durat datul în clocot a două pahare de apă.

— În alte rânduri, aşteptaţi să vină acasă cumnatul dumneavoastră, ca să plecaţi?

— Pe cât cu putinţă, evit să mă aflu faţă în faţă cu el.

— Aţi fost surprinsă, văzându-l că soseşte?

— Soră-mea afirmase că nu va reveni înainte de miezul nopţii.

— Ce aer avea?

— Aerul lui dintotdeauna, al unui om care se crede deasupra regulilor moralei şi ale decenţei.

— N-aţi remarcat nimic special la el?

— Nu m-am ostenit să-l privesc. Mi-am pus pălăria, mantoul şi am ieşit trântind uşa.

— În cursul serii, n-aţi auzit un zgomot, care ar fi putut fi bubuitura unei arme?

— Nu. Către orele unsprezece, cineva din casă a cântat la pian, cu un etaj mai jos. Am recunoscut că era ceva de Chopin.

— Ştiaţi că amanta cumnatului dumneavoastră era însărcinată?

— Nu mă surprinde.

— Sora dumneavoastră nu v-a spus?

— Nu mi-a vorbit despre fata aceea.

— Nu vă vorbea despre ea niciodată?

— Nu.

— Totuşi, eraţi la curent?

Ea se înroşi din nou.

— Trebuie că a făcut o aluzie, la început, când individul a instalat-o în casă.

— Faptul o preocupa?

— Fiecare are ideile lui. Şi nu trăieşti atâția ani cu o asemenea crea-tură, fără să te înrâurească.

— Altfel zis, sora dumneavoastră nu-i reproşa soțului ei legătura şi nu-l ținea de rău pentru prezența Louisei Filon în casă?

— Unde vreți să ajungeți?

I-ar fi fost foarte greu să răspundă la această întrebare. Avea impresia că sapă tot mai adânc, fără să ştie de ce anume are să dea, în dorința de a-şi face o idee cât mai exactă în privința personajelor care fuseseră în legătură cu Lulu, şi a lui Lulu însăşi.

Un tânăr care dorea nişte cărți îi deranjă şi Antoinette îl lăsă singur pe comisar timp de cinci-şase minute. Când reveni, făcuse o nouă provizie de ură la adresa cumnatului ei şi nu-i dădu lui Maigret timp să deschidă gura.

— Când îl veți aresta?

— Credeți că el a ucis-o pe Louise Filon?

— Dar cine altul?

— Ar putea fi amantul ei, Pierrot, de pildă.

— Din ce motive ar fi făcut el asta?

— Din gelozie sau fiindcă ea avea intenția să rupă cu el.

— Iar celălalt, vă închipuiți că nu era gelos? Credeți că un bărbat la vârsta lui nu turbează când vede că o tânără îi preferă un bărbat tânăr? Dar dacă pe el se decisese să-l părăsească?

Părea că vrea să-l hipnotizeze, ca să-i înfigă şi mai bine în minte ideea culpabilității profesorului.

— Dacă l-ați cunoaşte mai bine, ați înțelege că nu e omul care să se gândească de două ori, înainte de a suprima o ființă omenească.

— Credeam că, dimpotrivă, îşi consacră viața salvării unor vieți.

— Din vanitate! Ca să dovedească lumii că este cel mai mare chirurg al vremurilor noastre. Dovadă, că nu acceptă decât operații dificile.

— Poate din pricină că de cele simple se pot ocupa şi alții.

— Îl apărați fără să-l cunoaşteți.

— Încerc să-l înțeleg.

— Nu e totuşi chiar aşa de complicat.

— Uitați că, după spusele medicului legist, care rareori se înşeală, crima a fost comisă înainte de orele unsprezece. Or, trecuse de orele unsprezece când portăreasa l-a văzut pe profesor întorcându-se acasă, iar acesta a urcat direct la etajul cinci.

— Ce dovadă există că nu mai venise o dată, înainte?

— Presupun că e uşor să cercetezi la spital cum şi-a folosit timpul.

— Ați făcut asta?

Venise rândul lui Maigret de a fi pe punctul să se înroşească.

— Nu încă.

— Ei, bine! Faceți-o. Are să fie mai bine decât să hărțuiți un tânăr care n-a făcut nimic.

— Îl urâți pe profesor?

— Pe el şi pe toți cei care-i seamănă.

Spuse aceasta cu atâta forță, încât trei cititori care consultau lucrări, ridicară cu toții capul în acelaşi moment.

— V-ați uitat pălăria.

— Credeam că o lăsasem la intrare.

I-o arătă, cu un deget disprețuitor, pe macatul verde al mesei, unde prezența unei pălării bărbăteşti constituia, probabil, în ochii ei, o necuviință.

Capitolul 6

Din punct de vedere tehnic, într-un fel, Antoinette nu greşea chiar aşa tare. Când Maigret sosi la spitalul Cochin, în Faubourg Saint-Jacques, Etienne Gouin plecase deja la clinica Saint-Joseph, în Passy, întovărăşit de asistenta sa.

Comisarul se aştepta la asta, fiindcă era trecut de orele unsprezece. Nu venise aici ca să se întâlnească cu profesorul. Poate că, fără să prea ştie de ce anume, nu era încă pregătit să dea față cu el.

Serviciul lui Gouin era la cel de-al doilea etaj şi Maigret trebui să parlamenteze cu secretariatul înainte de a primi autorizația să urce. Lungul coridor i se păru mai animat decât se aşteptase, infirmierele mai solicitate. Aceea căreia i se adresă, care ieşea dintr-o sală şi avea aerul mai puțin agitat decât celelalte, era o femeie între două vârste, cu părul albit înainte de vreme.

— Dumneavoastră sunteți infirmiera-şefă?

— Infirmiera-şefă de serviciu.

Îi spuse cine este, adăugind că dorea să-i pună câteva întrebări.

— În legătură cu ce?

Şovăia să spună că era în legătură cu profesorul. Ea îl conduse până în dreptul unui mic birou, însă nu-l invita să intre înăuntru.

— Sală care se vede la capătul culoarului este cea de operații?

— Da. Una din sălile de operații.

— Ce se întâmplă când unul dintre chirurgi îşi petrece o parte din noapte în spital?

— Nu înțeleg. Vreți să spuneți când un chirurg face o operație?

— Nu. Dacă nu mă înşel, li se întâmpla să stea aici şi din alte motive, de exemplu, dacă se tem de complicații sau ca să aştepte rezultatul unei intervenții?

— Da. Sunt asemenea cazuri. Şi ce dacă?

— Unde stau ei?

— Depinde.

— De ce, anume?

— De cât timp rămân. Dacă nu e mult de stat, atunci se instalează în biroul meu sau se plimbă pe coridor. Dacă, dimpotrivă, au de aşteptat cu orele, în cazul când ar putea fi necesar să intervină urgent, atunci urcă la etaj, la interni, unde au la dispoziție două-trei camere.

— Urcă pe scară?

— Sau iau ascensorul. Camerele sunt la etajul patru. Cea mai mare parte din timp se odihnesc până când sunt chemați.

În mod vizibil, ea nu se dumirea ce noimă au aceste întrebări. În ziare, nu apăruse numele lui Gouin, legat de moartea lui Lulu. Era probabil că aici nu se ştia nimic de relațiile dintre el şi prietena muzicantului Pierrot.

— Presupun că nu pot vorbi cu nimeni care se afla aici alaltăieri seară.

— După orele opt?

— Da. Ar fi trebuit să spun în timpul nopții de luni spre marți.

— Infirmierele care se află aici sunt în aceeaşi situație ca şi mine. Poate că unul dintre interni să fi fost de serviciu. Aşteptați un moment.

Ea intră în două sau trei săli, întorcându-se în cele din urmă cu un tânăr roşcovan şi osos, care purta ochelari cu sticle groase.

— Cineva de la poliție, îl prezentă ea, înainte de a se duce în biroul ei, unde nu-i pofti să intre.

— Comisar Maigret, preciză oaspetele.

— Mi se păruse mie că v-am recunoscut. Doriți o informație?

— Ați fost aici în cursul nopții de luni spre marți?

— O mare parte din noapte. Profesorul operase un copil, luni după-amiază. A fost un caz dificil şi m-a rugat să-l supraveghez pe pacient de foarte aproape.

— N-a venit personal?

— A petrecut o mare parte din seară în spital.

— La acelaşi etaj ca şi dumneavoastră?

— A sosit puțin după orele opt, în compania asistentei sale. Am intrat împreună la bolnav şi am rămas destul de mult timp lângă el, pândind ceva ce nu s-a produs. Cred că nu doriți detalii tehnice?

— Probabil că n-aş înțelege nimic. Ați rămas lângă bolnav un ceas, două ceasuri?

— Mai puțin de un ceas. Domnişoara Decaux a insistat ca profesorul să se ducă să se odihnească, deoarece operase un caz urgent în noaptea precedentă. A sfârşit prin a urca spre a se întinde un moment.

— În ce ținută era?

— Nu se aştepta să opereze. De altfel nici n-a trebuit să o facă. A rămas în ținuta de oraş.

— Domnişoara Decaux v-a ținut de urât?

— Da. Am stat amândoi de vorbă. Puțin înainte de orele unsprezece profesorul a coborât. Pe pacient trecusem să-l văd din sfert în sfert de oră. Ne-am dus la el împreună şi, cum orice primejdie părea înlăturată, profesorul s-a hotărât să se întoarcă acasă.

— Cu domnişoara Decaux?

— Sosesc şi pleacă aproape întotdeauna împreună.

— Aşa încât, de la orele nouă fără un sfert până la orele unsprezece, profesorul Gouin s-a aflat singur la etajul al patrulea.

— Singur într-o cameră, în orice caz. Nu izbutesc să înțeleg de ce-mi puneți întrebările acestea.

— Ar fi putut să coboare fără să-l vedeți?

— Pe scară, da.

— Ar fi putut să treacă, de asemenea, prin fața ghişeului fără să fie observat de cineva?

— E posibil. Nu se acordă atenție medicilor care ies şi intră, mai cu seamă noaptea.

— Vă mulțumesc. Vreți să-mi spuneți cum vă cheamă?

— Mansuy. Raoul Mansuy.

Din acest punct de vedere nu se înşela prea tare sora doamnei Gouin. Material vorbind, Etienne Gouin ar fi putut să plece din spital, să ajungă în avenue Carnot şi. să se întoarcă, fără ca nimeni să remarce absența lui.

— Presupun că n-o să-mi spuneți pentru ce... Începu internul, în clipa în care Maigret se pregătea să se îndepărteze.

Comisarul făcu semn cu capul, că nu, şi coborî, traversă curtea, regăsind maşinuța cea neagră şi pe şoferul de la Poliția Judiciară la marginea trotuarului. Când sosi în Quai des Orfevres, nu se mai gândi să arunce o ochire pe geam, în sala de aşteptare. Înainte de a intra în biroul lui, trecu în cel al inspectorilor, unde Lucas se ridică în picioare, ca să-i vorbească.

— Am noutăți din Beziers.

Maigret aproape că uitase de tatăl Louisei Filon.

— A murit acum trei ani, de ciroză la ficat. Mai înainte, lucra când şi, când la abatoarele din oraş.

Nimeni încă nu se înfățişase ca să reclame moştenirea Louisei Filon, dacă exista vreuna.

— Un anume Louis vă aşteaptă de jumătate de oră în anticameră.

— Un muzicant?

— Aşa cred.

— Adu-l în biroul meu.

Maigret pătrunse înăuntru, descotorosindu-se de pardesiu şi de pălărie, se aşează la locul lui şi apucă una din pipele rânduite în faţa mapei sale. Acordeonistul fu introdus câteva clipe mai târziu. Nu prea părea convins în privinţa siguranţei sale, şi, înainte de a lua loc, privi în jur, ca şi cum s-ar fi aşteptat la o capcană.

— Poţi să ne laşi, Lucas.

Apoi, către Louis:

— Dacă aveţi ceva timp la dispoziţie, ar fi mai bine să vă scoateţi pardesiul.

— Nu e cazul. Mi-a telefonat.

— Când?

— Azi dimineaţă, puţin după orele nouă.

Îl cerceta din priviri pe comisar, şovăia, apoi întrebă:

— Rămâne cum am vorbit?

— Ceea ce v-am spus ieri? Bineînţeles. Dacă Pierrot este nevinovat, n-are să se teamă de nimic.

— N-a omorât-o el. Mie mi-ar fi mărturisit, l-am transmis dorinţa dumneavoastră, explicându-i că sunteţi gata să vă întâlniţi, acolo unde vrea el şi că pe urmă va fi din nou liber.

— Să ne înţelegem. N-aş vrea să se işte vreo neînţelegere. Dacă îl voi considera nevinovat, va fi cu desăvârşire liber.

Dacă am să-l cred vinovat sau dacă aş avea îndoieli, îmi iau angajamentul să nu profit de întâlnirea noastră, adică să-l las să se îndepărteze, reluând cercetările a doua zi.

— Cam aşa ceva i-am spus şi eu.

— Ce a răspuns?

— Că e gata să vină să vă vadă. N-are nimic de ascuns.

— Vrea să vină aici?

— Cu condiţia să nu se năpustească gazetarii asupra lui şi fotografii. De asemenea, cu condiţia să poată ajunge aici fără să-l înhaţe poliţiştii.

Louis vorbea cu încetineală, cântărindu-şi cuvintele şi fără să-l scape o clipă pe Maigret din priviri.

— Asta s-ar putea petrece numaidecât? Întrebă comisarul.

Se uită la ceas. Nici nu era ora douăsprezece. Între douăsprezece şi două, birourile din Quai des Orfevres erau calme, aproape pustii. Acesta era momentul din zi pe care,

când era posibil, Maigret îl alegea pentru interogatoriile delicate.

— Poate fi aici într-o jumătate de oră.

— În cazul ăsta, fiţi atent. Presupun că are bani de buzunar. Să vină cu taxiul până la Arest, pe Quai de l'Horologe. Locul este puţin frecventat. Nimeni n-are să se sinchisească de el. Unul dintre inspectorii mei îl va aştepta la poartă şi-l va conduce aici, trecând prin Ministerul de Justiţie.

Louis se ridică în picioare, îl mai privi o vreme pe Maigret, conştient de răspunderea pe care şi-o lua faţă de prietenul său.

— Vă cred, spuse el în cele din urmă, suspinând. Într-o jumătate de oră, o oră cel mult.

După ce acesta plecă, Maigret telefonă la Brasserie Dauphine, ca să comande o gustare.

— Trimiteţi două porţii. Şi patru halbe.

Apoi o sună pe soţia sa, ca să o anunţe că nu va veni la masă. În fine, ca să fie cu conştiinţa împăcată, se îndreptă spre biroul şefului, pe care prefera să-l pună la curent cu experienţa ce urma să fie efectuată.

— Îl credeţi nevinovat?

— Până la probă contrarie. Dacă ar fi vinovat, n-ar avea nici un motiv să vină să mă vadă. Sau atunci ar fi al naibii de tare.

— Profesorul? '

— Nu ştiu. Nu ştiu încă nimic.

— Ați stat de vorbă?

— Nu. Janvier a avut o scurtă conversație cu el.

Patronul cel mare simți că era inutil să-i pună alte întrebări. Maigret avea aerul posac şi încăpățânat bine cunoscut în des Orfevres şi în acele momente se arăta mai puțin vorbăreț ca oricând.

— Fata era însărcinată, se mulțumi el să adauge, ca şi cum aceasta l-ar fi stânjenit.

Reveni în biroul inspectorilor, unde Lucas încă nu plecase ca să prânzească.

— Presupun că nu s-a găsit taxiul?

— Nu e rost să-l găsim până diseară. Şoferii care lucrează noaptea, dorm acuma.

— Poate n-ar strica să fie căutate două taxiuri.

— Nu înțeleg.

— Se poate considera, de pildă, că, mai devreme în timpul serii, ceva mai înainte de zece seara, profesorul s-ar fi dus în avenue Carnot şi apoi ar fi revenit la spital.

— Voi da dispoziție să se verifice.

Maigret îl căută din ochi pe inspectorul pe care să-l trimită în fața Arestului, ca să-l ia în primire pe Pierrot, şi-l alese pe tânărul Lapointe.

— Vei sta pe trotuarul din fața Arestului. La un moment dat, ai să vezi pe cineva coborând dintr-un taxi. Are să fie saxofonistul.

— Se predă?

— Vine să stăm de vorbă. Ai să te porți politicos cu el.

Încearcă să nu-l sperii. Adu-mi-l trecând prin curticică şi prin culoarele Palatului. I-am făgăduit că nu va da de gazetari.

Aproape întotdeauna bântuiau ziarişti prin coridoare, dar nu era greu să-i îndepărtezi pentru un moment. Când Maigret reveni în biroul lui, sandvişurile şi paharele cu bere îl aşteptau pe o tavă. Bău o halbă, dar nu începu să

mănânce şi petrecu un sfert de oră în faţa ferestrei, privind şalupele care alunecau pe apa cenuşie.

În fine, auzi paşii celor doi bărbaţi, se duse să deschidă, făcându-i semn lui Lapointe, că putea să plece.

— Intră, Pierrot!

Acesta, palid, cu ochii încercănaţi, era vizibil emoţionat. Întocmai cum făcuse camaradul lui, începu prin a-şi roti privirile în jur, ca unul care se aştepta la o cursă.

— În cameră nu suntem decât noi doi, îl linişti Maigret. Îţi poţi scoate pardesiul. Dă-mi-l mie.

Şi-l puse pe spătarul unui scaun.

— Ţi-e sete?

Îi întinse un pahar cu bere, luând şi el unul.

— Ia loc. Aveam îndoieli că o să vii.

— De ce?

Vocea îi era răguşită, ca a cuiva care nu dormise peste noapte, ci fumase ţigară după ţigară. Două degete ale mâinii drepte îi erau îngălbenite de tutun. Era nebărbierit. Fără îndoială, acolo unde se pitise n-avusese posibilitatea s-o facă.

— Ai mâncat?

— Nu mi-e foame.

Părea mai tânăr decât îi era vârsta şi era atât de nervos, încât era obositor de privit. Chiar aşezat, continua să se frământe, din cap până-n picioare.

— Aţi făgăduit... Începu el.

— Îmi voi ţine cuvântul.

— Am venit de bunăvoie.

— Bine ai făcut.

— N-am omorât-o pe Lulu.

Deodată, când Maigret se aştepta mai puţin, izbucni în hohote de plâns. Neîndoios, era pentru întâia oară când îşi dădea drumul, de când aflase de moartea prietenei lui.

Plângea ca un copil, acoperindu-şi faţa cu mâinile, iar comisarul se feri cu totul să intervină. În fapt, din clipa în care Pierre aflase din ziar, în micul restaurant de pe bulevardul Barbds, că Lulu murise, n-avusese vreme să se gândească la ea, ci numai la ameninţarea ce-i apăsa propriii umeri.

De la un minut la altul, devenise omul hărţuit care-şi juca în fiecare minut libertatea, dacă nu capul.

Acum, că se găsea în Quai des Orfevres, faţă în faţă cu poliţia, care fusese coşmarul său, se destinse brusc.

— Vă jur că n-am omorât-o... repetă el.

Maigret îl crezu. N-avea vocea, atitudinea unui criminal. Louis avusese dreptate, în ajun, vorbind despre prietenul lui ca despre un om slab care se dădea drept unul dur. Cu chica sa blondă, ochii de culoare deschisă, cu obrazul aproape bucălat, nu la o calfă de măcelar te ducea gândul, ci la un mic funcţionar pe care ţi-l imaginai plimbându-se duminică după-masă pe Champs-Elysees, cu soţia.

— Chiar v-aţi închipuit c-aş fi fost eu?

— Nu.

— Atunci, de ce aţi spus asta în ziare?

— N-am spus nimic reporterilor. Aceştia scriu ce vor ei. Iar împreju-rările...

— N-am ucis-o.

— Acum linişteşte-te. Poţi fuma.

Când îşi aprinse ţigara, lui Pierrot încă îi mai tremura mâna.

— Înainte de orice, trebuie să-ţi pun o întrebare. Atunci când ai fost în avenue Carnot, luni seara, Louise era încă în viaţă?

Celălalt făcu ochii mari. Exclamă:

— Desigur!

Probabil că era adevărul, altminteri n-ar fi aşteptat să citească jurnalul, a doua zi la amiază, ca să cadă pradă spaimei şi să dispară.

— Când ți-a telefonat la Grelot, nu ştiai ,ce avea să-ți spună?

— N-aveam nici o idee. Era surescitată şi voia să-mi vorbească numaidecât.

— Ce-ai crezut?

— Că luase o hotărâre.

— Care?

— Să lase totul.

— Să-l lase, pe cine?

— Pe bătrân.

— Îi ceruseşi s-o facă?

— De doi ani o implor să vină să stea cu mine.

Şi adăugă, cu aerul de a-l sfida pe comisar, de a sfida întreaga lume.

— O iubesc!

Vocea nu-i era emfatică. Dimpotrivă, stâlcea silabele.

— Sigur, nu vrei să guşti ceva?

De data aceasta, Pierrot luă maşinal un sandviş, iar

Maigret luă un altul. Era mai bine aşa. Mâncau amândoi şi asta destindea atmosfera. Din birouri nu se auzea nici un zgomot, în afara țăcănitului îndepărtat al unei maşini de scris.

— S-a mai întâmplat, aşadar, ca Lulu să te cheme în avenue Carnot, într-un moment când erai la lucru?

— Nu, nu în avenue Carnot. M-a mai chemat o dată, când locuia încă pe strada La Fayette şi când s-a simțit dintr-o dată bolnavă... N-avea decât o indigestie afurisită, însă se speriase... De altminteri, se temea mereu de moarte...

Din cauza acestui cuvânt, a imaginilor pe care le evoca, ochii îi lăcrimară din nou şi trebui să treacă o vreme până să muşte din nou din sandviş.

— Ce ți-a spus luni seară? O clipă. Înainte de a-mi răspunde la întrebare, spune-mi dacă ai o cheie a apartamentului.

— Nu.

— De ce?

— Nu ştiu. Fără motiv. Mă duceam rareori s-o văd şi, când mă duce-am, îmi deschidea imediat.

— Deci ai sunat şi ea ți-a deschis.

— N-a trebuit să sun. Ea mă aştepta şi a deschis uşa de cum am ieşit din ascensor.

— Credeam că se culcase.

— Se culcase mai înainte. Mi-a telefonat probabil din pat. S-a sculat puțin înainte să sosesc eu şi era în halatul de casă.

— Ți s-a părut că arăta ca de obicei?

— Nu.

— În ce stare era?

— Greu de spus. Avea aerul că se gândise mult şi că era pe punctul de a lua o hotărâre. Mi s-a Scut frică, văzând-o.

— Frică, de ce anume?

— De ce putea fi mai rău, sfârşi el prin a mormăi. Mi-a fost frică din pricina bătrânului.

— Îl numeşti aşa, presupun, pe profesor?

— Da. Mereu mă aşteptam să ia hotărârea să divorțeze, ca să se însoare cu Lulu.

— A fost vorba de lucrul ăsta?

— Dacă a fost cumva vorba mie nu mi-a spus nimic.

— Ea voia ca el să o ia în căsătorie?

— Nu ştiu. Nu cred.

— Te iubea?

— Aşa cred.

— Nu eşti sigur?

— Presupun că femeile nu sunt la fel ca bărbații.

— Ce vrei să spui?

Nu-şi precizã gândurile, poate pentru cã nu era capabil s-o facă şi se mulțumi să ridice din umeri.

— Era o biată fată, sfârşi el prin a murmura, pentru sine însuşi.

înghițea cu noduri din sandviş, dar continua să mănânce maşinal.

— Unde şedea când ai sosit?

— Nu şedea. Era prea agitată ca să se aşeze. Mergea de-a lungul şi de-a latul camerei şi mi-a spus, fără să mi se uite în ochi:

"— Am să-ți anunț o mare noutate".

Apoi, parcă voia să scape mai repede:

"—Sunt însărcinată ".

— Asta părea s-o bucure?

— Nici s-o bucure, nici s-o supere.

— Te-ai gândit că erai tatăl copilului?

El nu îndrăzni să răspundă dar, din atitudinea lui, se înțelegea că nici nu se îndoieşte.

— Ce-ai spus?

— Nimic. Noutatea m-a dat gata. Am vrut s-o îmbrățişez.

— Nu te-a lăsat?

— Nu. A continuat să se învârtă prin cameră. Vorbea singură, cam de felul ăsta.

"Mă întreb ce trebuie să fac. Asta schimbă totul. Poate să fie foarte important. Dacă-i spun..."

— Făcea aluzie la profesor?

— Da. Nu ştia dacă trebuie să-i mărturisească adevărul sau nu. Nu era sigură cum va reacționa el.

Şi Pierrot, care isprăvise sandvişul, suspină descurajat:

— Nu ştiu cum să vă explic. Îmi amintesc şi cele mai mici amănunte şi în acelaşi timp nu pricep. Nu-mi închipuiam că lucrurile au să se petreacă aşa.

— Ce speraseşi?

— Că se va arunca în braţele mele şi mă va anunţa că se decisese, în fine, să vină cu mine.

— Şi nu i-a trecut prin cap ideea asta?

— Poate că da. Sunt aproape sigur că da. Avea dorinţa asta. La început, când a ieşit din spital, pretindea că era obligată, din recunoştinţă, să facă ceea ce făcea.

— Considera că are o datorie faţă de Gouin?

— I-a salvat viaţa. Cred că a stat la căpătâiul ei, s-o îngrijească, mai multe ceasuri decât cu oricare dintre bolnavii lui.

— Ai crezut-o?

— Ce să cred?

— Ai crezut în recunoştinţa lui Lulu?

— I-am spus că nu era obligată să rămână amanta lui. Avea destule altele.

— Crezi că o iubea?

— E sigur că ţinea la ea. Presupun că-i intrase în sânge.

— Şi dumneata?

— Eu, eu o iubeam.

— În definitiv, de ce te chemase?

— Asta mă întreb şi eu.

— A căpătat certitudinea sarcinii către orele cinci şi jumătate, consultând un medic de pe Rue des Dames. Nu te-ar fi putut vedea în momentul acela?

— Ba da. Ştia unde obişnuiam să iau masa, înainte de a mă duce la Grelot.

— Ea s-a întors acasă. Mai târziu, între orele şapte şi jumătate şi opt, profesorul a trecut s-o vadă.

— Mi-a spus.

— Ţi-a spus şi dacă i-a anunţat vestea?

— Nu l-a pus la curent cu nimic.

— Ea a mâncat şi s-a culcat. Probabil că n-a putut dormi.

Iar către orele nouă ți-a telefonat.

— Ştiu. M-am gândit la toate lucrurile acestea, încercând să pricep. Încă n-am izbutit. Singurul lucru de care sunt sigur e că n-am omorât-o eu.

— Răspunde-mi sincer la întrebarea asta, Pierrot: dacă, luni seara, ți-ar fi adus la cunoştință că nu mai voia să te vadă, ai fi omorât-o?

Tânărul îl privi cu o umbră de surâs pe buze:

— Vreți să-mi pun frânghia de gât?

— Nu eşti obligat să răspunzi.

— Poate c-aş fi ucis-o. Dar, mai întâi, nu mi-a spus asta. În al doilea rând n-aveam revolver.

— Aveai unul, când ai fost arestat ultima oară.

— Sunt ani de atunci şi, pe urmă, poliția nu mi l-a înapoiat. De atunci, nu mai am. Cât pe ce să adaug că n-aş fi omorât-o aşa.

— Şi cum ai fi procedat?

— Nu ştiu. Poate că aş fi lovit-o fără să mai ştiu ce fac, poate că aş fi strâns-o de gât.

Îşi coborî privirile în pământ, lăsând să treacă o vreme înainte de a adăuga cu o voce mai puțin desluşită.

— Poate, de asemenea, că n-aş fi făcut nimic. Sunt lucruri de soiul ăsta la care te gândeşti când te-apucă somnul, şi pe care nu le înfăptuieşti niciodată.

— Ți s-a-ntâmplat, între vis şi viață, să te gândeşti s-o omori pe Lulu?

— Da.

— Fiindcă erai gelos pe Gouin?

El ridică din nou din umeri, ceea ce însemna, fără îndoială, că vorbele nu erau pe potrivă, că adevărul e mai complicat.

— Ai fost prietenul Louisei Filon înainte ca ea să-l cunoască pe Gouin şi, dacă nu mă-nşel, n-ai împiedicat-o să facă trotuarul?

— Asta e altceva.

Maigret se străduia să se apropie cât mai mult de adevăr, însă îşi dădea seama că adevărul absolut nu putea fi atins.

— N-ai profitat niciodată de banii profesorului?

— Niciodată! repetă el cu atâta ardoare, cu o asemenea mişcare bruscă a capului, încât părea pe punctul de a se înfuria.

— Louise nu-ți făcea cadouri?

— Nişte fleacuri, un inel, cravate, şosete.

— Şi le-ai acceptat?

— Nu voiam s-o mâhnesc.

— Ce-ai fi făcut, dacă l-ar fi părăsit pe Gouin?

— Am fi trăit împreună.

— Ca şi înainte?

— Nu.

— De ce?

— Pentru că traiul de mai înainte nu mi-a plăcut niciodată.

— Din ce-ați fi trăit?

— Întâi de toate, eu trăiesc din munca mea.

— Prost, din câte mi-a mărturisit Louis.

— Prost, fie. Dar nu socoteam să rămânem la Paris.

— Unde vă gândeați să vă duceți?

— Nu importă unde, în America de Sud sau Canada.

Era sufleteşte mai tânăr decât îşi închipuise Maigret.

— Proiectul ăsta n-o încânta pe Lulu?

— O ispitea, câteodată, şi i se întâmpla să promită că vom pleca într-o lună, două.

— Presupun că vorbea aşa pe vreme de seară?

— De unde ştiți?

— Iar dimineața, vedea lucrurile într-o lumină mai crudă?

— Se temea.

— De ce lucru anume?

— Să nu crăpăm de foame.

În fine, pusese punctul pe "i". Se simțea, la Pierrot, un resentiment ce se dădea la iveală împotriva voinței lui.

— Nu crezi că rămânea cu profesorul din pricina acestei frici?

— Se poate.

— A făcut adeseori foame în viață, nu-i aşa?

Tânărul ripostă cu sfidare.

— Şi eu la fel.

— Atâta doar, că ei îi era teamă să nu facă foame din nou.

— Ce-ncercați să dovediți?

— Încă nimic. Mă mulțumesc să încerc să înțeleg. Un singur lucru e sigur: luni seară, cineva a tras un glonte de revolver, din imediată apropiere, în Lulu. Pretinzi că nu dumneata, iar eu te cred.

— Sunteți sigur că mă credeți? murmură Pierrot, bănuitor.

— Până la probă contrarie.

— Şi mă veți lăsa să plec?

— De îndată ce conversația noastră va lua sfârşit.

— Veți opri cercetările, ordonând oamenilor dumneavoastră să mă lase în pace?

— Am să-ți permit chiar să-ți reiei activitatea la Grelot.

— Dar jurnalele?

— Voi trimite numaidecât un comunicat în care se va spune că te-ai prezentat de bunăvoie la Poliția Judiciară şi că, după ce ai dat explicații, ai fost lăsat în libertate.

— Asta nu înseamnă că nu voi mai fi suspectat.

— Voi adăuga că nu există nici un indiciu împotriva dumitale.

— Aşa e ceva mai bine.

— Lulu avea un revolver?

— Nu.

— Spuneai tocmai că se temea.

— De viaţă, de mizerie, dar nu de oameni. N-ar fi avut ce face cu un revolver.

— Luni seară ai stat la ea numai un sfert de oră?

— Trebuia să mă întorc la Grelot. Pe deasupra, nu-mi plăcea să mă aflu acolo, atunci când bătrânul putea intra dintr-un moment într-altul. Are cheie.

— Ţi s-a-ntâmplat?

— Odată.

— Ce-a făcut?

— Nimic. Era într-o după-amiază, la o oră când nu venea niciodată la Lulu. Noi aveam întâlnire în oraş, dar nu ştiu cum, că nu m-am putut duce. Cum mă aflam în cartier, am urcat la ea, s-o văd. Eram amândoi în salon, stăteam de vorbă când s-a auzit cheia învârtindu-se în broască. A intrat el. Nu m-am ascuns. Nu s-a uitat la mine. A intrat până la jumătatea odăii, cu pălăria pe cap şi a aşteptat, fără să scoată o vorbă. Aşa ca şi cum eu nici n-aş fi fost o fiinţă omenească.

— În definitiv, încă nu-ţi dai seama exact pentru ce motiv te-a chemat Lulu, în seara de luni?

— Mă bate gândul că avea nevoie să vorbească cu cineva despre noutatea aflată.

— Cum s-a încheiat întrevederea voastră?

— Mi-a spus:

" —Voiam să ştii Nu ştiu ce-am să fac. Oricum, sarcina nu se vede încă. Gândeşte-te şi tu ce e de făcut."

— Lulu nu ţi-a vorbit niciodată de o căsătorie cu profesorul?

El avu aerul că-şi scormonea memoria.

— Odată, într-un restaurant de pe bulevardul Rochechouart, venind vorba de o fată dintre cunoştinţele noastre, care se măritase, a făcut această remarcă:"- Numai să vreau, ar divorța şi m-ar lua de nevastă."

— Ai crezut-o?

— El ar fi fost în stare. La vârsta asta, bărbații sunt capabili de orice.

Maigret nu-şi putu reprima un zâmbet.

— Nu te întreb unde te-ai ascuns începând de ieri după-amiază.

— Nici n-am să vă spun. Sunt liber?

— Cu desăvârşire.

— Dacă ies, oamenii dumneavoastră n-au să mă aresteze?

— Ai face mai bine, într-adevăr, să rămâi o oră-două în cartier fără să prea ieşi la lumină, până voi da eu ordinele. E o braserie, în Place Dauphine, unde n-o să te supere nimeni.

— Dați-mi pardesiul!

Părea mai sleit decât în clipa când intrase, pentru că era un pachet de nervi.

— Ar fi şi mai bine să iei o cameră în primul hotel din cale şi să te culci.

— Tot n-aş dormi.

În prag, se întoarse:

— Acum, ce-o să se-ntâmple cu ea?

Maigret înțelese.

— Dacă nimeni nu-i cere trupul... Începu el.

— Am dreptul să-l cer?

— În lipsa familiei...

— O să-mi spuneți ce trebuie să fac?

Voia să-i facă lui Lulu o înmormântare decentă şi, fără îndoială, coşciugul ar fi fost urmat de prietenii lor de la bar şi din cartierul Barbds.

Maigret văzu silueta obosită îndepărtându-se pe coridorul cel lung şi închise încetişor uşa după el, rămânând o vreme nemişcat în mijlocul biroului său. Apoi, în fine, se îndreptă spre biroul inspectorilor.

Capitolul 7

Erau aproape orele şase când maşina Poliției Judiciare se opri în avenue Carnot, în fața imobilului în care locuia Gouin, însă pe trotuarul opus şi cu botul către cartierul Des Ternes. Se înnoptase de timpuriu căci, în ziua aceea, la fel ca şi în celelalte trei zile precedente, nu străbătuse rază de soare.

La portăreasă, lumina era aprinsă. La fel şi la cel de-al patrulea etaj, la familia Gouin, în partea stingă a apartamentului. Pe ici, pe colo, mai era lumină şi pe la alte ferestre. Unele apartamente nu erau, pentru moment, locuite. De pildă, soții Ottrebon, belgieni, din domeniul finanțelor, îşi făceau vacanța de iarnă în Egipt. La cel de-al doilea etaj, contele Tavera, dimpreună cu familia, îşi petreceau sezonul de vânătoare la castelul lor, undeva în sudul Loirei.

Înțepenit în fundul maşinii, înfăşurat în pardesiul lui, cu pipa ce ieşea din gulerul ridicat, Maigret nu se clintea şi părea aşa prost dispus, încât, după câteva minute, şoferul scoase un ziar din buzunar, murmurând:

— Îmi permiteți?

Te întrebai cum putea citi la lumina becului de felinar. Maigret fusese la fel de posac întreaga după-amiază. Nu era, propriu-zis, într-o proastă dispoziție, ceea ce colaboratorii lui ştiau, însă efectele erau aceleaşi şi, la Quai des Orfevres, cuvântul de ordine fusese să nu fie deranjat.

Nu-şi părăsise biroul decât în două-trei rânduri, când dăduse buzna în cel al inspectorilor, unde făcuse ochii mari, ca şi când ar fi uitat pentru ce venise.

Lichidase nişte dosare rămase în suferință de mai multe săptămâni, cu o asemenea ardoare de parcă acestea ar fi devenit dintr-o dată de o extremă urgență. Către orele patru şi jumătate, telefonase întâia oară la spitalul american din Neuilly.

— Profesorul Gouin a intrat în operație?

— Da. Nu. va termina mai devreme de un ceas. Din partea cui să anunț?

Închisese telefonul, recitise raportul pe care îl alcătuise Janvier asupra locatarilor casei şi în privința răspunsurilor pe care le primise. Nimeni n-auzise focul de armă. La acelaşi etaj cu Louise Filon, pe partea dreaptă, locuia o anume doamnă Mettetal, o văduvă încă tânără, care-şi petrecuse seara de luni la teatru. Cu un etaj mai jos, familia Cramieux dăduse un dineu cu doisprezece invitați, care se terminase zgomotos.

Maigret lucrase la un alt caz şi mai dăduse câteva telefoane lipsite de importanță. La orele cinci şi jumătate, când telefonă din nou la Neuilly, i se răspunse că operația se terminase, iar profesorul îşi schimbă hainele. Atunci se suise în maşină.

Pe avenue Carnot, trotuarele nu gemeau de lume, iar automobile treceau puține. Putea citi, peste umerii şoferului, un titlu mare, pe prima pagină a ziarului:

Pierrot muzicantul pus în libertate.

Aşa cum făgăduise, el dăduse informația reporterilor. Pe tabloul de bord, ceasul, slab luminat, arăta orele şase şi douăzeci. Dacă ar fi existat vreun bistrou prin preajmă, s-ar fi dus să bea un păhărel şi regretă că nu se oprise din drum.

Doar la şapte fără zece, un taxi opri în fața imobilului. Cel dintâi la coborâre fu Etienne Gouin, care rămase un moment nemişcat, pe trotuar, în timp ce asistenta lui ieşea şi ea din maşină. Stătea lângă un felinar şi silueta i se decupa în lumină.

Era probabil cu jumătate de cap mai înalt decât Maigret, şi aproape la fel de lat în umeri. Însă era greu să-i judeci corpolența, din cauza pardesiului său fâlfâitor, care părea prea larg şi era mult mai lung decât recomanda moda acelui an. Trebuie că nu se sinchisea din cale-afară de aspectul lui exterior, iar pălăria îi stătea brambura pe cap.

Aşa cum arăta, lăsa impresia unui ins voinic care slăbise şi căruia riu-i mai rămăsese decât o puternică osatură. Aştepta fără nerăbdare, fixând distrat un punct în spațiu, în timp ce tânăra femeie scotea banii din poşetă, ca să-l plătească pe şofer. Apoi, pe când taxiul se îndepărta, stătu să asculte ce-i spunea ea. Fără îndoială, înainte să se despartă, îi amintea programul din ziua următoare.

Ea merse cu el până la bolta intrării, unde îi întinse servieta de piele de culoare închisă pe care o ținea în mână, şi-l urmări din priviri cum intră în ascensor, înainte de a se îndepărta în direcția Des Ternes.

— Urmăreşte-o.

— Bine, patroane.

Automobilul n-avea decât să alunece pe calea în pantă. Lucile Decaux mergea repede, fără să întoarcă capul. Era scundă, brună şi, atât cât puteai să-ți faci o părere, durdulie.

Ea dădu colțul străzii Des Acacias şi intră imediat într-o mezelărie, apoi în brutăria de alături şi, în sfârşit, după vreo sută de metri, într-un imobil cu aspect părăginit.

Maigret mai rămase cam zece minute în maşină, înainte de a pătrunde la rândul lui în imobil şi de a se adresa portăresei, a cărei odăiță nu se asemăna, cât priveşte clasa, cu aceea din avenue Carnot, înghesuită cu un pat mare şi cu un altul, pentru un copil.

— Domnişoara Decaux?

— Etajul patru, la dreapta. Tocmai s-a înapoiat.

Nu exista ascensor. La cel de-al patrulea cât, apăsă pe butonul soneriei şi auzi paşi în interior. Din dosul uşii, o voce întrebă:

— Cine este?

— Comisarul Maigret.

— O clipă, vă rog.

Vocea nu vădea nici spaimă, nici surprindere. Înainte de a deschide, gazdă mai trecu printr-o încăpere, unde rămase câteva clipe, înainte de a reveni, iar comisarul înțelese, când se deschise uşa şi o văzu în halat de casă şi papuci.

— Intrați, spuse ea, privindu-l cu curiozitate.

Compus din trei camere şi o bucătărie, apartamentul era de o curățenie extremă, iar parchetul aşa de bine ceruit, încât ai fi putut luneca pe el ca la patinoar. Fu condus într-un salon, mai degrabă un fel de studio, cu un divan acoperit cu o îmbrăcăminte în dungi, cu multe cărți pe rafturi, un pick-up şi etajere pline de discuri. Deasupra şemineului, în care tânăra femeie tocmai aprinsese focul, se afla o fotografie înrămată a lui Etienne Gouin.

— Îmi permiteți să-mi scot pardesiul?

— Vă rog. Tocmai mă îmbrăcam de casă, când ați sunat.

Nu era frumuşică deloc. Trăsăturile îi erau neregulate, buzele prea groase, dar părea să aibă un trup plăcut.

— V-am luat de la cină? N-are importanță. Luați loc.

Şi-i arătă un fotoliu, instalându-se ea însăşi pe marginea unui divan, cu gestul de a-şi acoperi picioarele cu pulpana halatului.

Ea nu-i puse întrebări, ci-l observa, aşa cum observă anumiți oameni pe un personaj celebru, pe care-l văd în fine în carne şi oase.

— Am preferat să nu vă deranjez la spital.

— V-ar fi fost şi greu, căci eram în sala de operații.

— Asistați în mod obişnuit la operațiile profesorului?

— Întotdeauna.

— De multă vreme?

— De zece ani. Anterior, i-am fost elevă.

— Sunteți medic?

— Da.

— Pot să vă întreb ce vârstă aveți?

— Treizeci şi şase de ani.

Ea răspundea fără şovăială, cu o voce destul de naturală, lăsând totuşi impresia unei anumite suspiciuni, poate a unei oarecare ostilități.

— Mă aflu aici ca să lămuresc câteva amănunte. Ştiți, desigur, că într-o anchetă că aceea pe care o conduc, trebuie verificat totul.

Ea aştepta întrebarea.

— Luni seara, dacă nu mă înşel, ați venit să-l căutați pe şeful dumneavoastră în avenue Carnot, puțin înainte de orele opt.

— Este exact. Am oprit un taxi şi am telefonat profesorului, din loja portăresei, ca să-l anunț că-l aşteptam jos.

— Procedați întotdeauna la fel?

— Da. Nu urc decât atunci când e de lucru la birou sau când sunt de luat documente.

— Unde stăteați în timpul când cobora profesorul?

— În fața uşii ascensorului.

— Ştiți, deci, că S-a oprit din drum!

— S-a oprit câteva minute la etajul trei. Presupun că sunteți la curent?

— Sunt la curent.

— De ce nu i-ați pus întrebarea chiar profesorului?

Maigret preferă să nu răspundă.

— S-a comportat ca în alte seri? Nu părea preocupat?

— Numai de starea pacientului său.

— Pe drum, nu v-a spus nimic?

— Nu e vorbăreț.

— Ați ajuns probabil la spitalul Cochin câteva minute după orele opt. Ce s-a-ntâmplat?

— Am intrat de îndată în camera bolnavului, în compania internului de gardă.

— Ați petrecut acolo întreaga seară?

— Nu. Profesorul a rămas cam o jumătate de oră, în aşteptarea unor reacții care nu se produceau. I-am spus că ar face mai bine să se ducă să se odihnească.

— La ce oră s-a urcat la etajul patru?

— Ştiu că ați şi pus aceste întrebări la spital.

— V-a spus infirmiera-şefă de pe etaj?

— N-are importanță.

— Ce oră era?

— Încă nu se făcuse nouă.

— N-ați urcat cu el?

— Am rămas cu bolnavul. Un copil.

— Sunt la curent. La ce oră s-a întors profesorul?

— Către orele unsprezece m-am dus să-l anunț că ceea ce aşteptase, s-a produs.

— Ați intrat în odaia unde se culcase?

— Da.

— Era îmbrăcat?

— La spital, se-ntinde, de obicei, îmbrăcat. Îşi scosese doar haina şi-şi lărgise cravata.

— Aţi stat, prin urmare, tot timpul, între orele opt şi jumătate şi unsprezece, la căpătâiul bolnavului. Încât i-ar fi fost posibil profesorului să coboare pe scări şi să iasă din spital, fără să ştiţi?

Probabil că ea se aştepta la o asemenea întrebare, deoarece fusese pusă şi la Cochin şi, probabil că i se spusese.

Cu toate acestea, el văzu cum i se ridica pieptul într-o cadenţă mai accelerată. Îşi pregătise, oare, răspunsul?

— Ar ii fost imposibil, căci m-am urcat la orele zece şi un sfert ca să mă asigur că nu duce lipsă de nimic.

Maigret, care o privea drept în ochi, rosti, fără să ridice vocea şi cu multă blândeţe:

— Mînţiţi, nu-i aşa?

— De ce-mi spuneţi asta?

— Fiindcă simt că mînţiţi. Ştiţi, domnişoară Decaux, mi-e uşor să reconstitui, chiar astă seară, faptele şi gesturile dumneavoastră de la spital. Chiar dacă i-aţi învăţat lecţia pe cei din personal, se va găsi cineva care să se tulbure şi să mărturisească adevărul. N-aţi urcat înainte de ora unsprezece.

— Profesorul n-a părăsit spitalul.

— De unde ştiţi?

— Pentru că îl cunosc mai bine decât oricine.

Ea făcu semn către ziarul de seară care se afla pe o măsuţă.

— L-am găsit pe o masă, la Neuilly şi l-am citit. De ce l-aţi eliberat pe tânărul ăsta?

Vorbea deci de Pierrot, iar el, de la locul său, putea citi numele, de-a-ndoaselea.

— Sunteţi atât de sigur că e nevinovat?

— Nu sunt sigur de nimic.

— Dar îl bănuiţi pe profesor că a asasinat-o pe fata aceea.

În loc să răspundă, el întrebă:

— O cunoaşteţi?

— Uitaţi că sunt asistenta domnului Gouin. Eram de faţă când â operat-o.

— Nu vă plăcea?

— De ce-aş fi detestat-o?

Cum Maigret stătea cu pipa în mână, îi spuse:

— Puteţi fuma. Nu mă deranjează.

— E sau nu adevărat că între profesor şi dumneavoastră existau raporturi mai intime decât cele profesionale?

— Vi s-a spus şi asta?

Ea surâse, cu o anumită condescendenţă.

— Sunteţi foarte burghez, domnule Maigret?

— Depinde ce înţelegeţi prin burghez.

— Încerc să aflu dacă aveţi idei rigide în privinţa moralei conven-ţionale.

— Se vor împlini curând treizeci şi cinci de ani de când sunt în poliţie, drăguţă.

— În acest caz, să nu vorbiţi de relaţii intime. Relaţii intime au fost şi sunt relaţiile noastre de muncă. Restul e lipsit de orice însemnătate.

— Asta înseamnă că n-aveţi o legătură amoroasă?

— Cu siguranţă că nu, în sensul la care vă referiţi. Îl admir pe profesorul Gouin mai mult decât pe oricine în lume. Mă străduiesc să-l ajut, în măsura posibilului. Stau alături de el zece ore pe zi, douăsprezece, deseori mai mult, şi câteodată nici nu-şi dă seama, într-atât a devenit de firesc şi unuia şi altuia. Ni se-ntâmpla deseori să stăm împreună o noapte întreagă, aşteptând să se manifeste anumite simptome la vreun pacient. Îl întovărăşesc când operează în provincie sau străinătate. În stradă, îi plătesc taxiurile şi tot eu îi reamintesc de întâlnirile lui, la fel, eu îi telefonez soţiei sale că are să întârzie.

S-a întâmplat, cu multă vreme în urmă, chiar la început, ceea ce normal se întâmplă între un bărbat şi o femeie care se găsesc deseori împreună. El n-a dat nici o importanță lucrului ăsta. A făcut la fel cu infirmierele şi cu multe altele.

— Şi nici dumneavoastră n-ați dat vreo importanță?

— Nici una.

Şi îl privi în adâncul ochilor, parcă spre a-l sfida s-o contrazică.

— N-ați fost niciodată îndrăgostită?

— De cine?

— De vreun bărbat oarecare. De profesor?

— Nu în sensul pe care-l dați acestui cuvânt.

— Însă i-ați consacrat viața dumneavoastră?

— Da.

— El v-a ales ca asistentă după ce v-ați luat doctoratul?

— Eu m-am propus. Îmi intrase ideea aceasta în cap din momentul în care începusem să-i urmăresc cursurile.

— Mi-ați spus că la început s-au petrecut anumite lucruri între dumneavoastră şi el. Trebuie să înțeleg că au rămas de domeniul trecutului?

— Sunteți un excelent confesor, domnule Maigret. Când şi când, lucrul acesta se mai întâmpla.

— La dumneavoastră acasă?

— N-a pus niciodată piciorul aici. Nu-l văd suind patru etaje şi intrând în locuința asta.

— La spital?

— Câteodată. Alteori în apartamentul lui. Pierdeți din vedere că-i sunt secretară şi că petrecem adesea o parte din zi în avenue Carnot.

— O cunoaşteți bine pe soția lui?

— Ne întâlnim aproape în fiecare zi.

— În ce raporturi sunteți cu ea?

Avu impresia că privirea Lucilei Decaux se oțeli.

— Indiferente, lăsă ea să cadă.

— Dintr-o parte şi dintr-altă?

— Ce încercați să mă determinați să spun?

— Adevărul.

— Să zicem că doamna Gouin mă priveşte cu aceiaşi ochi ca şi pe servitoare. Fără îndoială, face eforturi să se convingă pe ea însăşi că e soția profesorului. Ați văzut-o?

Din nou, Maigret evită să răspundă.

— De ce-a luat-o de soție şeful dumneavoastră?

— Ca să nu fie singur, presupun.

— Asta, nu-i aşa, înainte să-i deveniți asistentă?

— Cu mulți ani înainte.

— Se înțelege bine cu ea?

— Nu este omul să se certe cu cineva şi are un dar excepțional de a-i ignora pe oameni.

— Îşi ignoră soția?

— Stă din când în când la masă cu ea.

— Asta e tot?

— Din câte ştiu eu.

— Din care motive credeți că s-a măritat ea cu el?

— Pe atunci, nu era decât o mică infirmieră, nu uitați. Profesorul trece drept un om bogat.

— Şi chiar este?

— Câştigă mulți bani. Dar nu-i pasă de ei.

— Posedă, aşadar, o anumită avere?"

Ea făcu semn din cap că da, îşi puse picior peste picior, fără să uite a-şi trage pulpana halatului peste genunchi.

— Una peste alta, după dumneavoastră, n-are o căsătorie fericită?

— Nu e tocmai exact. Soția lui nu l-ar putea face nefericit.

— Iar Lulu?

— Nici Lulu, după cum cred.

— Dacă nu era îndrăgostit de ea, cum explicați că, timp mai bine de doi ani...

— Nu vă pot explica. Trebuie să înțelegeți singur.

— Cineva mi-a spus că-i "intrase în sânge".

— Cine?

— Nu e aşa?

— Este şi nu este adevărat. Ea devenise ceva ce-i aparținea lui.

— Dar n-ar fi divorțat ca s-o ia de nevastă?

Ea îl privi uluită, protestând:

— Niciodată! De altfel, nu şi-ar fi complicat existența printr-un divorț.

— Nici chiar ca să se căsătorească cu dumneavoastră?

— Nici prin cap nu i-a trecut.

— Dar dumneavoastră?

Ea se înroşi.

— Nici mie. Ce mi-ar fi adus asta în plus? Dimpotrivă, aş fi pierdut la schimb. Vedeți, eu şi numai eu iau partea cea mai bună. Nu întreprinde aproape nimic fără mine. Particip la munca lui. Îi cunosc lucrările, pe măsură ce le scrie şi deseori eu fac partea de cercetare. Nu traversează Parisul în taxi, fără să fiu lângă el.

— Îi e frică să nu moară subit?

— De ce mă întrebați asta?

Părea surprinsă de perspicacitatea comisarului.

— De câțiva ani, e adevărat, cam de pe când a descoperit că inima nu-i era într-o stare perfectă. În epocă aceea i-a consultat pe mai mulți dintre confrații lui. Poate că nu ştiți, dar cei mai mulți dintre medici sunt mai înspăimântați de boală decât pacienții lor.

— O ştiu.

— Nu mi-a spus nimic în chestiunea asta însă, încetul cu încetul, a luat obiceiul de a nu rămâne singur.

— Dacă, de pildă, ar avea o criză într-un taxi, ce-ați putea face?

— Aproape nimic. Însă îl înțeleg.

— Aşadar îl înspăimânta ideea de a muri singur.

— Din care motiv precis ați venit să mă căutați, domnule comisar?

— Poate spre a nu-l deranja inutil pe şeful dumneavoastră. Amanta lui a fost ucisă luni seara.

— Nu-mi place cuvântul acesta. Este inexact.

— Îl folosesc în sensul lui obişnuit. Gouin a avut posibilitatea materială de a comite crima. Aşa cum ați recunoscut adineaori, a rămas singur, la etajul al patrulea al spitalului, de la orele nouă fără un sfert, până la unsprezece.

Nimic nu-l împiedica să coboare şi să ajungă în avenue Carnot.

— Mai întâi, dacă l-ați cunoaşte, nici măcar nu v-ar miji ideea că ar putea ucide pe cineva.

— Ba da! replică el.

Şi o spuse atât de categoric, încât ea îl privi cu stupefacție, fără să mai protesteze.

— Ce vreți să spuneți?

— Admiteți că activitatea, cariera, cercetările sale ştiințifice, de medic sau de profesor, cum vreți, constituie singurul lucru care are valoare în ochii săi?

— Într-o anumită măsură.

— Într-o măsură mult mai largă decât la oricine dintre cei pe care-i cunosc. Cineva a pronunțat, în legătură cu el, cuvintele "forță a naturii".

De această dată, ea nu mai întrebă cine.

— Forțelor naturii nu le pasă de pagubele pe care le provoacă. Dacă, dintr-un motiv sau altul, Lulu ar fi devenit o amenințare pentru activitatea sa...

— În ce fel ar fi putut ea amenința activitatea profesorului?

— Ştiți că era însărcinată?

— Faptul acesta ar schimba situația?

Ea nu păruse surprinsă.

— Ştiați de asta?

— Îmi vorbise profesorul.

— Când?

— Sâmbăta trecută.

— Sunteți sigură că v-a vorbit de asta, sâmbăta trecută?

— Absolut. Ne întorceam de la spital, în taxi. Mi-a spus-o, cum îmi spune multe lucruri, fără să le dea vreo importanță, cu aerul că vorbea singur:

"— Cred că Lulu a rămas însărcinată"

— Cu ce aer v-a spus asta?

— Cu nici unul. Mai degrabă ironic, după obiceiul lui. Vedeți, multor lucruri cărora lumea le dă importanță, el nu le acordă nici una.

— Ce mă surprinde, e că v-a putut vorbi de lucrul ăsta sâmbăta, în timp ce Lulu a aflat noutatea doar luni seara, către orele şase.

— Uitați că e medic şi că se culca cu ea.

— Credeți că i-a spus ceva şi soției sale?

— Este improbabil.

— Să presupunem că Louise Filon şi-ar fi pus în cap să-i devină soție.

— Nu cred că i-ar fi venit o asemenea idee. Insă chiar într-un asemenea caz, n-ar fi omorât-o. Sunteți pe un drum greşit, domnule comisar. Nu pretind că ați dat drumul adevăratului vinovat. Nu văd nici din care motiv acel Pierrot ar fi omorât femeia.

— Din dragoste, dacă ea ar fi amenințat cu despărțirea.

Ea ridică din umeri.

— Căutați prea departe.

— Aveți vreo părere?

— Nu țin să am vreuna.

El se ridică, spre a-şi goli pipa în jarul din cămin şi,

maşinal, ca şi când ar fi fost la el acasă, apucă vătraiul, ca să aranjeze buştenii.

— Vă gândiți la soția sa? întrebă el, întors cu spatele, pe un ton indiferent.

— Nu mă gândesc la nimeni.

— N-o iubiți?

Cum ar fi putut s-o iubească? Germaine Gouin era o simplă infirmieră, fată de pescari, care devenise, de la o zi la alta, soția legitimă a profesorului, în timp ce ea, Lucile

Decaux, ce-i consacrase acestuia întreaga viață şi era capabilă să-l ajute în munca lui, nu-i era decât asistentă. În fiecare seară, când se întorceau de la spital, ea cobora împreună cu el din taxi, dar numai ca să-i spună "bună seara", în prag şi să se întoarcă la ea acasă, în strada Des Acacias. pe când el suia scările, la soția lui.

— O bănuiți, domnişoară Decaux?

— N-am spus niciodată aşa ceva.

— Dar vă gândiți la asta?

— Mă gândesc că nu ezitați să vă informați asupra faptelor şi gesturi-lor şefului meu în timpul serii de luni, dar că nu vă preocupați de faptele şi gesturile ei.

— Ce ştiți anume?

— I-ați vorbit?

— Am aflat, cel puțin, nu importă pe ce cale, că şi-a petrecut seară împreună cu sora ei. O cunoaşteți pe Antoinette?

— Nu personal. Mi-a vorbit de ea profesorul.

— Nu-i place?

— Ea îl detestă pe el. Mi-a spus odată că se aşteaptă mereu, când întâmplarea îi pune față în față, să-l scuipe în obraz.

— Nu ştiți mai multe despre doamna Gouin?

— Nimic, spuse ea scurt.

— N-are amant?

— Nu, din câte ştiu. De altminteri, nu mă priveşte.

— Este ea genul de femeie care, în cazul când ar fi vinovată, ar lăsa să-i fie condamnat soțul?

Cum ea tăcea, Maigret nu-şi putu stăpâni un surâs.

— Mărturisiți că nu v-ar displăcea ca ea s-o fi omorât pe Lulu şi că noi s-o descoperim.

— Lucrul de care sunt sigură e că n-a omorât-o profesorul.

— V-a vorbit de crimă?

— Marți dimineață, încă nu. Nu era încă la curent. După masă, mi-a spus întâmplător că are să fie chemat telefonic neîndoios de către poliție, ca să-i fixeze o întâlnire.

— Şi pe urmă?

— N-a mai făcut nici o aluzie.

— Moartea lui Lulu nu l-a tulburat?

— Dacă a fost afectat n-a lăsat să se vadă. Aşa îi e felul.

— Presupun că altceva n-aveți să-mi spuneți? V-a vorbit vreodată de Pierre Eyraud, muzicantul?

— Niciodată.

— V-ați gândit cumva că ar fi putut fi gelos?

— Nu e omul să fie gelos pe cineva de pe lumea asta.

— Mulțumesc, drăguță şi-mi cer scuze că v-am întârziat de la cină. Dacă vi se întâmpla să vă amintiți de vreun amănunt interesant, dați-mi un telefon.

— Nu vă veți întâlni cu şeful meu?

— Încă nu ştiu. Stă acasă astă-seară?

— E singura lui seară liberă de peste săptămâna.

— Cum şi-o va umple?

— Lucrând, ca de obicei. Are de revăzut corecturile la cartea lui.

— Sunteți o fată ciudată, nu glumă, murmură el, ca pentru sine.

— N-am nimic deosebit.

— Bună seara!

— Bună seara, domnule Maigret.

Îl însoți până pe palier şi-l privi cum cobora. Afară, el regăsi automobilul negru, al cărui şofer îi deschidea portiera. Fu cât pe ce să-i dea adresa de pe avenue Carnot. Trebuia, mai devreme sau mai târziu, să se decidă pentru o conversație între patru ochi cu Gouin. De ce l-ar lăsa mereu pentru mai târziu? Avea aerul că-i tot dă târcoale, fără să îndrăznească să se apropie de el, ca şi când personalitatea profesorului l-ar fi impresionat.

— La Quai des Orfevres!

La această oră, Etienne Gouin era probabil pe punctul de a lua' masa de seară cu soția sa. În trecere, Maigret văzu că pe latura dreaptă a apartamentului nu era lumină.

Cel puțin asupra unui punct, asistenta se înşela. Contrar cu ceea ce afirmase, relațiile conjugale ale soților Gouin erau mai puțin neutre decât îşi închipuia ea. Lucile Decaux pretindea că şeful ei nu-i vorbea soției de treburile sale. Or, doamna Gouin îi furnizase comisarului detalii pe care nu le putea cunoaşte decât de la soțul ei.

Oare el îi spusese şi soției lui că o credea însărcinată pe Lulu?

Ceru să se oprească maşina către capătul căii, în fața bistroului unde intrase odată să bea un grog. Vremea era mai puțin rece în acea seară, încât comandă altceva, un rachiu, cu toate că momentul nu era potrivit pentru un alcool sec, ci numai pentru că tot asta băuse şi-n ajun. Îl tachinau, la Quai des Orfevres, pe chestia acestei manii.

Dacă, de pildă, începea o anchetă printr- un calvados, tot cu calvados continua, aşa fel încât erau anchete cu bere, anchete cu vin roşu şi unele, chiar cu whisky. Fu pe

punctul de a telefona la birou ca să întrebe dacă nu survenise ceva nou şi apoi să se ducă acasă. Nu procedă aşa doar fiindcă era cineva în cabina telefonică.

Pe drum nu scoase o vorbă.

— Mai aveţi nevoie de mine? îl întrebă şoferul când opriră în curtea Poliţiei Judiciare.

— M-ai putea duce în bulevardul Richard-Lenoir, în câteva minute. Afară numai dacă ţi-ai terminat tura.

— N-o termin decât la orele opt.

Sui, aprinse lumina în biroul său, a cărui de-a doua uşă se. deschise, făcându-i loc lui Lucas.

— A telefonat inspectorul Janin. E jignit că n-a fost prevenit de găsirea lui Pierrot.

Toată lumea uitase de Janin, care continuase să scotocească prin cartierul La Chapelle, până când citise în ziare că muzicantul fusese interogat de Maigret şi lăsat în libertate.

— Întreabă dacă trebuie supravegheat mai departe?

— Nu mai e cazul. Altceva?

Lucas tocmai deschidea gura, când sună telefonul. Maigret ridică receptorul.

— La telefon comisarul Maigret, zise el încruntând din sprâncene.

Şi, numaidecât, Lucas înţelese că era o convorbire importantă.

— Aici Etienne Gouin, se auzi de la celălalt capăt al firului.

— Ascult.

— Aflu că aţi interogat-o adineauri pe asistenta mea.

Lucile Decaux telefonase şefului ei, ca să-l pună la curent.

— Este exact, făcu Maigret.

— Mi s-ar fi părut mai corect, dacă doriţi informaţii referitoare la mine, să vă fi adresat direct mie.

Lucas avu impresia că Maigret îşi pierduse nițel cumpătul, făcând un efort ca să-şi redobândească sângele rece.

— Este o chestiune de apreciere, replică el, destul de sec.

— Ştiți unde locuiesc.

— Prea bine. Voi veni să vă văd.

Urmă o tăcere, la celălalt capăt al firului. Comisarul auzi vag o voce de femeie. Era probabil doamnă Gouin, care îi spunea ceva soțului ei, iar acesta întrebă:

— Când?

— Peste un ceas şi jumătate. Încă n -am cinat.

— Vă voi aştepta.

Şi conversația luă sfârşit.

— Profesorul? întrebă Lucas.

Maigret făcu semn că da.

— Ce doreşte?

— Are chef să fie interogat. Eşti liber?

— Ca să merg acolo cu dumneavoastră?

— Da. Mai înainte, să mergem să îmbucăm ceva.

Ceea ce şi făcură, în Place Dauphine, la masă la care comisarul prânzise şi cinase în atâtea rânduri, încât îi spuneau masa lui Maigret.

Tot timpul cât dură cina, nu scoase o vorbă.

Capitolul 8

Maigret luase interogatoriul la mii, la zeci de mii de oameni de-a lungul carierei sale, dintre care unii ocupau poziții demne de luat în seamă, alții fiind celebri prin averea lor şi alții încă, ce treceau drept cei mai inteligenți printre criminalii internaționali.

Or, el dădea acestui interogatoriu o importanță pe care n-o dăduse nici unui interogatoriu precedent, şi nu pentru că l-ar fi impresionat situația lui Gouin şi nici celebritatea de care se bucură în lumea întreagă. Simțea limpede că, de la începutul afacerii, Lucas se întreba din care anume motive nu se ducea de-a dreptul să-i pună profesorului câteva întrebări precise şi că, acum chiar, bravul Lucas era derutat de starea de spirit a şefului său.

Adevărul, Maigret nu-l putea mărturisi, nici lui, nici altcuiva, nici chiar soției sale. La drept vorbind, nu îndrăznea să şi-l formuleze distinct. Ceea ce ştia despre Gouin, ceea ce aflase, îl impresiona desigur. Însă dintr-un motiv pe care nimeni, probabil, nu l-ar fi ghicit.

Ca şi profesorul, Maigret se născuse într-un sătuc din centrul Franței şi, la fel ca acela, se descurcase, singur, de timpuriu. Oare Maigret nu începuse Facultatea de medicină? Dacă ar fi avut posibilitatea să continue studiile, poate că n-ar fi devenit chirurg, din lipsa abilității mâinilor, atât de necesară.

Nu mai puțin însă avea impresia că existau trăsături comune între el şi amantul lui Lulu. Era un semn de orgoliu din partea lui şi de aceea prefera să nu-şi adâncească gândurile. I se părea că şi unul şi celălalt, aveau o cunoaştere aproape egală a oamenilor şi a vieții.

Nu aceeaşi, mai cu seamă nu aceleaşi reacții. Erau mai degrabă la poli opuşi, dar la poli de valori echivalente. Ceea ce aflase despre Gouin ştia prin cuvintele şi atitudinile a cinci femei deosebite. Altminteri, nu văzuse cu ochii lui decât silueta profesorului, pe trotuar, în avenue Carnot, o fotografie deasupra unui şemineu, iar incidentul cel mai revelator era, fără îndoială, scurta relatare pe care i-o făcuse la telefon Janvier, privind apariția profesorului în apartamentul Louisei Filon.

Avea să afle dacă se înşelase. În măsura posibilului, se pregătise şi, dacă-l lua pe Lucas cu el, n-o făcea fiindcă avea nevoie de ajutorul lui, ci ca să dea un caracter mai oficial întrevederii şi, poate, în fond, ca să-şi reamintească sieşi că se ducea în avenue Carnot în calitate de comisar al Poliției

Judiciare şi nu ca om pe care-l interesează un alt om. La masă, băuse vin. Când un picolo îl întrebase dacă doreşte o tărie, comandase un vinars vechi, de Burgundia, astfel încât la urcarea în maşină se încălzise binişor pe dinăuntru.

Pe avenue Carnot nu trecea nimeni, era linişte, o lumină difuză se vedea printre transperantple apartamentelor. Când trecu prin dreptul lojei portăresei, avu impresia că aceasta îl privea cu un aer mustrător.

Cei doi luară ascensorul. Casa în care urcau era tăcută, cufundată în sine şi în tainele ei. Erau orele opt şi patruzeci de minute când Maigret trase mânerul de aramă lustruită ce acționa o sonerie electrică. Se auzeau paşi în interior, o subretă, destul de tânără, mai degrabă frumoasă şi care purta un şorț cochet peste uniforma ei neagră, deschise uşa şi spuse:

— Dacă domnii vor să se dezbrace...

Maigret se întrebase dacă Gouin îi va primi în salon, în partea oarecum familială a apartamentului. Răspunsul nu veni numaidecât. Subreta le agață pardesiurile în cuier, îi lăsă pe musafiri în anticameră şi se făcu nevăzută.

Ea nu se întoarse, însă Gouin nu întârzie să apară şi, aici, părea mai înalt şi mai slab. Îi privi în treacăt, mulțumindu-se să murmure:

— Vreți să veniți pe aici...

Le-o luă înainte, pe un coridor ce conducea către bibliotecă. Pereții erau aproape în întregime acoperiți cu cărți legate. Domnea o lumină plăcută şi, într-un şemineu

cu mult mai vast decât cel de la Lucile Decaux, ardeau bușteni.

— Luați loc.

Le arătă niște fotolii, alegându-şi şi el unul. Lucruri fără importanță. Încă nu schimbaseră, unul cu altul, nici o privire. Lucas, care se simțea de prisos, era cu atât mai stingherit, cu cât fotoliul pe care se aşezase era prea adânc pentru picioarele-i scurte. Pe lângă că se mai află şi prea aproape de foc.

— Mă aşteptam să veniți singur.

Maigret îşi prezentă colaboratorul.

— L-am adus pe brigadierul Lucas, care va lua note.

În acel moment li se încrucişară pentru întâia oară privirile, iar Maigret citi în ochii profesorului ceva ca un reproş. Poate, de asemenea, dar nu era sigur, o anumită decepție? Greu de spus, căci, văzut din afară, Gouin era destul de banal. Se văd, la teatru, actori, mai ales başi cantabili, care au asemenea trup osos şi acea față cu trăsături puternic desenate, cu ochi încercănați.

Pupilele-i erau de culoare deschisă, mici, fără vreo sclipire deosebită şi totuşi, privirile lui aveau o intensitate neobişnuită. În timp ce această privire-l scruta, Maigret ar fi jurat că Gouin era tot atât de curios în privința lui, cât era el față de profesor.

Oare şi acesta îl găsea pe el mai banal decât îşi închipuise?

Lucas scosese din buzunar un carnețel şi un creion, ceea ce-l făcea să se simtă mai sigur pe sine.

Nu se putea încă şti pe ce ton avea să decurgă conversația şi Maigret avu grijă să tacă şi să aştepte.

— Nu vi se pare, domnule Maigret, că ar fi fost mai rațional să vă adresați direct mie, în loc să vă duceți şi să o sâcâiți pe acea biată fată?

Vorbea firesc, cu o voce monotonă, ca şi cum ar fi spus lucruri banale.

— Vorbiți de domnişoara Decaux? Nu mi s-a părut câtuşi de puțin stingherită. Presupun că v-a telefonat ca să vă pună la curent, de îndată ce-am plecat de la ea.

— Mi-a repetat întrebările dumneavoastră şi răspunsurile pe care vi le-a dat. Femeile au o veşnică nevoie să se convingă de importanța lor.

— Lucile Decaux este colaboratoarea dumneavoastră cea mai apro-piată, nu-i aşa?

— Este asistenta mea.

— Nu vă serveşte pe deasupra şi de secretară?

— Ba da. Şi chiar, v-a spus probabil, mă urmează oriunde mă duc. Asta îi dă impresia că joacă un rol capital în viața mea.

— Este îndrăgostită de dumneavoastră?

— La fel cum ar fi de oricare şef, cu condiția ca acesta să fie celebru.

— Mi s-a părut că vă este devotată până la a face un jurământ fals, de exemplu, dacă ar fi necesar, ca să vă scoată din încurcătură.

— Ar face-o fără şovăială. Soția mea a fost, de asemenea, în contact cu dumneavoastră.

— V-a spus-o?

— Ca şi Lucile, mi-a raportat cele mai mici amănunte ale conversației avute cu ea.

Vorbea despre soția lui cu acelaşi ton detaşat cu care vorbise despre asistenta sa. N-avea nici o căldură în voce. Constata nişte fapte, le relata, fără să le acorde valoare sentimentală. Oamenii de rând ce-i veneau în preajmă trebuie că se extaziau de simplitatea lui şi, într-adevăr, nu poza deloc, nu se sinchisea câtuşi de puțin de efectul pe care-l producea asupra celorlalți.

Se întâmpla rareori să întâlneşti inşi care să nu joace un rol, chiar când rămân singuri cu ei înşişi. Cei mai mulţi dintre oameni simt nevoia de a se privi trăind, de a se asculta, în timp ce vorbesc. Gouin nici un pic. Era el, pe deplin, şi nu-şi pierdea vremea ascunzându-şi sentimentele.

Când vorbise despre Lucile Decaux, cuvintele lui, atitudinile lui voiau să spună:

"— Ceea ce crede ea că e devotament nu-i decât un soi de vanitate, de nevoie de a se crede excepţională. Oricare dintre studentele mele ar face la fel ca ea. Îşi face viaţa interesantă şi-şi închipuie, fără-ndoială, că-i datorez recunoştinţă."

N-o spunea pe şleau, fiindcă îl considera pe Maigret capabil să înţeleagă şi-i vorbea de la egal la egal.

— Încă nu v-am lămurit de ce v-am telefonat, rugându-vă să veniţi. Remarcaţi că, oricum, doream să vă întâlnesc.

Era un adevărat bărbat şi era sincer. De când stăteau faţă în faţă, nu încetase să-l observe pe comisar, fără s-o ascundă, examinându-l ca pe un specimen uman pe care dorea să-l cunoască.

— În timp ce luăm cina, soţia mea şi cu mine, am primit un telefon. E vorba de cineva cunoscut de dumneavoastră, de acea doamnă Brault, femeia de menaj a Louisei.

Nu zicea Lulu, ci Louise, vorbea despre ea cu aceeaşi simplitate ca şi despre celelalte, ştiind prea bine că ar fi fost de prisos să dea explicaţii.

— Doamnei Brault i-a intrat în cap că posedă un mijloc de a mă şantaja. A mers drept la ţintă, cu toate că n-am înţeles imediat prima ei propoziţiune. Ea mi-a zis: .

"— Am revolverul, domnule Gouin."

Şi la început, m-am întrebat de ce fel de revolver e vorba.

— Îmi permiteţi o întrebare?

— Vă rog.

— Aţi întâlnit-o vreodată pe doamna Brault?

— Nu cred. Louise mi-a vorbit de ea. O cunoştea dinainte de a se fi instalat aici. Se pare că e o ciudăţenie de creatură care a făcut în mai multe rânduri puşcărie. Cum nu lucra în apartament decât dimineţile şi eu n-aveam deloc ocazia să mă duc acolo la orele acelea, nu-mi amintesc s-o fi văzut. Poate am întâlnit-o pe scară?

— Puteţi continua.

— M-a informat deci că luni dimineaţa, intrând în salon, a găsit revolverul pe masă şi...

— A precizat: pe masă?

— Da. A adăugat că l-a ascuns într-un vas de faianţă de pe balcon, în care este o plantă verde. Oamenii dumneavoastră probabil că au scotocit apartamentul fără să se gândească să caute în afara acestuia.

— Isteţ din partea ei.

— Pe scurt, acum s-ar afla în posesia acelui revolver şi ar fi dispusă să mi-l înapoieze în schimbul unei sume importante.

— Să vi-l înapoieze?

— Îmi aparţine.

— De unde ştiţi?

— Mi l-a descris, inclusiv numărul seriei.

— Aveţi de multă vreme arma asta?

— De opt sau nouă ani. Mă dusesem să operez în Belgia. Pe atunci, călătoream mai mult decât acum. Mi s-a-ntâmplat să fiu chemat foarte departe, în Statele Unite şi în India.

Soţia mea îmi repetase adesea că-i era frică să rămână singură în apartament zile întregi, câteodată săptămâni. În hotelul în care trăsesem, la Liage, erau expuse într-o vitrină arme fabricate în acea ţară. Mi-a venit ideea să cumpăr un mic revolver automat. Adaug că nu l-am declarat la vamă.

Maigret surâse.

— În ce odaie se afla?

— Într-un sertar al biroului meu. Acolo l-am văzut ultima oară, acum câteva luni. Nu l-am folosit niciodată.

Uitasem cu desăvârşire de el, când am primit acel telefon.

— Ce i-aţi răspuns doamnei Brault?

— Că-i voi da un răspuns.

— Când?

— Probabil în această seară. Atunci v-am telefonat.

— Vrei să te duci acolo, Lucas? Ai adresa?

— Da, patroane.

Lucas se arătă încântat să scape din atmosfera încărcată a odăii căci, deşi cei doi bărbaţi îşi vorbeau cu voce înceată şi nu schimbau între ei decât fraze în aparenţă banale, se simţea o tensiune surdă.

— O să vă găsiţi singur pardesiul? Nu doriţi s-o chem pe fată în casă?

— Îl găsesc eu.

După ce se închise uşa, tăcură un moment. Cel ce rupse tăcerea fu Maigret.

— Soţia dumneavoastră este la curent?

— Cu şantajul doamnei Brault?

— Da.

— A auzit ce răspundeam la telefon, căci am răspuns din sufragerie. Restul, i l-am spus.

— Ce reacţie a avut?

— M-a sfătuit să cedez.

— Nu v-aţi întrebat de ce?

— Vedeţi dumneavoastră, domnule Maigret, fie că e vorba de soţia mea, de Lucile Decaux sau de oricare altă femeie, toate simt o satisfacţie intensă în a crede că îmi sunt devotate. Se luptă, în definitiv, care să mă ajute şi să mă apere mai mult!

Vorbea fără ironie. De asemenea, fără ranchiună; le diseca starea de spirit cu aceeaşi detaşare cu care ar fi disecat un cadavru.

— Din care motiv vă închipuiți că a simțit soția mea nevoia să vă vorbească? Spre a-şi juca rolul de soție care apără munca şi liniştea bărbatului ei.

— Şi nu este cazul?

El îl privi pe Maigret fără să răspundă.

— Soția dumneavoastră, domnule profesor, mi-a părut că dă dovadă de un spirit de înțelegere, cât vă privește, destul de rar.

— Într-adevăr, pretinde că nu e geloasă.

— Pretinde, doar?

— Depinde de sensul pe care-l dați acestui cuvânt. Îi este, neîndoios, indiferent, dacă mă culc cu oricine-ar fi.

— Chiar şi cu Louise Filon?

— La început, da. Nu uitați că Germaine, care nu era decât o obscură infirmieră, a devenit de pe o zi pe alta, doamna Gouin.

— O iubeați?

— Nu.

— De ce-ați luat-o de soție?

— Ca să am pe cineva în casă. Bătrână care mă îngrijea nu mai avea mult de trăit. Nu-mi plăcea să fiu singur, domnule

Maigret. Nu ştiu dacă cunoaşteți acest sentiment?

— Poate că, de asemenea, preferați ca oamenii care vă înconjoară să vă datoreze totul?

El nu protestă. Dimpotrivă, remarca păru că-i face plăcere.

— Într-un anume fel, da.

— Din acest motiv ați ales o tânără de condiție modestă?

— Pe celelalte nu le pot suferi.

— Ea ştia la ce să se aştepte măritându-se?

— Foarte precis.

— În ce moment a început să se arate dezagreabilă?

— Niciodată nu s-a arătat dezagreabilă. Ați văzut-o. Este perfecțiunea întrupată, are o grijă admirabilă de casă, nu insistă niciodată să ieşim serile sau să invităm prieteni la cină.

— Dacă înțeleg bine, îşi petrece zilele aşteptându-vă.

— Aproape. Îi ajunge că e doamna Gouin şi că ştie că într-o zi va fi doamna văduvă Etienne Gouin.

— O credeți interesată?

— Să zicem că n-are s-o supere să dispună de averea pe care am să i-o las. Pentru moment, aş pune rămăşag că ascultă la uşă. Faptul că v-am chemat, a tulburat-o. Ar fi preferat să vă primesc în salon, în prezența ei.

Nu coborâse vocea ca să anunțe că Germaine asculta în spatele uşii şi Maigret ar fi jurat că auzise un uşor zgomot în odaia alăturată.

— Din câte spune, ea v-a sugerat s-o instalați pe Louise Filon în casă?

— Este adevărat. Mie nu-mi venise ideea. Nici nu ştiam măcar că se eliberase un apartament.

— Nu vi s-a părut ciudată această combinație?

— De ce?

Întrebarea îl surprinsese.

— O iubeați pe Louise?

— Uite ce e, domnule Maigret, folosiți pentru a doua oară cuvântul ăsta. În medicină, noi nu-l cunoaştem.

— Vă era necesară?

— Fizic, da. Trebuie să mă explic? Am şaizeci şi doi de ani.

— Ştiu.

— Asta spune tot.

— Nu erați gelos pe Pierrot?

— Aş fi preferat să nu existe.

Întocmai ca la Lucile Decaux, Maigret se ridică spre a pune la locul lui un buştean, care se prăvălise. Îi era sete.

Profesorului nu-i trecea prin cap să-i ofere ceva de băut. Rachiul de după cină îi încleia gura şi fumase tot timpul.

— L-aţi întâlnit? întrebă el.

— Pe cine?

— Pe Pierrot.

— O dată. De obicei se aranjau amândoi ca lucrul acesta să nu se întâmple.

— Care erau sentimentele lui Lulu faţă de dumneavoastră?

— Ce sentimente vreţi să fi avut? Presupun că-i cunoaşteţi povestea. Sigur că-mi vorbea de recunoştinţă şi de afecţiune. Adevărul e mai simplu. N-avea chef să cunoască din nou mizeria. Trebuie să ştiţi asta. Oamenii cărora le-a fost într-adevăr foame, care au fost săraci lipiţi, cum vine vorba, şi care, într-un fel sau altul au izbutit să se salte, ar face orice ca să nu recadă în fosta lor viaţă.

Era adevărat, Maigret era bine plasat, ca s-o ştie.

— Îl iubea pe Pierrot?

— Dacă ţineţi la cuvântul acesta! suspină profesorul resemnat. Trebuia să aibă şi-o latură sentimentală în viaţă.

Trebuia tot aşa, să-şi creeze probleme. V-am spus adineauri că femeile simt nevoia de a se simţi importante. Din acest motiv îşi complică, fără îndoială, viaţa, îşi fac probleme, îşi tot imaginează că au o alegere la îndemână.

— Între cine şi cine? întrebă Maigret, cu o umbră de surâs, ca să-şi oblige interlocutorul să precizeze.

— Louise îşi închipuia că avea alegere între muzicantul ei şi mine.

— Şi n-avea?

— În realitate, nu. V-am spus de ce.

— N-a ameninţat niciodată să vă părăsească?

— I se-ntâmplă să pretindă că ezită.

— Nu vă temeați că are să se întâmple aşa?

— Nu.

— N-a încercat niciodată să vă determine s-o luați în căsătorie?

— Ambiția ei nu mergea până acolo. Sunt convins că i-ar fi fost nițel frică să devină doamna Gouin. Lucrul de care avea ea nevoie era siguranța. Un apartament încălzit, trei mese pe zi, haine ca lumea.

— Ce s-ar fi întâmplat la dispariția dumneavoastră?

— Contractasem o asigurare în beneficiul ei.

— Ați contractat una şi în beneficiul Lucilei Decaux?

— Nu. E inutil. La moartea mea, s-ar agăța de succesorul meu, aşa cum s-a agățat de mine şi nimic nu s-ar schimba în viața ei.

Îi întrerupse soneria telefonului. Pe punctul de a se ridica, spre a răspunde, Gouin se opri:

— Probabil că e inspectorul dumneavoastră.

Era, într-adevăr Lucas, care telefona de la postul de poliție din Batignolles, cel mai apropiat de Desiree Brault.

— Am arma, patroane. La început, dama pretindea că nu ştie despre ce este vorba.

— Ce-ai făcut cu ea?

— Este aici, cu mine.

— Să fie condusă la Quai.. Unde a găsit revolverul?

— Pretinde mai departe că l-a găsit pe masă.

— De ce a tras ea concluzia că ar fi aparținut profesorului?

— După ea, e evident. Dar nu dă amănunte. Este furioasă. A încercat să mă zgârie. Dânsul ce spune?

— Încă nimic definitiv. Conversăm.

— Să vin şi eu?

— Treci mai întâi pe la laborator, ca să te asiguri că nu sunt amprente pe armă. Asta îți va permite să duci acolo pe prizoniera ta.

— Bine, patroane, suspină Lucas, fără entuziasm.

De-abia atunci se gândi Gouin să-i ofere ceva de băut.

— Acceptați un pahar de coniac?

— Cu plăcere.

Profesorul apăsă pe butonuf soneriei. Fata în casă ce-i introdusese pe Maigret şi pe Lucas nu întârzie să apară.

— Coniacul!

În aşteptare, nu vorbiră. Când ea reveni, pe tavă nu era decât un pahar.

— Mă veți scuza, însă nu beau niciodată, spuse profesorul, lăsându-l pe Maigret să se servească.

Nu din virtute, probabil nici din cauza regimului, doar pentru că nu simțea nevoia.

Capitolul 9

Maigret îşi luă un răgaz. Cu paharul în mână, contemplă chipul profesorului care, la rândul lui, îl privea liniştit.

— Şi portăreasa vă datorează recunoştință, nu-i aşa? Dacă nu mă înşel, i-ați salvat fiul.

— Nu aştept recunoştință de la nimeni.

— Totuşi, ea nu vă e mai puțin devotată şi, la fel ca Lucile Decaux, ar fi gata să mintă, ca să vă scoată din încurcătură.

— Cu siguranță. E întotdeauna agreabil să te crezi eroic.

— Nu vă simțiți câteodată singur în lumea aşa cum o vedeți?

— Ființa omenească este singură, orice-ar gândi ea. E de ajuns să admiți odată pentru totdeauna lucrul acesta, şi să te acomodezi.

— Credeam că aveți oroare de singurătate.

— Nu de soiul acesta de singurătate vorbeam eu. Să zicem dacă preferați, că vidul mă nelinişteşte. Nu-mi place să fiu singur într-un apartament, pe stradă sau într-un automobil. Mă refer la o singurătate fizică, nu la o singurătate morală.

— Vă temeți de moarte?

— Mi-e totuna să mor. Detest moartea în sine, cu întreg cortegiul ei. În meseria dumneavoastră, domnule comisar, ați văzut-o aproape la fel de des ca şi mine.

Ştia prea bine că aici era punctul lui slab, că teama asta de moarte era singură, mărunta laşitate omenească ce făcea din el, în ciuda tuturor celorlalte, un om ca şi ceilalți.

Situația nu-l ruşina.

— De la ultima mea criză cardiacă, sunt aproape întotdeauna întovărăşit. Din punct de vedere medical, n-ar folosi la nimic. Totuşi, oricât ar părea de ciudat, orice fel de prezență mă linişteşte. Odată, fiind singur în oraş şi simțind o vagă neplăcere lipsită de importanță, am intrat în primul bar ieşit în cale.

Acesta fu momentul pe care-l alese Maigret ca să pună o întrebare pe care o ținea de multă vreme în rezervă:

— Cum ați reacționat când v-ați dat seama că Louise era însărcinată?

Păru surprins, nu din pricină că i se pusese această întrebare, ci pentru că nu considera că ar fi pus vreo problemă.

— În nici un fel, zise de-a dreptul.

— Nu v-a vorbit de lucrul acesta?

— Nu. Presupun că încă nici nu ştia.

— A ştiut-o luni, către orele şase. Ați văzut-o mai pe urmă. Nu v-a spus nimic?

— Doar că nu se simțea bine şi că voia să se culce.

— V-ați gândit că era copilul dumneavoastră?

— Nu m-am gândit la nimic de felul ăsta.

— N-ați avut niciodată copii?

— Nu, din câte ştiu.

— Nu v-a cuprins niciodată dorința să aveți?

Răspunsul lui îi şocă pe Maigret care, de treizeci de ani, voise atât de mult să fie tată.

— Din care motiv? întrebă profesorul.

— Într-adevăr!

— Ce vreți să spuneți?

— Nimic.

— Unii oameni, care n-au nici un temei serios în viață îşi imaginează că un copil le dă importanță, un fel de utilitate, şi că, astfel, vor lăsa ceva în urma lor. Nu e cazul meu.

— Nu credeți că, dată fiind vârsta dumneavoastră şi aceea a amantului ei, Lulu şi-a închipuit că acesta ar fi tatăl copilului?

— Ştiințific, nu stă în picioare.

— Vorbesc de ce a crezut ea.

— Este posibil.

— N-ajungea ca s-o decidă să vă părăsească, spre a-l urma pe Pierrot?

El nu şovăi.

— Nu, replică mai departe ca un om sigur că deține adevărul. Ar fi susținut cu certitudine că este copilul meu.

— L-ați fi recunoscut?

— De ce nu?

— Chiar îndoindu-vă de paternitate?

— Care e diferența? Un copil face cât oricare altul.

— Ați fi luat-o pe amantă de soție?

— Nu văd din ce motiv.

— După dumneavoastră, ea n-ar fi încercat să vă impună o căsă-torie?

— Să fi încercat, n-ar fi reuşit.

— Pentru că nu vreți să vă abandonați soția?

— Fiindcă pur şi simplu aceste complicaţii mi se par ridicole. Vă răspund cu sinceritate, deoarece vă cred în stare să mă înţelegeţi.

— I-aţi spus ceva soţiei dumneavoastră?

— Duminică după-masă, dacă-mi amintesc bine. Da, duminică a fost. Am petrecut o parte din după-amiază acasă.

— Din care motiv i-aţi vorbit?

— I-am spus şi asistentei mele.

— Ştiu.

Avea dreptate să creadă că Maigret înţelegea. În felul în care profesorul se exprima despre cei, sau mai degrabă despre cele ce-l înconjurau, era ceva teribil de trufaş şi în acelaşi timp tragic. Le luă, pe toate, la propria lor valoare, fără cea mai mică iluzie, cerând fiecăreia numai ceea ce putea ea să-i dea. În ochii lui, de-abia dacă însemnau ceva mai mult decât nişte obiecte neînsufleţite.

Nu-şi dădea măcar silinţa să tacă faţă de ele. Ce importanţă putea să aibă? Putea gândi cu voce tare, fără să-i pese de reacţiile lor, încă mai puţin de ceea ce, la rându-le, ar fi putut ele gândi sau simţi.

— Ce-a spus soţia dumneavoastră?

— M-a-ntrebat ce aveam de gând să fac.

— I-aţi răspuns că veţi recunoaşte copilul?

El făcu semn cu capul că da.

— Nu v-a trecut prin minte că această dezvăluire ar fi putut s-o tulbure?

— Poate.

De data aceasta, Maigret bănui la interlocutorul său ceva ce încă nu sesizase până atunci sau nu fusese capabil să dea în vileag. Răsunase, în vocea profesorului, o satisfacţie secretă, atunci când pronunţase:

" —Poate."

— Aţi făcut-o anume? atacă el.

— Că i-am vorbit de asta?

Maigret era sigur că Gouin ar fi preferat să nu zâmbească, să rămână impasibil, doar că nu se putea abține şi că, pentru întâia oară, buzele i se lungeau, într-un surâs straniu.

— În fond, nu vă displăcea să le puneți pe jăratic şi pe soție şi pe asistenta dumneavoastră.

Chipul în care tăcea Gouin constituia o mărturisire.

— Vreuna din ele n-ar fi putut concepe ideea de a o suprima pe Louise Filon?

— Este o idee care le era, probabil, de multă vreme mai mult sau mai puțin familiară. Amândouă o detestau pe

Louise. Nu cunosc pe nimeni care, într-un moment oarecare, să nu fi dorit moartea unei ființe omeneşti. Numai că oamenii capabili să treacă de la idee la faptă sunt rari. Din fericire pentru dumneavoastră!

Toate acestea erau adevărate şi de aceea era ceva halucinant în conversația lor. Ceea ce spusese de la început profesorul gândea în fond şi Maigret. Opiniile lor despre oameni şi motivațiile acestora nu difereau prea mult.

Diferită era atitudinea lor față de problemă. Gouin nu se slujea decât de ceea ce numea Maigret rațiunea sa rece. Cât îl privea pe comisar, el încerca...

I-ar fi fost greu să definească ce anume încerca. Poate, a-i înțelege pe oameni îi dădea un sentiment ce nu era numai milă, ci şi un fel de afecțiune.

Gouin îi privea de sus. Maigret se aşeza în acelaşi plan cu ei.

— Louise Filon a fost asasinată, zise el încet.

— E un fapt. Cineva a mers până la capăt.

— V-ați întrebat cine?

— Asta este sarcina dumneavoastră, nu a mea.

— V-ați gândit că s-ar fi putut să fiți dumneavoastră?

— Bine-nțeles. Pe-atunci încă nu ştiam> că soția mea stătuse de vorbă cu dumneavoastră şi am fost surprins că nu veneați să-mi luați interogatoriul. Portăreasa mă avertizase că vi se vorbise de mine.

Va să zică şi ea! Iar Gouin accepta aceasta ca pe ceva ce-i era datorat!

— Ați fost la Cochin, luni seara, însă n-ați rămas decât o jumătate de ceas la căpătâiul pacientului.

— Am urcat să mă culc într-o cameră de la etajul al patrulea, care mi se ține la dispoziție.

— Vă aflați acolo singur şi nimic nu v-ar fi împiedicat să ieşiți din spital fără să fiți văzut, să veniți aici cu un taxi şi să reveniți în cameră.

— După dumneavoastră, la ce oră s-ar fi petrecut acest du-te vino?

— Obligatoriu între nouă şi unsprezece.

— La ce oră fusese Pierre Eyraud la Louise?

— La orele zece fără un sfert.

— Ar fi trebuit să o ucid pe Louise pe urmă?

Maigret aprobă.

— Dat fiind timpul necesar pentru drum, n-aş fi putut să mă aflu din nou la spital între orele zece şi zece şi jumătate.

Maigret calculă mental. Raționamentul profesorului era logic. Şi, dintr-o dată, comisarul se simți dezamăgit. Ceva nu se petrecea aşa cum prevăzuse. Se aştepta la ceea ce avea să urmeze, de-abia mai asculta ceea ce-i spunea interlocutorul său.

— Se întâmpla, domnule Maigret, că la orele zece şi cinci, unul dintre confrații mei, doctorul Lanvin, care tocmai avea o consultație la etajul trei, a urcat să mă vadă. N-avea încredere în diagnosticul pe care-l pusese. Mi-a cerut să-l urmez un moment. Am coborât la trei. Nu putea

să v-o spună nici asistenta mea, nici personalul din serviciul meu, căci ei nu ştiau nimic despre asta.

Aici nu mai e vorba de mărturia unei femei îngrijorate, care vrea să mă scoată basma curată, ci de cinci sau şase persoane, printre care şi bolnavul care nu mă mai văzuse până atunci şi care probabil că nu ştie cum mă cheamă.

— N-am crezut niciodată că dumneavoastră aţi fi ucis-o pe Lulu.

Anume îi spunea pe acest nume care părea să-i displacă profesorului. Avea poftă să fie şi el crud.

— Mă aşteptam numai să încercaţi să acoperiţi persoana care a omorât-o.

Gouin simţi lovitura. O uşoară roşeaţă îi apăru în obraji şi, pentru o clipă, privirea i se feri de comisar.

Se auzi soneria de la intrare. Era Lucas, pe care fata în casă îl introduse în salon şi care avea în mână un pachețel.

— Nu s-au găsit amprente, spuse el despachetând arma, pe care o întinse şefului său.

Îi privi, şi pe unul şi pe altul, surprins de calmul care domnea, surprins, de asemenea, de a-i găsi exact în acelaşi loc, în aceeaşi atitudine, ca şi când, pe când colinda el oraşul, timpul, aici, ar fi stat pe loc.

— Este într-adevăr revolverul dumneavoastră, domnule Gouin?

Era o armă de fantezie, cu țeava nichelată, cu mânerul de sidef şi, dacă glonțul n-ar fi fost tras atât de aproape, fără îndoială că n-ar fi cauzat cine ştie ce mare rău.

— Lipseşte un glonte din încărcător, explică Lucas. I-am telefonat lui Gastine-Renette care va face mâine experiențele obişnuite. El e convins, de pe acum, că acesta este într-adevăr revolverul cu care s-a tras luni.

— Presupun, domnule Gouin, că soția dumneavoastră, ca şi asisten-tă, de altminteri, aveau acces la sertarul biroului dumneavoastră? Nu era încuiat cu cheia?

— Nu țin nimic sub cheie.

Aceasta, tot dintr-un soi de dispreț față de oameni. Nu avea nimic de ascuns. Puțin îi păsa dacă i se citeau hârtiile personale.

— N-ați fost surprins, când v-ați întors luni seară, s-o găsiți în casă pe cumnata dumneavoastră?

— Are obiceiul de a mă evita.

— Mi se pare că aceasta vă urăşte, nu-i aşa?

— E un alt mod de a-ți face viața interesantă.

— Soția dumneavoastră mi-a declarat că sora ei venise s-o vadă din întâmplare, pentru că trecea prin cartier.

— Este posibil.

— Când am interogat-o pe Antoinette, mi-a spus că sora ei îi telefo-nase, ca să-i ceară să vină s-o vadă.

Gouin asculta cu atenție, fără să i se poată citi pe față nici un sentiment. Trântit pe fotoliul său, picior peste picior, îşi împreunase degetele şi Maigret se miră cât erau de lungi şi de flexibile, ca de pianist.

— Aşează-te, Lucas.

— Doriți să cer un pahar şi pentru inspector?

Lucas făcu semn că nu.

— Mai e o altă afirmație a soției dumneavoastră, pe care trebuie s-o controlez şi n-o pot face decât dacă mă ajutați.

Profesorul făcu semn că aştepta.

— Cu un oarecare timp în urmă, ați fi avut o sincopă cardiacă, pe când vă aflați în apartamentul lui Lulu.

— Este adevărat. Puțin exagerat, dar adevărat.

— Este, de asemenea, exact că amanta dumneavoastră speriată, ar fi chemat-o pe soția dumneavoastră?

Gouin păru surprins.

— Cine v-a spus asta?

— N-are importanță. E adevărat?

— Nu pe deplin.

— Vă dați seama că răspunsul dumneavoastră are o enormă importanță?

— Îmi dau seama, după felul în care puneți întrebarea, însă nu înțeleg de ce. Nu m-am simțit bine, într-o noapte.

I-am cerut Louisei să urce ca să ia o fiolă care se găsea în camera mea de baie. Asta a şi făcut. I-a deschis soția mea, deoarece servitoarele se culcaseră şi odaia lor e la etajul şase. Soția mea, care de asemenea se culcase când a venit

Louise, s-a dus să caute fiolă.

— Au coborât împreună?

— Da. Decât că între timp criza trecuse, iar eu ieşeam deja din apartamentul de la etajul trei. Ieşisem pe uşă, când au apărut Louise şi soția mea, ambele în cămăşi de noapte.

— O clipă, vă rog.

Maigret îi spuse câteva cuvinte în şoaptă lui Lucas, care părăsi odaia. Gouin nu puse întrebări, nu păru surprins.

— În spatele dumneavoastră, uşa era larg deschisă?

— Dimpotrivă, de-abia întredeschisă.

Maigret ar fi preferat ca el să mintă. De un ceas, i-ar fi plăcut să-l vadă pe Gouin cum încearcă să mintă, însă acesta era de o sinceritate neîndurătoare.

— Sunteți sigur?

Îi dădea o ultimă şansă.

— Absolut.

— Din câte ştiți, soția dumneavoastră nu s-a dus niciodată s-o vadă pe Lulu în apartamentul de la al treilea etaj?

— Se vede că n-o cunoaşteți!

Nu afirmase Germaine Gouin că fusese singura împrejurare pe care o avusese de a intra în apartament? Or, în noaptea aceea, nu intrase. Iar când coborâse, ca să-l întâlnească pe comisar, nu aruncase, din curiozitate,

măcar o privire în jur, se comportase ca şi când lucrurile i-ar fi fost familiare.

Aceasta fusese cea de-a doua minciună a ei, la care trebuia adăugat că nu menționase faptul că Lulu era însărcinată.

— Credeți că tot mai ascultă la uşă?

— Sunt convins... Începu profesorul.

Şi uşa de comunicare se deschise, într-adevăr, doamna Gouin înaintă doi paşi, exact atât cât să-l poată privi în față pe soțul ei. Niciodată Maigret nu mai văzuse în nişte ochi omeneşti atâta ură şi dispreț. Profesorul nu întoarse capul, înfruntând şocul fără să se clintească.

Cât îl privea pe comisar, acesta se ridică.

— Sunt obligat să vă arestez, doamnă Gouin.

Ea spuse, aproape distrat, mereu cu fața către soțul ei:

— Ştiu.

— Presupun că ați ascultat tot.

— Da.

— Mărturisiți că ați asasinat-o pe Louise Filon?

Ea făcu semn din cap, afirmativ, şi ai fi putut crede că se va năpusti ca o fiară asupra bărbatului care-i înfrunta mai departe privirea.

— Ştia că aşa are să se întâmple, exclamă ea, cu o voce sacadată, în timp ce pieptul i se ridică cu mişcări repezi. Mă întreb acum dacă nu cumva asta şi dorea, dacă nu-mi făcea anumite confidențe, ca să mă împingă la faptă.

— Ați chemat-o pe sora dumneavoastră ca să vă pregătiți un alibi?

Ea făcu din nou semn că da. Maigret urmă:

— Presupun că ați coborât după ce ați ieşit din dormitor, sub pretextul de a prepara grogurile?

O văzu încruntând din sprâncene, iar privirea, abătându-se de la Gouin, se întoarse către comisar. Părea

că şovăie. Ghiceai că se dă o luptă în ea. În sfârşit spuse, cu o voce seacă:

— Nu este adevărat.

— Ce nu este adevărat?

— Că sora mea ar fi rămas singură.

Sub privirile lui Gouin, prin care trecu o undă de ironie, Maigret se înroşi, căci privirea aceasta spunea limpede:

"— Ce vă spuneam?"

Şi era adevărat că Germaine nu acceptă să poarte singură povara crimei. Ar fi fost de-ajuns să tacă. Dar vorbea.

— Antoinette ştia ce urma să fac. Cum, în ultima clipă mă părăsise curajul, ea a coborât cu mine.

— A intrat înăuntru?

— A rămas pe scară.

Şi, după o tăcere, cu aerul de a-i sfida pe toţi:

— Cu atât mai rău. Ăsta-i adevărul.

Buzele-i tremurau de mânie stăpânită.

— Acuma, el are să poată să-şi împrospăteze haremul!

Doamna Gouin se înşelase. În viaţa profesorului interveniră puţine schimbări. Abia câteva luni mai târziu Lucile Decaux veni să locuiască la el, fără să înceteze a-i servi de asistentă şi de secretară.

Va fi încercat ea să obţină măritişul? Maigret nu află. În orice caz, profesorul nu se mai recăsători. Iar când, în vreo conversaţie, i se pronunţa numele, Maigret se prefăcea că n-auzise sau schimbă repede vorba.

Shadow Rock Farm, Lakeville, (Connecticut), 31 august 1953.

---- Sfârşit ----

Cuprins

Capitolul 1..... - 2 -
Capitolul 2..... - 20 -
Capitolul 3..... - 38 -
Capitolul 4..... - 57 -
Capitolul 5..... - 74 -
Capitolul 6..... - 94 -
Capitolul 7..... - 112 -
Capitolul 8..... - 129 -
Capitolul 9..... - 141 -

Editura VREMEA S.C.
Consilier editorial - Silvia Colfescu
Bucureşti, str. Constantin Daniel, 14
telefon 650.38.75.
Culegere şi tehnoredactare computerizată
Cristina Cantacuzino
Irina Dinu
VREMEA
Tiparul executat la "POLSIB" Sibiu sub comanda nr.3A90
Bun de tipar MARTIE 1993
Hârtie tipar 50 gr/m2 Format 24/70/100
Coli tipar: 6